

Hind 34 krooni 2,17 eurot

HEA LAPS

JÄ TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

Topeltnumber

7/8 2010

Postritel:

Lelulugu 3

Viimane

õhutatsetaja

Vesiroos

Kuust
ja Maast

Tsau,
hiireviu!

Hurraa,
suvi!

Rokikool

Festi Kool
Londonis

Muinas-Julle
võistluselt

Kullo
suurnäituselt

Nuputamist,
nalja, jutte
ja värssse

9 771406 1344067

Südasuvine tervitus kõigile sõpradele ja sugulastele!

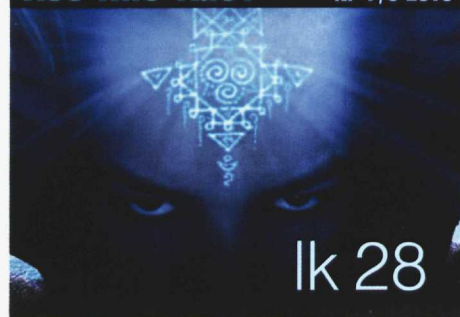
Ka toimetusel on nüüd väike koolivaheaeg ja seepärast ilmubki juulis-augustis tublisti paksem ajakiri.

Siit leiate meie mainumbris välja kuulutatud võistluste võitjate nimed. Lõuna-eestlaste auhinnad toimetame nagu ikka **Tartu O. Lutsu nim. Keskraamatukogu lasteosakonda (Kompanii 3/5, Tartu)**, Põhja-, Lääne- ja Ida-Eestis elavate laste preemiad ootavad neid **Kullo Lastegaleriis (Tallinn, Kuninga 6)**, läänevirumaalaste auhinnad lähevad **Rakverre Tammeri raamatupoodi**. Kellel on muid soove ja ettepanekuid, neil palume need toimetusele saata e- või tavaposti teel!

Igavesti Teie,
Triibu-Liine

Kes-Mis-Kus?

Nr 7/8-2010

Kaanepeilt: Liisbet Piirmets, (4. kl) Risti Põhikool

- 3 Luulet: Juta Hiiop, Kristina Junolainen, Vivika Niitra, Ingely Penu, Janika Ojamäe
- 4 Tiit Kändler Kuust ja Maast
- 6 Kunst: Huvikeskuse Kullo aastanäituselt
- 7 Värsse-jutte: Leelo Tungal, Karl Gustav Sok, Oliver Tiit
- 8 Londoni Eesti Kool
- 9 Londoni eestlaste loomingut
- 10 Ja siis hakkame lugema!
- 12 Mairiin ja Lembitu mõistatus
- 13 Naeru-uss
- 14 Jüri Paeti paetismid
- 15 Mustkunstnik Ande
- 16 Mai Zernask vesiroosist
- 17 Ilmar Trulli ristsõna
- 18 Sherlock Holmesi muuseumist
- 20 Oma sulega: Diana Õpik
- 21 Peep Veedla hiireviust
- 23 Järjehoidja
- 24 Muinas-Julle võistluselt
26. Meie suveplaanid
- 27 Poster 1: Lelulugu 3
- 28 Poster 2: Viimane õhualtsutaja
- 31 Sandra sööginurk
- 32 Kunstnik Siima Skop
- 33 Kirjalaps: Natalia Krassilnikova, Kärt Õunapuu, Sten-Olle Rei
- 34 Wimbergi "Rikka poisi kannatused"
- 36 Osavnäpp: Lully Gustavsoni puukujud
- 37 Markus Saksatamme "Tädi Kersti ja nõiutud prints"
- 38 Superstaarid
- 39 Kinouudised
- 40 Südameleidu luigelugu
- 41 Maire Sirel külas türilastel
- 42 Liia Arulaane näidend „Pomperipossa“
- 44 Artur Givargizovi kuningalood
- 45 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 46 Hot Wheelsi autoelukad
- 47 Iris Münteli näomaalingud: hunt ja rebane
- 48 Steni võistluselt: Margret Ranna „Kõige kuulsam SuDoku maja“
- 50 Mosaici rannarõivad
- 51 Siit ja sealt
- 52 Uudised
- 53 Enda Naaberi „Hea laps ja mesilane“
- 54 Sõber Veltzi rokikool: Ray Charles

Väljaandja: Mittetulundusühing Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn Tel: 631 44 28
Hea.Laps@mail.ee

Tellimisinfo: Ajakirja saab tellida kõigist Eestimaa postkontoritest ja Hea Lapse veebilehelt
www.healaps.ee/tellimine

Trükk: Reusner

Ajakiri Hea Laps ilmub kord kuus

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee

Levijuht Andrus Lauringson, andrus@healaps.ee

Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee

Barbinduse peaauhinna

suure Polly Pocketi võitis **VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUMI 2B KLASS**. Väiksemad Polly-karbid saavad **KIRKE KUIV** Laeva Põhikoolist, **KELLY PARDEL** Türiilt ja **ERETH KARJAMA** Sauelt. Barbie T-särgid saavad **BRENDA BRIGITA VETIK** Rakverest ja **SIRLE ANGELA SEPP** Tallinnast.

RekatoPlasto- auhinnad võitsid

ANN MIRTEL KULLA Laevast,
MARILIIIS MAAMÄGI Rakverest ja
TOM LILLEMAA Koongast.

RISTSÕNA auhinnad — plaadid võitsid **INESSA DMITROVSKI** Hiiumaalt ja **LIZA PAŠKOVSKAJA** Tallinnast.

MAIRIINI-raamatud saavad **HENRI CASSIMIR TAMMEAID** Tallinnast ja **RIVO TÜKSAMMEL** Haapsalust.

LEMBITU mõistatuse auhinnaraamatu saab **ANNELI TÕNISSON** Täeksist.

Septembrinumbri ilmuvad siis juba uute võistluste võitjate nimed!

Kollane võilill

Taas võililleke muru seest vaatab,
oma lehed kõik laiali laotab.
Mesilane siin puhkamas jalga,
ei lillele oma rõõmu nüüd salga:
istub õiel meelinnuke väike,
ja õis ise kollane, justkui päike.

Janika Ojamäe
Tabasalu Gümnaasiumist

Juta Hiiop

Oleks

Unistused on mul tõesti
väga, väga suured:
lennata ma sooviks kordki
Marsile või Kuule...

Meie perel olla võiks ka
mersu, uhke maja...
Aga mida tegelikult
kõige rohkem vajan?

Et me issil ikka oleks
vajalikku tööd,
siis kui köht on tühi, otsas
kapis poleks söök.

Et mu emmel kunagi
ei oleks tuju paha
ja mu issil ilmaski
ei lõpeks otsa raha.

Et meil oleks kodus rahu,
tuba oleks soe,
emme poleks väsinud ja
unejuttu loeks.

Saaks end mõelda tegelaseks
mõnes muinasloos
ja et ärgates me pere
elaks ikka koos.

Greteliis Kattus Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumist

Lemmikloomad

Šoti terjerid õues jalutavad,
nemad oma häda ära kustutavad.

Šotimees ja šotinaine,
šotilaps on ka.
Kolmekesi magavad nad
kodus Šotimaal.

Kolmekesi laulavad nad
šoti laulu ka.

Šoti terjer laulab lihtsalt:
auh-auh-auh-haa.
Šotilaps on väike,
laulab: bla-bla-blaa.
Edasi ei oska,
sest veel rumal ta.

Vivika Niitra ja Ingely Penu
Aruküla Põhikooli 2. b klassist

Minu kodu

Minu kodu Eestimaal,
ilus oli minul sääl.

Kas pole tõesti armas ta –
minu väike kodumaa.

Söitsin kooli trammi peal,
hinded olid head mul seal.

Lugu oli Eestimaast –
seal mu kodu väiksest peast.

Kristina Junolainen (12)
Helsingi Latokartano Põhikoolist

**Täname Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksufondi.**

**Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile,
kes tellis ajakirja 585-le koolile!**

Tiit Kändler, teaduskirjanik

Maa pealt kukkunud Kuu

Kui tahad tunda ennast, siis mine ja küsi naabrilt. Kui tahad tunda küla või linna, kus elad, siis mine naaberkülla või mõnda teise linna. Alles siis saad teada, kes oled ja kus elad. Sest teadmiseks tuleb võrrelda. Nõnda on ka Maaga. Kui tahad teada Maa kohta enamat, siis mine Kuu peale. Või vähemasti uuri, mis asi see Kuu on.

Kus on paik, kus inimene muutub kanguruks? Kus on paik, kus päike ei looju eales? Kus on paik, kus puhub vaid päikese-tuul? Need on küsimused, millega tuleks minna Kuu peale.

Kui meie esivanemad kellelegi peale vihastasid, siis võisid nad ta Kuu peale saata. Kui oleks ka tegelikult saatnud, siis oleks vihamehest vast kangelane saanud – nii nagu said kangelasteks esimesed inimesed, kes 41 aasta eest Kuu peale maandusid. Kuid kas nad siis maandusid – või hoopis kuundusid?

Ühekülgne Kuu

Kui meie esivanemad kedagi vähe imelikuks arvasid, siis ütlesid nad, et too on Kuu pealt kukkunud. Kuid tegelikult on Kuu kukkunud hoopis Maa pealt. Kui äsja sündinud Päikese

ümber tuiskavatest hiiglaslikest tolmupilvedest ja ainekamakatest kogunesid kokku planeedid, mille hulgas ka Maa, ringles siinkandis tohutul hulgal iga sorti suuruses taevakive. Neil Maa ja teiste planeetide noorusaegadel pommitasid taevakivid üksteist ja ka planeete väga tihedalt ja vihaselt.

Nii vihaselt, et üks hiiglaslik oma kohta otsiv taevakeha, millest arvatakse, et see koguni oli umbes praeguse planeet Marsi suurune, paiskus vastu noort Maad. Plahvatus oli nii vägevä, et rebis Maa küljest ära paraja tüki. See tükk ei hakanud aga ringi ekslema, vaid jäi Maa külgetõmbejõu lõksu ja hakkas selle ümber tiirlema. Nõnda või umbes nõnda tekkis Kuu, mis meid nii talvel kui ka suvel, sügisel kui ka kevadel taevast justkui vahib ja samas ka lõbustab.

Mitu Kuud mahub Maa sisse? Tervelt 80 tükki. Nii et ega Maa enda küljest just palju ära ei andnud, selle eest saab palju rohkem tagasi.

Kui vaatame taevas täiskuud, siis võime vabalt pidada seda kõrvitsaks. Nõnda on mõnedki loodusrahvad seda arvanud. Kuu lummas sellega, et kord on ta ümmargune nagu pannkook, siis jälle sirbina kitsas, siis aga äkki pole teda üldse näha. Kas Kuu on seest tühi nagu kõrvits või täis nagu kukkel? Pigem ikka on Kuu seest täis, kuid mitte ennast täis, vaid täis Maalt pärit kivimeid. Ja rauda, sularauda, millest koosneb Kuu süda. Nii et kuigi Kuu tundub meile külm, on ta siiani siiski seest väga kuum, sularauana kuum.

Sellest hoolimata ei purska Kuul tulemäed – Kuu kest on selleks paks, palju paksem kui maakoor. Ometi väriseb Kuu pind aegajalt. Kuuvärinad on küll maavärinatest pisemad. Üha enam selgub, et Kuu on ka omamoodi vesine. Pikka aega arvati, et vett pole seal üldse. Siis hakkasid Kuud uurivad kosmosejaamad avastama jääd. Nüüd aga on isegi oletatud, et sügaval Kuu sees, kus temperatuur üle null kraadi, võib leiduda ka vedelat vett.

Ega Kuu ei liigu ümber Maa täpselt ja siledalt ja ühtlaselt. Ikka ta veidi-veidi loperdab – kord on Maale mõne meetrikese lähemal, kord jälle kaugemal.

Kuul on eri rahvad näinud eri nägu. Ja see nägu pole muutunud. Sest kummalisel kombel näeme me Kuust vaid ühte külge. Teisele küljele sai inimene heita pilgu alles poole sajandi eest, mil Vene kosmoselaev esimesena ümber Kuu sõitis ja selle varjulist külge pildistas.

Kuu pöörleb ümber oma telje nagu Maagi. Kuid imepärasel moel teeb ta ühe pöörde ära täpselt sama ajaga, millega teeb tiiru ümber Maa. Ehk siis 27 päeva ja kaheksa tunniga. Ehk kuuga – Kuu teeb tiiru ümber Maa ühe kuuga, ja sama ajaga ka tiiru ümber oma telje. Nii et kuu ööpäev on sama pikk kui kuu – nii saame eesti keeles ütelda.

Selle kuu jooksul paistab Kuu meile erinevalt. Ja vahel pole teda üldse näha. Siis nimetatakse Kuud noorkuusk ning sel ajal asetseb Kuu Päikese ja Maa vahel. Sest ega siis kuu ise valgust ei kiirga, vaid on üks hiigelsuur peegel, mis päikesevalguse maale saadab. Ja kui Maa päikese Kuu eest varjutab, siis polegi tal midagi tagasi saata. Seejärel ilmub Kuu kitsa sirbina õhtutaevasse ja tema kumerus on suunatud paremale. Valgustatud osa muudkui suureneb ja selle piiril on Kuul hommik. Iga päevaga muutub valgustatud osa suuremaks ja Kuu loojub üha hiljem, kuni lõpuks paistab pannkoogitaoliseks meile kogu õö. Siis hakkab vasakpoolne valgustatud osa vähenema – on vanakuu aeg. Kuu valgusjoonel on õhtu.

Kuid siiski on ka Kuu valgustamata osal näha nõrka helenlust, tuhkvalgust. See on päikesevalgus, mille on Kuule peegeldanud Maa, ja Kuu peegeldab selle omakorda lahkelt tagasi. Kuul on siis maavalge õö, nagu meil on vahel kuivalge õö.

Armid näol

Kuu näo määravad ära seal olevad hiiglaslikud mäed ja orud. Osa neist on hiiglaslike meteoriiitide tekitatud kraatrid. Ka Maal on palju meteoriidikraatreid, kuid need ei ole nii hästi säilinud kui Kuul, kus ei puhu tuuli ega saja vihma, mis kraatrite järske servi võiksid murendada.

Kuul on ka paiku, kus valitseb igavene õö. Need asuvad kraatrite põhjas. Kuid Kuu on teadaolevalt ka ainus taevakeha Päikesesüsteemis, kus on paik, kus päike ei looju eales. See asub ühes Kuu põhjapooluse lähedal olevas kraatris. Telg, mille ümber Kuu pöörleb ja see tasapind, millel Maa koos kuuga ümber Päikese tiirlevad, on nõndamoodi suunatud, et igavese päeva paik võimalikuks sai.

Kui inimene läheb Kuu peale, on ta seal kuus korda kergem. Sest Kuu on 80 korda Maast kergem. Nii et üks koolilaps kaaluks Kuu peal sama palju kui parajalt suur jännes. Ja jännesena või kanguruna ta seal hüppama hakkaks, sest Kuu peal ei saa maalase kombel kõndida. See võtaks aga õige palju aega, sest iga meie samm kipub ikka hüppeks muutuma.

Ega Kuu ei liigu ümber Maa täpselt ja siledalt ja ühtlaselt. Ikka ta veidi-veidi loperdab – kord on Maale mõne meetrikese lähemal, kord jälle kaugemal. Kuidas aga mõõta Kuu kaugust Maast nii täpselt, et seda loperdamist määrata? Kindel viis on nõnda, et saata Kuu peale peegel ja siis lähetada Maalt peeglile laserikiir, seejärel peeglit peegeldunud kiir jälle maal

kinni püüda ja mõõta, kui kava laseri välge edasi-tagasi käib. Sest valguselgi võtab liikumine aega, väga vähe küll, aga siiski.

Selliseid peegleid ongi Kuule õige mitu saadetud. Juba 1970. aastal saatsid venelased Kuule oma kuulkulguri Lunohod 1, millel selline peegel kaasas oli. Kuid seda ei leitud üles. Nüüd aga, 2010. aasta kevadel, märkas ameeriklaste kosmoselaev, mis ümber Kuu tiirleb, seda peeglit. See asub teistest peeglitest rohkem Kuu maapoolse osa serva pool, nõnda et selle abil saab Kuu loperdamist paremini mõõta.

Miks aga seda loperdamist nii väga on vaja mõõta? Aga sellepärast, et selle põhjal saab otsustada, mis siis ikkagi Kuu sees on ja kuidas see aine paikneb.

Muudkui eemaldub

Kui te juhtute olema eriti õnnelikud, siis saate näha, kuidas Kuu liigub Päikese ette ja katab kinni kogu selle eredalt kiirgava ketta. Me ütleme, et siis on päikesevarjutus. Ilm muutub päise päeva ajal pimedaks. Kummalisel kombel on Kuu just paras Päikest meie jaoks kinni katma. Ei tundu olevat Päikesest ei suurem ega pisem. Sest Kuu on Päikesest 400 korda pisem, aga juhuslikult ka meile 400 korda Päikesest lähemal.

Praegu on see nii, kuid väga ammu ei olnud, sest siis oli Kuu Maale palju lähemal. Kuu justkui ei tahaks olla Maa kaaslane, kuna liigub igal aastal Maast kolm-neli sentimeetrit eemale.

Nii et dinosaurused ei saanud selliseid päikesevarjutusi näha nagu meie. Selleks oli Kuu liiga suur ning kattis kinni enama kui Päikese. Mõnesaja miljoni aasta pärast aga tundub Kuu olevat palju pisem, ja päikeseketast see enam kinni katta ei suuda.

Miks Kuu muudkui Maast eemale püüab, seda võiks küsida ookeanidelt. Või kui need ei vasta, siis näiteks Inglismaa ranniku elanikelt. Sealse mere pind ei ole nii püsiv kui Eestis. Kaks korda päevas tõuseb meri kitsastes lahtedes koguni kuni kakskümmend meetrit – ühe kõrge puu jao. Ja kaks korda päevas langeb jälle.

Kuu tõmbab maailmamere vett enda poole, ja et Kuu ümber Maa tiirleb, siis see koht meres, mida ülespoole venitatakse, liigub kogu aeg koos Kuuga edasi. Õieti veel kiiremini, sest ka Maa ise pöörleb ja nõnda tiirib tõusulainet endaga kaasa. Keskmistel laiustel võib tõusulaine liikuda kuni tuhandekilomeetrise kiirusega. Ja tõusulaine on võimas, nii võimas, et selle jõul töötavad nii mõnedki jõujaamad, mis selle energiast elektrit teevad.

Et Kuu tõmbab endale lähemat tõusuküüru kaasa tugevamini, kaugemat nõrgemini, sellest siis Maa pöörlemine aeglustubki. Kuu ise on aga justkui nähtamatu vardaga ühendatud talle lähema tõusukühmuga, mis püüab teda kaasa vedada ja nõnda Kuu tiirlemine ühe kiireneb ning sestap ta Maast kaugeneb. Kui läheb mööda sama palju aega, kui on möödunud elu tekkest Maal, siis on ööpäev Maal 50 korda pikem. Kujutage ette, kui palju siis päeva jooksul teha jõuaks!

Laura Merendí, 12a

Grete-Liis Nagelmann, 13a

Karola Kaugema, 13a

Gerde-Katrina Samm, 17a

Aet Tänav, 12a

Raii Rimm, 17a

Huvikeskus Kullo
suurpäevusest
2010

Päevad pole vennaksed

Päevad pole vennaksed –
see ammugi on teada!

Mõnel päeval voodist parem ära tõuse heaga:
vaatad oma vana sussi – tuju läheb pahaks.

Sussi rüvetanud kassi karistada tahaks.

Aga katsu seda teha – kohe tõuseb kisa –
kassiga on kampa löönud ema kui ka isa...

On see mingi lapsepõlv?

Su tuba näib kui urgas,

siis kui vanaaegsel kombel tuleb seista nurgas...

Laste karistamisaeg on saanud ammu ümber:

oleks sul vaid politsei ja lastekaitse number,
kassiga koos vanemad siis laseks vangi panna,
kutsuks oma majja hoopis punkarist sõbranna!

Õnneks vahel koidavad ka päris kenad päevad:

päiksejünkut ärgates su silmad padjal näevad,
isa-ema imekombel pole tööle läinud,
kõik on rõõmsad, nagu oleks unes torti näinud.

Karistamist sellel päeval keegi küll ei vääri!

Kiisu paitab nurru lüües sabaga su sääri

ega turtsu üldse, kui sa talle musi annad...

Kuula: köögis ema klopib lauldes roosamannat!

Elas kord ühel maal ühes majas kadu. Talle meeldis võtta laokil asju. Eriti meeldisid talle sokid. Nii kulus selles majas elaval poisil igal hommikul kohutavalt palju aega sokkide otsimisele. Igal hommikul ta ei leidnudki ühesuguseid sokke ja käis nagu Pipi, üks sokk ühest paarist, teine teisest. Tihti jäi ta kooli hiljaks.

Ükskord, kui kadu sokkide röövretkel oli, ajas ta öökapil seisva teetassi ümber. Kadu lootis, et poiss ei ärka üles. Aga poiss ärkas ja ütles: „Ahhaa! Sina oledki see varas, kes minu asju võtab! Aga me võime sõpradeks saada, kui sa tagastad mu sokid. Kas sa lubad seda?“ Kadu vastas: „Ma kohe ei saa neid sokke võtmata jätta, kui nad on nii mõnusalt laokil.“

„Aga kui ma sokid korralikult ära panen, siis ei teki sul kiusatust neid võtta. Oled sa nõus minu sõbraks hakkama?“ küsis poiss.

„Võime ikka sõbrad olla,“ kostis kadu vastu.

Nii saigi sellel maal selles majas elav poiss lahti sokkide laokile jätmisest ja leidis endale uue huvitava sõbra.

Karl Gustav Sok Ruusmäe Kooli 3. klassist

Haige

Täna minul paha päev,

haigeks jäi minu hääl.

Tõusis palavik nii suur –

kolmkümmend kaheksa koma kuus.

Varsti hakkas igav mul,

tervis on ka täitsa null.

Arvuti panen käima ma,

hakkan Counter-Striket pelama.

Oliver Tiit
Viljandi Paalalinna
Gümnaasiumi 8. klassis

● Toweri vahtkond

Vana hea Inglismaal tegutseb uus hea eesti kool!

Algul kavatseti kaks korda kuus toimuvaid koolitunde korraldada Londoni Eesti Majas, kuid selgus, et koolisoovijaid on oodatust rohkem, ning leiti sobivad ruumid Lääne-Londonis, Chiswickis asuvas täiskasvanute koolis.

London on väga suur linn ja tunniajalist tööle- või koolisõitu ei peeta eriti pikaks teekonnaks. Aeg-ajalt ummistuvad tänavad autodest-bussidest nii lootusetult, et lihtsam on kasutada metrood, rongi või bussi – viimased on Londonis kahekorruselised ja niisama uhkelt inglispärased nagu postkastid ja telefoniputkad. Kas ka Londoni lapsed on mingil kombel erilised? Minu meelest on küll – muidugi on nad niisama elavad ja uudishimulikud (ja küllap ka niisama arvutilembelised) nagu kõik maailma lapsed, kuid mudilaseast välja kasvanute käitumine tundub kuidagi dzentelmentlikult tasakaaluka ja viisakana – eriti siis, kui aetakse asju täiskasvanutega.

Inglismaal ei ole emade puhkus pooltki nii pikk kui meil Eestis ja seega lähevad lapsed hästi varakult lasteaeda, kuid esialgu ei tohi nad seal olla üle kahe ja poole tunni ning seepärast töötavad väga paljud emad poole koormusega ning saavad seega rohkem oma mudilastega koos olla.

Kui meil lähevad sageli esimese klassi lapsedki üksipäini maantee äärde koolibussi ootama, siis Inglismaal peavad ka kuuenda klassi õpilaste vanemad oma lastele kooli järele minema, samuti ei tohi lapsed koduski olla omapäi, vaid ikka isa-emaga koos. Popitegemine on seega üsna võimatu, samuti enne tundide lõppu koolist lahkumine.

Nendele lastele, kes oma kooliteed alustasid Eestis, tundus algul kummaline ka see, et inglise põhikoolis pole loodusloo-, keemia- ega füüsikatunde – kõik need alad mahuvad ühe õppeaine – science'i ehk teaduse – raamesse. Kui aga juhtub olema hea õpetaja, siis on teadustunnid vägagi põnevad!

Londoni Eesti Koolis hoolitsetakse selle eest, et lastel emakeel ikka meelel ja keelel oleks, ning tegeldakse veel ka joonistamise, käsitöö ja muusikaga. Lugemisaasta puhul õpiti selgeks Villu Valdmaa lavatükk "Karu koolivaheaja", mida Eestis on mänginud elukutselised muusikud. Üht-teist muudeti ja mugandati, draakoni rolli pandi korraga kolm näitlejat – ja esietendus oli igatahes vägev! Ka dekoratsioonid, kostüümid ja kavaleht valmisid omal jõul.

Londoni Eesti Kooli logol lendlevad lõbusad mesilased – mine võta kinni, on nad eesti- või ingliskeelsed sumisejad! Aga kindlasti on nad niisama hoolsad mee- ja tarkusekogujad nagu saareriigis elavad väikesed eestlased koos oma isade-emadega!

Leelo Tungal

● Kolmekesi on kindlam luuletusi lugeda.

● Kogu „Karu koolivaheaja“ näitetrupp

● Pisemad võtavad kooli pupedki kaasa.

Vana hea Inglismaal on palju vanu häid asju, mida mujal näha ei saa: vahvad mänguauto moodi taksod, mille juht istub meie meelest vale poolel; uhked ümmargused postkastid, kuhu lisaks mister Beanile ehk veel keegi peitu võiks pugeda; soliidised telefoniputkad, millel küll enam praktilist vajadust pole, kuid millest ei raatsita kuidagi loobuda; punastes mundrites ja kõrgete karvamütsidega auvahtkond Buckinghami palee ees kuninglikku perekonda valvamas... Seda loetelu võiks jätkata veel tükk aega, sest ka siis, kui oled Londonis veetnud kolm-neli päeva, oled ikkagi osa saanud nii paljust eriskummalisest...

Vanas heas Londonis leidub aga rohkem ka uusi häid asju, ja üks neist on veidi üle aasta vanune

Londoni Eesti Kool.

See kool loodi Londonis elavate eestlannade ettevõtmisel mullu kevadel ja esimene koolipäev toimus 5. septembril 2009.

Koolikäijaid on tublisti üle kolmekümne, ning õpilased jagunevad kolme rühma: 3 – 5aastased, 6 – 9aastased ning 10 – 14aastased.

Londoni Eesti Kooli õpilased kirjutavad oma emadest

Ilus emadepäev

Kingin emale ma lilli,
mängin talle vilepilli.
Kõvasti teen kalli-kalli,
kingin talle sooja salli.

Pika pai teen talle ka,
ütlen: armas oled sa.
Lõpuks talle kaissu poen,
luuletuse ette loen

Kati Siilak (12)

Emake, mu kullakallike

Emake, mu kulla kallike!
Maailmas ei ole kedagi
sinusugust, minu emake!
Sina oled mulle ainuke!

Emake, mu kullakallike!
Sina töid mind siia ilma endast!
Ilma sinuta mind ei oleks
siin ilmas! Sinu kõrval toeks sulle!

Emake, mu kullakallike!
Sina oled mind aidanud ja
kaitsnud siin ilmas, mu emake.
Nüüd mina ütlen sulle: "Aitäh!"

Hendrik Johannes Paulson (13)

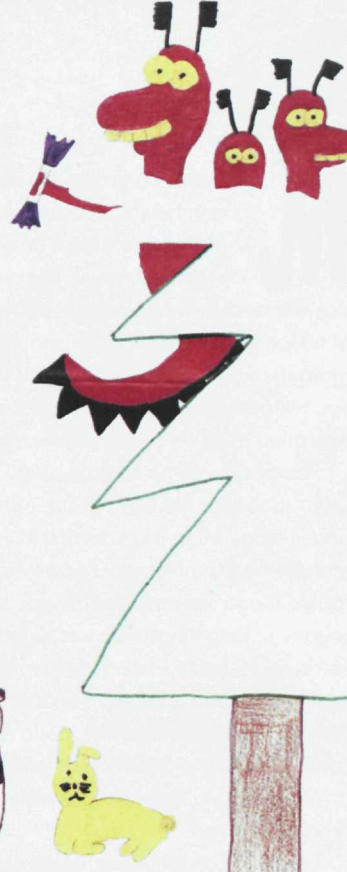
Ema on mul pai ja hea,
teda ma alati meeles pean.
Tal on ilusad juuksed, pehmed käed,
igal hommikul ütleb mulle midagi hääd.
Sületäie tulpe talle
igal hommikul ma tooks!
Silmist hüppab rõõmupalle,
käsikäes siis lähme koos.

Tristan Taal (11)

Kallis emme!

Sa oled mulle väga tähtis. Ma ei taha
Sind kunagi kurvaks teha. Ma kirjutan
Sulle selle kirja, sest Sa oled mu emme.
Ma mäletan seda, kui me läksime koos
sööma Kaelkirjakusse. Mul oli väga
lõbus ja ma tahaksin sinna veel minna.
Ma armastan Sind!
Sinu Inger

Inger Helena Paulson (11)

10 asja, mida iga teismelise ema peaks teadma

1. Meile meeldib, kui sa koristad meie tuba, sest oleme liiga laisad, et seda ise teha.
2. Me ei taha kogu aeg midagi teha, tavaliselt meeldib meile lihtsalt kodus arvuti taga laiselda.
3. Me teame, et juurviljade söömine on hea, aga nad on jäledad, nii et me ei söö neid ja kõik.
4. Hommikul enne kooli, kui sa meid üles ajad, ei ole me väga heas tujus, ära võta seda isiklikult.
5. Me jätame alati kõik asjad viimasele minutile, pole mõtet proovida meid muuta.
6. Kui me toome oma sõpru koju, ära paku meile toitu iga 10 minuti tagant, see käib närvidele.
7. Ausalt, sul ei ole kogu aeg vaja teada, kuhu me läheme ja kellega me oleme, usalda meid vahel.
8. Meile meeldib, kui sa mõnikord lased meil ka midagi suurt valida või otsustada, näiteks kuhu sel aastal puhkusele minna.
9. Palun ära ürita meie sõprade juuresolekul "lahe" olla, see on lihtsalt imelik.
10. Tegelikult me armastame sind väga, aga me ei näita seda kogu aeg välja!

Annette Jutt (13)

Mina olen 10 aastane ja mulle meeldib väga lugeda. Lugemise sain ma selgeks juba 5aastaselt. Eriti tore on lugeda koos emaga. Temale meeldib lugeda raamatuid, kus on palju armastust, fantaasiat ja draamat. Tal on praegu pooleli raamat „Noorkuu“. Mina loen igasuguseid lasteraamatuid. Kõige viimane raamat, mida lugesin, oli „Kummi-Tarzan ja teised“. Minu lemmikraamat aga on „Videvik“, kuid see pole lasteraamat. Aga minu arust on see nii põnev raamat, selline ulmekas.

Päeval ostab ema komme, õunu või midagi muud head. Õhtu saabudes hakkamegi lugema. Koos on seda kuidagi põnev teha. Mina istun diivanil ja ema tugitoolis, muidugi maistame siis mõlemad. Mina tahan vahepeal ka emaga rääkida, aga see emale ei meeldi, temal läheb siis mõte segamini. Ema tahab vaikuses lugeda, mind aga jutuajamine küll ei sega. Peale raamatute loeme ka ajakirju. Mina loen lastekoomikseid ja ema on endale tellinud ajakirja Anne ja Stiil. Koolis meeldib mulle lugeda ajakirju Täheke ja Hea Laps. Meie õpetaja toob need ajakirjad meile klassi.

Minu vend tunneb tehnika vastu huvi ja tema loeb Tehnikamaailma.

Lugemine on nii põnev, et siis ununeb kõik muu. Kuigi on juba hiline õhtutund, tahaks ikka veel ja veel lugeda ühe lehekülje. Ma mõtlen, et oleks tore, kui oleks kohe selline elukutse – LUGEJA.

Andriana Jaanson Türi Gümnaasiumi 3. C klassist

Ja siis ta hakkab lugema

Minu isa Jüri loeb venekeelseid raamatuid, sest ta venelane. Mina neid lugeda ei oska, aga põnevad need peavad olema, sest isa ei saa sugugi raamatutest eemale.

Lugemise lemmikpaigaks on isal voodi. Padja asetab ta natuke kõrgemale ja siis kaob ta pikaks ajaks raamatu taha. Vahel juhtub küll nii, et voodist hakkab kostma hääli. Siis on juhtunud, et raamatulugeja on vajunud mesimagusasse unne ja kõneleb läbi une. Ei tea, kas ta räägib raamatutegelastega või jutustab sündmust ümber!

Muidugi võib isa raamatut ka köögis söögilaua taga lugeda. Vahel ununeb tal täiesti, miks ta köögis on. Meid ajab see naerma, kui ta, lusikas ühes ja raamat teises käes, tühjakssöömata taldriku taga istub.

On ka seda juhtunud, et isa pole tükk aega näha. Ja lõpuks tuleb ta WC-st, pooleliolev raamat kaenlas. No muidugi, ka seal sai ju lugeda!

Kui isal tuleb söögitegemise tuju, siis teeb ta meelsasti pannkooke. Aga raamatut ta maha ei jäta. Kui ta taigna pannile paneb, saab jälle natuke lugeda. Häda on aga siis, kui jutt osutub väga põnevaks. Sellest annab märku kärsahais, mis köögist tuppa tuleb. Sellisel juhul on mõistlikum koogiküpsetamine üle võtta, sest vastasel juhul peaksime leppima kõrbenud pliinidega.

Minu isa on suur raamatuneelaja.

Liisa Meidla Tudulinna Põhikooli 6. Klassist

Mina hakkasin lugema umbes viieaastaselt. Mu ema õpetas seda mulle. Juba lasteaias meeldis mulle väga lugeda. Esimesed raamatud, mis läbi loetud said olid „Printsessid“ ja „Pöial-Liisi“.

Koolis olen praegu klassi parim lugeja. Lugemine on mu hobi ja kirg. Mulle meeldib lugeda siis, kui õues on halb ilm või kui olen väsinud. Kui raamat on hea, siis loen seda mitu korda. Lugedes muutun alati väga rahulikuks.

Olen kõige lugeja. Ulmekates on hästi palju põnevust. Muinasjutud on jälle toredad ja ilusa lõpuga. Naljaraamatuid on ka hea lugeda, sest seal saab palju nalja ja nali teeb tuju heaks. Fantastika on omapärane lugeda. Palju on kirjutatud raamatuid, mis vaatavad elu läbi laste silmade. Tore on lugeda sellest, kuidas väikesed lapsed näevad maailma. Näiteks raamat „Kristiina, see keskmine“.

Kirjanik, kelle lugusid alati huviga loen on Leelo Tungal. Tema on ju ka meie lugemike ja aabitsa koostaja. Mulle meeldivad tema luuletused, sest seal on head riimid ja need jäävad hästi meelde. Lood on ka südamlikud ja õpetlikud.

Ema ja isa ning õpetaja imestavad selle üle, et ma juba praegu loen niisuguseid raamatuid nagu „Videvik“, „Noorkuu“, „Päikesearjutus“, „Koidukuma“ ja „Harry Potter ja Fööniksi ordu“. Isa ütleb vahel: „Mis sa nii palju loed, tee midagi muud ka.“ Mulle aga meeldib lugeda. See on juba harjumuseks kujunenud.

Selle aastal hakkasime koolis pidama lugemispäevikuid. Sinna kirjutame lühikokkuvõtte raamatust, paneme kirja tähtsamad tegelased ja joonistame ka pildi. Minu lugemispäevikus on sel aastal juba koguni kolmkümmend neli raamatut. Kõik need olen korralikult läbi ka lugenud.

Missugused on minu lemmikraamatud? Kohe tulevad meelde „Pahupidi kooli tabab üllatus“, „Kaka ja kevad“, „Koidukuma“. Need on nii huvitavad! Kohe kutsuvad lugema.

Kuna 2010 on lugemisaasta, on lugemise hoog veel suurem. Meie klassis on palju tublisid lugejaid. Tore, et Eestis on nii palju laste ja noorte raamatuid. Raamatud ei lõpegi otsa!

Tänu raamatute lugemisele on minu sõnavara palju rikkam – nii ütleb õpetaja – ja mul tuleb ka juttude kirjutamine hästi välja. Lugemine annab kindlasti uusi teadmisi juurde.

Mina pean lugu mõttest „Kes palju loeb, see palju teab.“

Aveli Aavik Türi Gümnaasiumi 3. A klassist

Okasroosite. Mustamäe Kunstimaja arhiivist

Hakake lugema!

Mulle meeldib väga lugeda lähedaid ja seiklusrikkaid raamatuid. Nende raamatute autorid on tavaliselt Leelo Tungal, Aimee Beekman, Aidi Vallik.

Tavaliselt loen raamatuid laua taga istudes, vahel haigutan, käin toas ringi ja loen siis edasi. Õhtul, kui voodisse lähen, panen tule põlema, võtan laualt raamatu ja loen natuke, sest lugemine on mulle unerohu eest. Tavaliselt jõuan vaevalt lehekülje või kaks lugeda, kui juba uni peale tuleb.

Alati, kui reisima läheme, panen ma raamatu kotti, ja kui kusagil peatume, et puhata, võtan esimesena kotist raamatu, seejärel mingi toidupoolise välja, et siis süüa ja lugeda ühekorraga. Ma olin enda üle uhke, kui Valgevene-reisil olles mitu raamatut läbi lugesin. Need raamatud on mul praeguseni meeles.

Ma loen istukil, selili lamades, või mõnikord, kui juhtub, siis lausa püsti seistes ka! Kui alustan raamatu lugemist, siis tahan kiiresti poole peale jõuda. Miks? Mulle tundub, et teise poole lugemine läheb kiiremini.

Arvan, et olen hea ja kiire lugeja. Raamatut lugedes tunnen, et olengi ise selle tegelane, sest elan neile kõigest hingest kaasa. Ma hakkasin päris varakult lugema. Esialgu juhtus nii, et ajasin lugedes sõnad sassi. Tuleb meelde, kuidas ma leiutasin uue sõna „tibukaap“, mis tegelikult oli „limonaad“. Seda sõna kasutame me oma peres tänaseni.

Ma arvan, et lugemine on väga suur kunst. Kõigepealt seepärast, et sa pead oskama lugeda, ja teiseks, et sulle peab ikka midagi meelde ka jääma!

Ma soovitan kõigile, et te kuu jooksul kas või ühe raamatu läbi loeksite!

Päevakaaslane

Päikesekiired tungivad roosade kardinade vahelt tuppa. Nad tantsivad mu voodini ja ronivad mööda tekki üles silmadeni. Avan kissitades silmad, kuid ei pane neile pahaks, et nad mu üles on äratanud. Pigem olen rõõmus, et pole hommiku ilusamat osa maha maganud. Vaatan kella. Kell on 12.00 ja on laupäev. Ronin välja voodist, keksin kööki. Praemuna ja sooja kohvi lõhn hõljub mulle poole tee peal vastu. Kööki astudes on kõik vaikne, ainult päikesekiired on oma mängleva tantsuga mulle tervitades vastu tulnud.

Sööon hommikust, ise veel und silmadest pühkides. Ma ei kiirusta söömisega, ma pigem nautin igat ampsu. Kui lõpetanud olen, lähen sätin ennast riidesse, pesen unemati silmadest ja harjan hambad. Alles vannitoas olles taipan, et mind on jäetud üksi koju. Korra olen kurb, kuid peagi muutun rõõmsamaks. Lähen lülitan televiisori sisse, kuid sealt ei tundu mitte midagi huvitavat tulevat. Otsustan panna raadio käima, kuid ükski laul pole meelepärane. Jalutades mööda tuba, jõuan raamaturiiulini. Ja piisab ainult ühest pilgust raamatutele, kui ma juba tean, mida teha tahan.

Võtan riulist eelmisel nädalal alustatud raamatu. Hüplen rõõmsalt kööki. Sätin ennast mugavalt akna alla istuma ja alustan valju häälega lugemist. Justkui loeksin ette oma väikevennale või uinuvale pisipõnnile. Leheküljed mu silme ees mööduvad valgukiirusel. Vaatan uuesti kella. Kell on vahepeal saanud 15.00. Ma olen olnud raamatusse nii süvenenud, et pole aja möödumist märganudki. Kuid ma ei ole sellepärast sugugi kohkunud, sest raamat on tõesti nii endasse haarav. Vaikselt tunnen, kuidas nälj näpistama hakkab. Asetan raamatu kõrvale ja lähen teen endale paar võileiba rohke juustu ja singiga. Võtan külmkapist mahla, valan klaasi ja lähen oma sooja pessa tagasi. Ja juba natukese aja pärast olen taas raamatutegelaste seiklustesse kaasatud.

Kui ma uuesti raamatust pilgu tõstan, on kell saanud 19.00. Ma olen olnud võõras, kuid huvitavas mõttemaailmas terve päeva. Lugedes veel viimast lehekülge, jätan hüvasti kõikide tegelastega. Sulen raamatu ja vaatan aknast õhtuhämarust, sest nii raske on jälle oma tõelisse ellu sisse elada. Kuid ma tean, et peagi on mu käes järgmine sama seiklusterohke raamat nagu tänane.

Lembitu mõistatus

#18
06.2010

Tuudor ja Juuro olid matkal ning valmistusid just õhtueinet sööma, kui nende juurde astus võõras rännumees. Võõral oli kõht tühi, ent midagi söödavat tal polnud. See-eest oli tal kaheksa krooni.

Juuroli oli viis grillvorsti, Tuudoril kolm. Üheskoos otsustati vorstid omavahel võrdselt ära jagada. Võõras lubas oma vorstide eest tasuda kõigi oma kaheksa krooniga.

Tuudur pakkus välja, et kuna temal oli kolm grillvorsti ja Juurol viis, siis peaks tema saama kolm krooni ning Juuro viis.

Juuro aga väitis, et tema peaks saama rohkem kui viis krooni. Kas tal oli õigus või oli ta lihtsalt kiuslik? Kuidas peaks raha ära jagatama?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et raamatukui näris end läbi 41cm jagu raamatutest. Eksisid, kui arvasid, et teekonna pikkuseks oli 50cm.

Nagu kõrvalolevalt joonisel näha, ei söönud raamatukoi esimesest ja viimasest köitest mitte ühtegi lehekülge. Samuti jäid puutumata nende raamatute välimised kaaned. Raamatutiulis paiknevad köited nii, et esimese raamatu esimene kaan on teise raamatu viimase kaane vastas ning viimase raamatu viimane kaan on eelviimase raamatu esikaane vastas. Seega näris raamatukoi end läbi kaheksast raamatust (köited 2-9) ning kahe raamatu kaantest (1. köite esikaas ning 10. köite tagakaas).

Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega lausa kaks kuud - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

www.MaagilineMaailm.net

Mõistatuse tegi Ande

3 Muinas-Julle võistluste põhikorraldaja on

- a) Eesti Lastekaitse Liit
- b) Eesti Looduskaitse Selts
- c) Eesti Muinsuskaitse Selts

4 Sherlock Holmesi sõber ja kaaslane oli

- a) Doktor Watson
- b) Doktor Norton
- c) Doktor Moriarty

5 Et koguda 1 kg mett, selleks peab mesilaspere külastama

- a) Üle 600 öie
- b) Üle 6 000 öie
- c) Üle 6 000 000 öie

6 Vesiroosi öied avanevad

- a) Hommikul kella 10 paiku
- b) Keskööl kell 24.00
- c) Pärastlõunal kella 15 paiku

7 Ray Charlesi kuulsaim lugu on

- a) „I Can't Dance“
- b) „I Can't Stop Loving You“
- c) „I Can't Wait You“

■ Mis seal ikka juulitada: leia sellest samast ajakirjanumbrist õiged vastused ja saada aga toimetusse! Nende vahel, kes saavad õiged vastused (koos oma andmetega) toimetusse enne 15. augustit 2010, loosime välja auhinnaraamatud!

1 Vanim teadaolev hiireviu elas Taanis

- a) 82 aastat ja 8 kuud
- b) 28 aastat ja 9 kuud
- c) 8 aastat ja 11 kuud

2 Kuu teeb tiiru ümber Maa

- a) 365 päeva ja 1 tunniga
- b) 7 päeva ja 2 tunniga
- c) 27 päeva ja 8 tunniga

Kas kassil on täielikuks õnneks peale suure Whiskasi purgi veel midagi vaja? Vast ehk ühte väikest konserviavajat...

Kolm kassi kohtuvad katusel, kaks neist on tavalised nelja käpaga kassid, kolmas aga lonkab, sest tal on ainult kolm jalga. Kassid arutavad, mida võiks ühiselt ette võtta. Esimene ütleb: "Läheks McDonaldsisse, seal müüakse odavasti hot doge!"

Teine ütleb: "Mina ei saa tulla, mul tegid rotid rahakoti tühjaks."

Kolmas hüüab: "Ärge kurvastage, poisid! Lähme parem vorstivabrikusse, mul on seal käpp sees!"

Kas Eestis esineb maavärinaid?

Jah, esineb küll – nimelt muttide jooksuajal.

Kus veedab koipere suvepuhkuse?

Bikiinides.

Juku sõidab koos perega koolivaheajal turismireisile Ameerikasse. Lennujaamas

märkab ta pisikest koera ja tervitab seda viisakalt: "How do you do?"

Koer pole suu peale kukkunud ja vastab: "I do how how."

Juku on vanaema juures maal.

"Ei tea, miks see kukk täna hommikul ei kirenud?" imestab vanaema.

"Aga äkki läks sul õhtul meelest ära teda üles keerata?" oletab Juku.

"Juku, ma nägin täna su klassivenda Antsu!" teatab ema. "Ta käib pargis muru niitmas!"

"Ei tea, mis mõttega?" imestab Juku.

"Arvatavasti selleks, et suvel veidi taskuraha teenida," arvab ema.

"Jah, seda võis temast arvata – raha nimel on ta kõigeks valmis!"

"Ema, kas sa tead, mis on nuudli ja vihmaussi vahe?" uurib Juku.

"Ei tea, pojake."

"Tore! Siis sa võid vabalt minu tehtud salatit süüa!"

Juku helistab turismifirmasse: "Hallo, kas te Euroopa

pealinnadega ka tegelete?"

"Jah, muidugi!"

"See on tore!"

rõõmustab Juku.

"Ja milliseid pealinnu te siis välja pakute?"

"Pariis, London, Berliin..."

"Ei, ükski neist ei sobi," ohkab Juku.

"No siis ehk Helsingi, Stockholm, Oslo..."

"Oslo?"

hüüatab Juku. "Jah, Oslo sobib!"

"Ja millal see sõit peaks toimuma?"

"Kes seda teab! Ma lahendan siin praegu ristsõnu!" teatab Juku.

Sõber küsib Jukult: "Kuule, kas Riia on Venemaa või Norra pealinn?"

Juku jääb mõtlema ja teatab siis: "Vist ikka Norra... Aga päris kindel ma selles ei ole – geomeetria ei ole minu ala!"

Sherlock Holmes ja doktor Watson jalutavad metsas. Holmes palub: "Watson, kas te vaataksite, palun, vasakult kolmanda põõsa alla? Kui ma ei eksi, siis leiate seal paar kahtlast hunnikut..."

"Oo, Holmes, teil on õigus!" hüüatab doktor Watson. "Kuidas te seda teada võisite?"

"Elementaarne, Watson," muigab detektiiv. "See on nimelt koht, kus ma esimest korda kohtusin Baskerville'i ide koeraga..."

Sherlock Holmes näitab doktor Watsonile oma uut koera: "See peni maksis kõva raha, aga see-eest on ta ka kõige puhtamat tõugu politseikoer!"

"Väljanägemise järgi sellest küll aru ei saa," keerutab Watson mõtlikult vuntsiotsa.

"See on ju elementaarne Watson, et väljanägemisest ei tohigi aru saada – ta töötab nimelt salapolitseis!"

Kaks teekäijat mööduvad koiduhämaras Baskerville'i lossist. Korraga kõlab eemalt kohutav möire.

"Kas Baskerville'i ide koer on jälle hakanud tegutsema?" võpatab üks teekäija.

"Oh ei," jääb teine teeline rahulikuks.

"Sellist häält teeb sir ise, kui talle hommikul kaeraputru pakutakse!"

Jana Rõngelep
Tallinna Mustamäe
Humanitaar-
gümnaasiumist

Iiri Pätrik-Järve Türit

Igaühel oma lill

Pagaritel saialill.
 Meieritel võilill.
 Hobusekasvatajatel varsakabi.
 Sklerootikutel meelespea.
 Tüdrukutel nurmenukk.
 Orbudel võorasema.
 Kellalööjatel kelluke.
 Loomaaiatöötajatel lõvilõug.
 Ornitoloogidel pääsusilm.
 Kingseppadel käoking.
 Joodikutel kalla.

Südasuviseid paetisme

- ☹ Mul on vist väga lahtine pea, kuna kaotan teda sageli.
- ☹ Suvel heinalistel töö aina kuhjub.
- ☹ Kõige mürgisem uss on kadeduseuss.
- ☹ Näljane räägib leivast, täissöönu leivaisast.
- ☹ Kui sul on kanapea, siis ei maksaks sellest igal pool kaagutada.
- ☹ Kellasepa tööpäev tiksus õhtusse.
- ☹ Püromaan esines tulsüütava kõnega.
- ☹ Kui käsi käib hästi, milleks siis jalad on?
- ☹ Paadimaks peaks kehtima ainult paadialustele.
- ☹ Kui aastaks oleks 730 päeva, siis oleksin poole noorem.

Õpetajad on lausunud

- ☹ See on õpetajate garderoob, kuid võite sinna ka mantli riputada.
- ☹ Jah või jah?
- ☹ Selleks on vaja kaks korda hiirega klahvile vajutada.
- ☹ Ma ei unusta midagi, sest ma ei mäleta midagi.
- ☹ Alfa, beeta ja igasugune sigma.
- ☹ Palun lülitage minutiline vaikimine.
- ☹ Alguses jooksid kreeklased siin, hiljem seal.
- ☹ Vörke pea käte vahele ja lahendage ülesanne!
- ☹ Koik on nagu alati – poisid räägivad tüdrukutest, tüdrukud kaltsudest.
- ☹ Teie kaks, tõuske püsti ja minge kõik klassist välja!
- ☹ Kati, pane oma portfell kotti!
- ☹ Mine ja häbene koridoris!
- ☹ Kes referaati ei kirjuta, see head hinnet ei saa.
- ☹ Lugege vasakult vasakule.
- ☹ Kell helises viis minutit tagasi. Ma ootan teid juba 200 aastat.
- ☹ Miks te ei kirjuta? Kas ma hüppan siin asjatult?

Eesti parim *close-up* mustkunstnik on selgunud!

30. mail toimus Cabaret Rhizome's Eesti esimene ametlik *close-up* ehk lähivaate mustkunsti võistlus. Lähivaate mustkunst on selline mustkunsti vorm, kus maagia sünnib vahetult pealtvaataja silmade all. Enamus abivahenditestki on igapäevaselt kasutatavad esemed – mängukaardid, mündid, sõrmused jms. Sellised trikid vajavad väga suurt käteosavust, kuna pealtvaataja võib asuda lausa mustkunstniku kõrval.

Võistlusel osales kuus mustkunstnikku: Tom Pintson, Fred-Erik Johanson, Alex, Mikk Pärj, Kevin-Chris Tõnissoo ning Meelis Kubo. Lisaks sai näha kahte demonstratsiooniesinemist – ürituse avas Charlekas, selgitades trikkide abil, mida lähivaate mustkunst endast kujutab ning õhtule pani punkti illusionist Sergei totaalset füüsikaseadusi eirava tule-maagia kavaga.

Kuni 10-minutilise kava jooksul pidi iga võistleja kohustusliku elemendina välja võluma ühe toidu- või joogiartikli. Näha sai nii tules ilmuvat apelsini, ninast kukkuvat sibulat, õhust tekkinud kurki kui ka teab kust välja võlutud veinipudeleid.

Mustkunstnike hindas žürii, kuhu kuulusid lisaks minule näitleja Joonas Parve, lavastaja Johannes Veski, Eesti mustkunstnike liidu president Erich Udras, mustkunstnik Charlekas, laulja ja poeet Jarek Kasar ehk Chalice ning Läti tuntuim uue generatsiooni mustkunstnik Valdemars Weiss. Hindamise aluseks olid IBM'i (International Brotherhood of Magicians) rahvusvahelised kriteeriumid.

Esikolmikusse jõudnud mustkunstnikud olid kõik Eesti Mustkunstnike Liidu liikmed – Eesti parimaks *close-up* mustkunstnikuks 2010 valiti **Meelis Kubo**, talle järgnesid **Kevin Chris Tõnissoo** ning **Alex**. Võitja sõidab tuleva aasta veebruaris Soome ametlikele *close-up* võistlustele Eestit esindama. See on Soome meistrivõistluste ajaloos esimene kord, kui võistlustulle astub artist väljaspoolt Soomet.

Meelis on Hea Lapse lugejale kindlasti juba vana tuttav – on tema ju üks mustkunstiraamatu „Lembitu maagiline maailm“ autoritest. Siinkohal avaldamegi raamatust katkendi, kus Lembit teeb klassikaaslastele triki, milles on nii lähivaate mustkunsti kui ka mentalismi omadusi.

Lembit ja Cassandra mõtlevad ühtemoodi

Kevadel sõitis kogu klass ekskursioonile Lõuna-Eestisse, mille raames külastati mitmeid kauneid paiku. Päeva lõpuks jõuti sügaval metsa sees asuvasse puhkemajja. Seal pidid koolilapsed veetma öö koos klassijuhataja Tuudori ja bussijahi Urbaniga.

Kell 22:00 algas ametlikult öörahu. Lugejad võivad ise aimata, kas klassijuhataja lahkudes valitses tubades öörahu või mitte – võeti välja igasugused lauamängud, kaardid, ja lahti läks üks suur pillerkaar.

Kui teadaolevad kaardimängud olid mängitud, tegi Lembit otsa lahti kaarditrikidega.

Lembit arvas, et esimese triki võiks teha klassi kõige ilusamale tüdrukule. Ta lausus: “Cassandra, kas usud, et me oleme väga sarnased? Me mõtleme tihti ühtemoodi.” Tüdruk

punastas ja küsis: “Mis mõttes?”

Lembit võttis kaks kaardipakki – sinise andis ta Kassandrale ja punase jättis endale.

Nad segasid kaarte korralikult ning seejärel vahetasid pakid. Nüüd oli tüdruku käes Lembitu segatud punane pakk ja Lembitu käes tüdruku segatud sinine pakk.

Mõlemad lapsed valisid oma pakist ühe kaardi, jätsid selle meelde, aga teistele ei näidanud. Valitud kaardi aetasid nad paki peale.

Lembit palus Kassandral paki pooleks tõsta ja panna alumise osa ülemise osa peale, nii et valitud kaart jääks umbes paki keskele.

Mõlemad segasid veel kord kaarte ja vahetasid uuesti pakid. Nüüd oli Cassandra käes seesama sinine pakk, mille ta alguses sai, ja Lembitul oli punane pakk.

“Otsi pakist välja enda valitud kaart,” palus Lembit Kassandrat. Tüdruk tegi, nagu palutud, ja aetas kaardi tagurpidi lauale. Sedasama tegi ka Lemp.

“Võimalus, et me mõlemad sama kaardi valisime, on imeväike,” lausus Lembit, “aga kui nii juhtub, siis näitab see selgelt, et meie vahel on hea klapp – me mõtleme ühtemoodi.”

Nad pöörasid kaardid teistpidi ja Cassandra suust kostis äkitselt kiljatus. Uskumatul kombel olid kaardid ühesugused.

Tõestamiseks, et see polnud juhus, kordasid nad trikki.

Seekord valis Cassandra hoopis teise kaardi, kuid tulemus oli sama. Lembitu kaart ühtis klassi ilusaima tüdruku omaga.

Kuidas Lembit seda tegi?

Selle triki puhul oli kõige tähtsam algus. Oma pakki segades piilus Lembit kõige alumist kaarti ja jättis selle meelde.

Pakk rändas Kassandrale, kes valis ühe kaardi, jättis meelde, pani selle paki peale ning sooritas tõste, mis jättis Lembitu piilunud võtmekaardi tema valitud kaardi peale.

Samal ajal näitles Lembit, et ka tema valib hoolikalt kaarti ja käitub samamoodi kui Cassandra. Mõistagi ei hakanud Lembit seda kaarti hiljem otsima.

Toimus pakkide vahetus.

Mõlemad hakkasid oma valitud kaarti otsima. Kui Cassandra tegi seda päriselt, siis Lembit otsis tüdrukult saadud pakist välja kaardi, mille ta triki alguses oli meelde jättnud. Selle kõrval olev kaart oli tänu paki tõstmisele tüdruku valitud kaart.

Poiss tegi näo, nagu oleks see tema valitud kaart, ja aetas selle lauale. Samal ajal leidis ka Cassandra oma valitud kaardi ning aetas selle lauale.

Kaardid keerati ümber ja need olid täpselt samad!

Kuna Lemp leidis oma kaardi kiiremini üles, muutus trikk pealtvaatajate jaoks palju kummalisemaks.

Mustkunstnik Ande

Vesiroos

Vesiroos on meie looduskaitse all olevatest jõgede-järvede veetaimedest üks kaunimaid.

sa pidas auto metsa vahel kinni, et selga sirutada ja suvesoojas metsajärves supelda.

„Nüüd jooksupa järve äärde. Kes ees, see mees!“ Järveveerde jõudes ahhetasid kõik korraga: veepind oli kaetud kaunite lumivalgete õitega. Kõik see tundus olevat nagu kaunis unenägu.

„Oi, kui ilus, oi, kui kaunis – järv oleks nagu lillelise laudlinaga kaetud!“ sädistas Nähka. „Mis lilled need on seal vee peal?“

„Need on valged vesiroosid,“ selgitas isa Priit.

„Kas me võime neid noppida?“ küsisid Triinu ja Nähka nagu ühest suust.

„Ei või, kullakesed, ei või, sest vesiroosid on looduskaitse all!“

„Palun räägi meile natuke vesiroosist!“ küsis Nähka.

Ennast mõnusalt vastu päikest istuma seadnud, hakkas isa Priit loodusloo tunniga pihta: „Minu arust on valge vesiroos meie kauneim veetaim ja kasvab, kui ma ei eksi, põhiliselt magevees. Vesiroosile sobib koduks rahulik järvesopp, tiik, kanal, jõekäär. Ta eelistab seisvaid või tasase vooluga veekogusid, kus vee sügavus on talle kasvuks paras,“ pajatas isa. „Nähka, kas sa märkasid, milline on vesiroosi leht, sa ju istusid selle peal?“ küsis Triinu.

„No milline see on, no milline see on, las ma mõtlen,“ kõlutas Nähka oma peakest. „Leht on tumeroheline ja suur, ilus nagu roheline tantsuplats!“

Nähkale tundus, nagu oleks leht altpoolt lillakaspunane ja pealt veidi vahajas, justkui oleks temast õrnalt küünlarasvaga üle käidud.

„Miks need lehed just sellised on?“ uudistas Nähka.

„Lehed on nahkjalt paksud selleks, et seista vastu vihmale ja lainetele – looduses pole midagi niisama – ikka taime ja looma ellujäämiseks vajalik kohastumus,“ täpsustas isa.

„Palun räägi meile õitest ka!“ nurus Triinu. Ta õisi imetlev pilk oli suunatud järvele.

„Vesiroosi õis on säravvalge. Õitel on nõrk, meeldiv, magus, pisut seebine lõhn. Vesiroosi õiteilu saab nautida juunist augustini ja iga õis õitseb pea nädala. Õhtuti ja vihmase ilmaga õied sulguvad, avanevad hommikul 10 paiku ja sulguvad peale lõunat 4 paiku,“ rääkis isa.

„Vaata, kui targad! Panevad vihma eest õie kinni ja lähevad õhtuti tuttu. Ma tahaksin kangesti neid kaasa noppida!“ lausub Nähka paluvalt.

„Ei – veest välja võetud vesiroosiõis närub kiiresti ja pealegi ei võigi neid noppida, sest valge vesiroos on looduskaitse all,“ selgitas isa taas.

„Kas ainult sellel järvel on vesiroose? Kuidas nad teistele järvedele saavad?“ tahtis Triinu teada.

„Vesiroosi seemned ujuvad veepinnal ning liiguvad lainete toimel, aga lõpuks vajuvad veekogu põhja, kus nad siis idanema hakkavad, kuni neist uued taimed kasvavad. Või haarab seemne enne põhja vajumist oma nokka mõni veelind või kleepub seemne veelindude sulestikku. Nii levivadki vesiroosid lindude abiga teistesse veekogudesse.“

„Au, kui huvitav! Kas Sa oskad meile veel midagi vesiroosist rääkida?“ küsisid mõlemad. „Ei vist, aga lugege kodus taimeraamatust ise,“ asutas Priit ennast auto poole liikuma.

Koju jõudes seadis Triinu sammud raamaturiiu poole. Ta sai teada, et valget vesiroosi kasvatatakse ka ilutaimena, kuid leidub ka värviliste õitega vesiroose. Eriti populaarne on punane vesiroos, kuid seda on loodusest väga raske hankida. Valgeid vesiroose istutatakse sageli ka pargitiikidesse, et linnainimene saaks osa nende ilust.

Raamatus räägiti veel, et varem valmistati näljaaegadel valge vesiroosi veealusest juurikast jahu, mida segati teravilja-jahuga ning saadud segust küpsetati leiba. Seemneid kasutati jahvatatuna kohvi aseainena. Valgest vesiroosist on saadud ka musta värvainet villa värvimiseks. Peale inimeste tarvitavad vesirooside lehti ja juurikaid toiduks vesiroott, ondatra, kobras, saarmas ja isegi põder. Seemneid söövad pardid. Vesirooside ujulehed on ka paljudele loomadele koduks. Lehtede alumisel pinnal elavad hüdrad ja sammalloomad. Mõned limused, kaanid ja putukad munevad sinna oma munad.

Valge vesiroosi kohta on palju muistendeid. Sageli väidavad need, et näkid tõmbavad selle, kes püüab vesiroosi noppida, sügavasse vette. Mõni inimene on tõesti vesiroosi noppides uppunud. Põhjuseks on tegelikult see, et ujuvad takerduvad vesiroosi pikkadesse lehevartesse. Kõige targem ongi lasta looduskaitse all olevatel kaunitaridel rahu õitseda.

VAAT SEE MULLE JUBA MEELDIB!
KENASTI KANDIKU PEAL JA

					sekund ▶	riik Euroopas	Tiiu reede ▶	suur kirikuhoone, peakirik, toomkirik
					aurulaev ▶			
					Lydia Koidula ▶		Roald Amundsen Alfred Nobel	
					Silvi ... laulja ▶			
					käsivarre osa			
					spordijalatsid ▶			
							teritamisriist	nõu supi serveerimiseks
							Ameerika Papagoi	Donald ▶
Ülle Ulla	vasikast vanem noor veis	Anne	Kuuba tants	tulemägi Sitsiilias Euroopa kõrgeim vulkaan				Riho ▶
				ümarmargune				
				paavsti kroon				
							raadius	aasta ▶
							Lepo Sumera	riik Euroopas
laul, mis meeldib kõige rohkem								
kaevamisriist								Nord ▶
								postskriptum
pulgakujuline täht		Aktuaalne Kaamera			Päeva-leht		aar	Grand Prix
		planeet						madruse voodi
kilo-meeter			uhke, ülbe, üleolev					
meeter			Rafael Nadal					
							maavara kogum maapinnas	
							volt	Ott Raukas
... Francisco linn Ameerikas					rinnalapsed			tonn
					hotelli luksusnumber			

Ristsõna koostas Ilmar Trull

Vastus saada toimetusse! Parimatele lahendajatele muusikaline auhind!

Suvi on parim aeg raamatute lugemiseks. Sellele, kes otsib raamatukaante vahelt põnevaid seiklusi ja teravmeelset detektiivitööd, võime julgesti soovitada **Arthur Conan Doyle**’i teoseid, milles tegutsevat **Sherlock Holmes**’i tunneb kogu maailm. Kui mõne suurmehe kohta kasutatakse piltlikku omadussõna „surematu“, siis on vaimukas Sherlock Holmes surematu sõna otseses mõttes: asjatundjate sõnul sündis ta 6. jaanuaril 1854, ning võeti kuningliku keemiaühingu liikmeks vastu 2002 – niisiis 148-aastaselt!

Nojah, ega Holmes ise keemikute pidustustel osalenud – esiteks ei lubanud seda ta soliidne iga ja teiseks ei meeldinud detektiivile üldse eriti ringi luusida: tema armastas ka kõige keerulisemaid mõrvalugusid lahendada oma kodus – mitte just eriti suures, kuid hubases ja detektiivitööks vajalike riistapudega varustatud Londoni majas, mille aadress oli ja on **Baker Street 221 b**.

Jah, kuulsa detektiivi maja on elus ja terve ning ta ukсед on külalislahkelt avatud kõigile, kes tunnevad huvi Holmes’i tegevuse vastu!

● Londoni Eesti Kooli emakeeleõpetaja Kerli Baskerville’i ide koera ei pelga. Tal on raamat ammu läbi loetud!

● Selles majas võib igasugustesse seiklustesse sattuda!

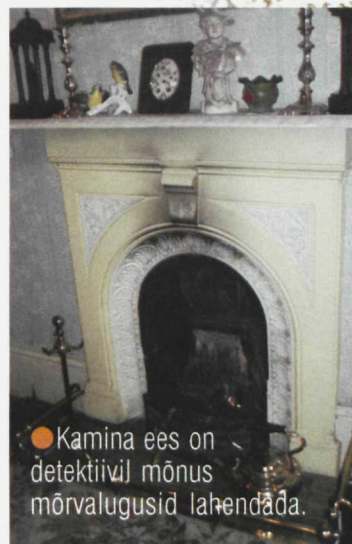
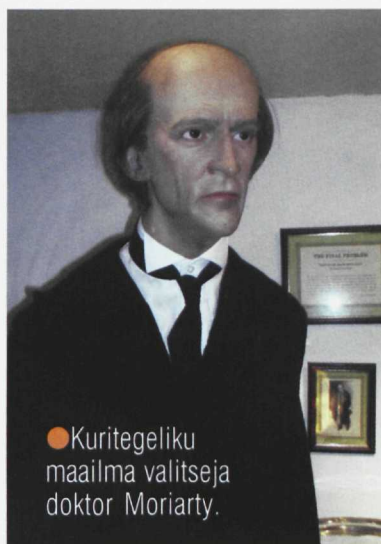
● Watson laenab heas tujus olles külalistele Holmes’i mütsi, piipu ja luupi.

Surematu She

Kirjanik ise Baker Street 221b-s ei elanud: tema sündis 1859. aastal Šotimaal Edinburghis, sai sealses ülikoolis 1885. aastal arstidiplomi ning töötas seejärel silmaarstina Hampshire’s. Patsiente oodates tegi ta aega parajaks detektiivilugude kirjutamisega ning saavutas peatselt nii suurt edu, et jättis tohtritöö sinnapaika ja pühendus Sherlock Holmes’i põnevate elujutumite kirjeldamisele.

Conan Doyle’i esimene Holmes’i-jutt ilmus 1886 Beetoni jõulukalendris ja kandis pealkirja „**Etüüd punases**“, teine lugu, „**Nelja märk**“, ilmus juba ühe ajakirja tellimusena 1890 ning sestpeale hakkasid detektiivilood ilmuma regulaarselt. Arstikogemused tulid kirjanikule ainult kasuks: nimelt kinkis Conan Doyle Holmes’ile nutika sõbra, sõjaväearsti **John H Watsoni**, kes aitas detektiivil keerulisi juhtumeid lahti harutada enam kui 25 aastat.

Mõlema mehe kohta teadis Doyle viimset kui piasija ja näis, et juba 1893. aastaks oli tal tekkinud kooselust detektiividega juba väike tüdimus: ta „saatis“ Watsoni Ameerikasse, kus see abiellus, ning laskis Holmes’il jutustuses „**Viimane juhtum**“ kuritegeliku doktor Moriarty käe läbi Šveitsis Reichenbachi juures hukkuda.

lock Holmes

Kuid peatselt tundis kirjanik, et elu ilma Sherlock Holmes'ita läheb igavaks, ning Ameerikast naasnud doktor Watsoni kurbus sõbra kaotuse pärast leidis leevendust: selgus, et detektiiv läks lihtsalt mõneks ajaks „põranda alla“ ja surnuks kuulutatuna oli tal hõlpsam kurjategijatel silma peal hoida. Kindlasti olid lugejad Holmes' i tagasituleku üle õnnelikud: sündis terve rida põnevaid lugusid nagu „Tühja maja mõistatus“, „Kuldsete näpitsprillide mõistatus“, „Looritatud üürniku mõistatus“, „Baskerville'ide koer“...

Viimati nimetatud lugu sai nii populaarseks, et mõnede kirjanduseuurijate arvates loodi Conan Doyle just tänu sellele rüütliks, nii et tema nime ette pandi sestpeale austav tiitel „Sir“, kuigi ametlikuks põhjenduseks olid Doyle' i tabavad kirjutised Buuri sõja ainetel...

1903. aastal saadab Conan Doyle küll Holmes' i pensionile, kuid mõned juhtumid tuleb mesindusega tegelev detektiivil ja ta aristist sõbral siiski siiski lahendada – neid kirjeldatakse raamatutes „Lõvilaka mõistatus“ ja „Viimane kumardus“. Conan Doyle' i viimane raamat „Sherlock Holmes' i märkmik“ ilmus aastal 1927.

Sir Arthur Conan Doyle veetis – nagu ta kangelane

● Doktor Watson aitas Holmes' il ka üsna hauataguseid ülesandeid lahendada.

● Kempsus tulevad sageli head mõtted – eriti sellises lillelis...

Sherlock Holmeski – vanaduspõlve linnakärast eemal Sussexi krahvkonnas Windleshamis, kus ta 7. juulil 1930 südamehaiguse läbi suri. Küllap aitas vaimukas detektiiv kirjanikul üle saada nii mõnestki raskest hetkest: üsna noorelt kaotas ta oma esimese abikaasa ning Esimeses maailmasõjas hukkus Doyle' i armastatud poeg...

Kuid Sherlock Holmesi lugude kaudu elab ka Sir Conan Doyle edasi lugejate südames – ja küllap ka Holmesi majas Baker Street 221 b, kus juba kümme aastat tegutseb muuseum. Küllap hoiab majapidajanna missis Hudson tubadel silma peal! Holmesi kamin kõeb, märkmepaberid seisavad kirjutuslaual ning viiul, piip, luup ja müts on seda nägu, nagu oleks neid hiljuti kasutatud... Kurjategijad on muutunud vahakujudeks ja ammuilma meisterdetektiivi poolt paljastatud.

„Elementaarne, Watson!“ ütles selle peale Sherlock Holmes!

Minu elu 15 aasta pärast

15 aasta pärast olen ma 25 aastane. Siis ma lähen maale elama ja võtan hobused. Me elaksime vanaaegses talumajas, sest ma vihkan luksust. Mul oleks ilus mees ja kolm last. Minu töö oleks teistele peredele ratsutamistrenne teha. Minu mees ei käiks tööl, aga ta aitaks mul laste eest hoolitseda ja koristada (mida tavaliselt mehed ei tee). Ta abistaks mind tallitöodes ja me oleksime väga õnnelikud.

Diana Öpik Luksemburgist

Tere! Minu nimi on Diana Öpik. Ma olen 11 aastane ja elan praegu Luksemburgis. Ma õpin Luxembourg'i I Euroopa Koolis 4. c klassis inglise seksioonis. Koolis on mul iga päev üks eesti keele tund, aga kõiki ülejäänud õppeaineid õpin ma inglise keeles. Mulle meeldib üle kõige maailmas ratsutada ja raamatuid lugeda. Mul on üks õde ja kaks papagoiid. Ma käin ratsutamast ja lisaks ka flamenkotrennis. Üheksa-aastaselt avastas, et mul on talenti luuletuste kirjutamiseks! Ja ideed tulevad mu pähe ka väga lihtsalt.

Rasvatihase laul

(Uuem rahvalaul)

Lendasin üle uue poe,
poe katuse — katus soe.
Lendas mööda üks ilus lind.
Vurr.
Mina kohe järgi,
vurr.
Kaob üles kõrgele,
mina talle järele.
Äkki pöörab ümber.
Mina ka.
Vurr!

Kummaline hommik

Hommikul, kui ärkasin,
kohe seda taipasin:
väikseks olid jäänud riided,
kuigi kooli oli kiire.
Tormasin siis kohe kööki,
ema tegi juba sööki.
Ruttu riideid palun ma!
Muidu kooli ma ei saa!
Aknas rõõmsad päiksekiired,
pesunõõrilt leidsin riided.

Minu ema

Oma ema on väga hea!
Eks kõik lapsed seda tea.
Maailmas emasid on palju,
kes teavad pajatada nalju.

Minu ema oskab kõike!
See on tõesti päris õige.
Ema oskab lilli kasta,
vahel lausa traavi lasta.

Ema on mul ikka armas,
temasugust pole sarnast.

Hobused on pruuni värvi,
ei nad kanna üldse särki.
Käivad traavis päris paljalt,
rihm nii uhkelt langeb valjalt.
Üle tõkke, teine järel,
higi helgib hobu säärel.

Hiireviu

August on rahulik kuu. Põllumeestel on hein tehtud, kartulivõtuni veel aega küll.

Paljud kasutavad just augusti puhkusekuuna. Nii ka hiireviu. Pojad said juulis tuule tiibadesse, äralennuni on aga veidi veel aega, vähemalt kuu lõpuni. Nii saabki rahulikult hiirejahti pidada. Niidetud heinamaadel on hooopis hõlpsam saaki märgata kui kõrge rohu seest või kartulivagude vahel. Rahulikult istub viu heinamaal elektripostil või metsaservas oma istumispuuks valitud kuuse otsas. Kui istumine ära tüütab, tiirutab põllu kohal liugleva lennul. Kui aga maitsev suutäis silma hakkab, sööstab viu sellele väkkiirelt maapinnale järele.

Nimi ütleb juba ära, mis see kõige maitavam suutäis olla võiks – eks ikka hiir. Kõige sagedasemateks saakloomadeks on hiireviul põld-uruhiir ja mügri. Aga ka leethiir ja mutt. Eks suuresti sõltub menüü muidugi ka kohast, kus jahti pidada, ja iga viu eelistustest ning ka aastast. Kui on kehv hiireaasta,

suureneb linnuliha osakaal hiireviu toidusedelis. Enamasti satuvad saagiks lõokesed, kiurud ja noored rästad, aga ka pardid ja kanalised. Mõni viu aga eelistab hoopiski konni ja sisalikke, isegi madusid. Rootsisis kannab hiireviu üldse mao- või ussikulli nime (*ormvrak*). Muudes keeltes (soome hiiri-haukka, saksa Mäusebussard jne) kipub ta ikka meiega sarnaselt hiirekulli nime kandma. Aga ehk on siis Rootsi viud maomaiaamad kui mujal maades.

Oma saagi neelab hiireviu koos naha ja karvadega, luude ja sulgedega. Pole teda õpetatud suutäite kaupa toidust mõnu tundma, iga suutäit kolmkümmend ja rohkem korda läbi mäluma. Küllap tema oskab just seda talle omast toitumisstiili nautida. Kõik selle, millega seedimine toime ei tule, oksendab ta hiljem räppetombuna välja. Nagu see röövlindudel ikka käib.

Hiireviu olla jumala poolt äraneetud lind. Legendi kohaselt käskis jumal pärast maailma loomist lindudel endale pesemiseks kaevud kaevata. Kõik täitsid käsku, kuid hiireviu puudus töö ajal. Kohale lennates otsustas ta kavaldada: soovitas varesele end mudast puhtaks pesta, et astuda jumala ette puhtana. Ise määris ennast mudaga, lendas enne varest jumala juurde ja näitas talle enda kaevatu pähe varese kaevu.

Seda nutuhäält laseb ta aeg-ajalt põllu kohal tiireldes kuulda ning rahvas pidaski seda vanasti vihma endeks. Sellest anti talle vihmakulli nimigi.

Valetamise eest needis jumal hiireviu ära ja keelas tal jõgedest, järvedest ja kaevudest vett juua. Tollest ajast alates saab hiireviu janu kustutada vaid vihmavee ja kastega. Kui pikka aega sadanud ei ole, hakkab hiireviu nutma ja jumalalt vett paluma.

Eks selle nutmise all mõeldakse viule nime andnud

häälistsust, mis ka kassi näugumist meenutab. Seda nutuhäält laseb ta aeg-ajalt põllu kohal tiireldes kuulda ning rahvas pidaski seda vanasti vihma endeks. Sellest anti talle vihmakulli nimigi. Ka vihmakassiks on teda kutsutud, niisama nagu peoleodki, kes samuti kassi kombel kräunudes vihma tulekust teada pidi andma. Teinekord võib aga metsas liikudes tekkida küsimus: "Kes ütles mjau?", sest hiireviu kiunumist kostab metsatukast, kus hiireviu tavaliselt ei häälitse. Mitmel korral olen selle küsimuse ette sattunud ja tavaliselt on õigeks vastuseks olnud – pasknäär. Sellele linnule meeldib miskipärast vigurit teha ja erinevate häälistsustega kuulajat petta. Olen püüdnud mitte õnge minna, aga kiusatus ikka tekib.

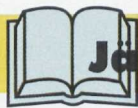
Vaatamata sellele, et kaugeltki mitte kõik inimesed ei tunne hiireviud, on ta meie kõige levinum ja tavalisem kulliline. Tihti peetakse seda hiirejahimeest hoopiski kanakulliks, kellel tegelikult hoopis teised kombes on. Ei näe me kanakulli sedasi avalikult põllu kohal tiirutamas või posti otsas istumas, tema ajab omi asju varjatult. Nii võibki kanakulli poolt solvatud talumehe püssitoru ette sattuda hoopiski süütu viu. Aga tegelikult saabki kõige rohkem viusid hukka inimtegevuse läbi, sest tema looduslik põhivaenlane kassikakk pole kaugeltki nii levinud ja

laiahaardeline tegelane kui inimene oma tiheda liikluse ja elektriliinide võrguga. Kui aga hiireviul on elus hästi läinud, võib ta elada isegi kolmekümne aastaseks. Vanim teadaolev viu elas Taanis 28 aasta ja 9 kuu vanuseks.

Istun soojal augustiõhtul kraaviserval, minust paarisaja meetri kaugusel istub hiireviu oma istumispuul. Mina mõlgutan omi mõtteid, huvitav kas ja millest mõtleb viu seal kuuseoksal õhtupäikese paistel? Ehk meenutab, kuidas ta märtsis kohale jõudis, oma lodumetsas kuusevõras paikneva koguka pesa üle vaatas, seda roheliste okstega kaunistas. Kuidas peagi talle järele jõudnud kaasaga paar nädalat hiljem mängulendu sai tehtud, kuidas aprilli keskel sigines pessa esimene muna, kuidas mai lõpul koorusid pojad, kuidas kõik kolm juuli keskel kodust lahkusid... Või mõtleb hoopiski peagi ees ootavale reisile? Kas ta mureseb ehk Saksamaa talvise hiirte arvukuse pärast?

Jäägu need viu mõtted tema enda teada, hoiame talle põialt, et reis ohutult mööduks. Ja olgugi, et igal talvel kohtab meil lisaks siia talvituma saabunud talviudele mitmeid hiireviusidki, ärgu ta siinse pehme talve peale parem lootma jäägu. Talvel on Lääne-Euroopas siiski turvalisemad tingimused.

Peep Veedla tekst ja fotod

Järjehoidja

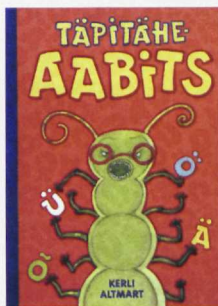
Raamat kaasa ja rändama!

Kirjastus Valgus andis just suve hakul välja vahva raamatu **“Risti-rästi läbi Eestimaa”**, mille koostajaiks on kuus autorit ja illustreerijaks **Toomas Pääsuke**. Sellest ilusate värvipiltidega raamatust saad teavet kõigi meie maakondade kohta. Kindlasti on põnev uurida, kas ka sinu kodukohast on juttu ning suvel mööda Eestimaad reisides on raamatust abi põnevamate paikade leidmisel. See teos peaks küll olema iga kooliraamatukogu riulil!

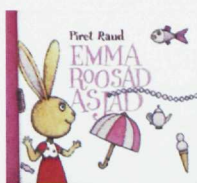
Täpp täpi peal – ise nõela pistmata

Kerli Altmart kogus kokku hästi palju selliseid sõnu, milles kasutatakse täppidega tähti: ä, ö ja ü. Lisaks neile on meie keeles ka üks vahva kaarega täht – õ. Kui mõni mudilane kipub ö ja õ omavahel segi ajama, siis on kirjastuse **Tänapäev** vahendusel ilmunud **“Täpitäheaabits”** heaks abimeheks. **Kirke Kangro** illustatsioonidega pisilugudele lisaks leiad raamatust ka mitmesuguseid küsimusi, mille abil võid mudilastega lausa täpikooli mängida!

Emma, kes ajab roosat asja

Piret Raua **“Emma roosad asjad”** pajatab jänestetüdrukust, kes pidas lugu ainult roosast värvist. Teadagi on roosad asjad ilusad, aga kas seepärast tasub teisi värve põlata? Armsate piltidega väikesest raamatust on tehtud ka jaapani- ja ingliskeelsed elektroonilised variandid iPad'i, iPhone'i ja iPod Touch'i jaoks. Kes neid kasutab, see saab ka roosast e-asjast aru!

Tavalised, ebatavalised ja teised

Reeli Reinausi jutustus **“Täiesti tavaline perekond”** pajatab Timist ja Leenast, kes oma sõnul sooviksid elada täiesti

tavalises perekonnas, mitte sellises nagu nende oma, kus nii isa kui ka ema teevad oma hajameelsuses veidraid asju. Kuid vanasõna “Käbi ei kuku kannust kaugele” jään kehtima selleski peres, ja nõnda saab ka lugeja osa Timi blogikirjutistest, mis on kõike muud kui tavalised. Raamat ilmus **Tänapäeva** kirjastuse sarjas “Minu esimene raamat” ja selle illustreeris **Toomas Pääsuke**.

“Nukitsa” konkursi võiduraamat jõudis plaadile!

Kirjastus **Varrak** andis välja järjekordse audioraamatu: **Andrus Kivirähki** jutukogu **“Kaka ja kevad”**. Kuulamislusti pakub see kindlasti nii suurtele kui ka väikestele, sest näitleja Ülle Kaljaste on mõnus ettelugeja.

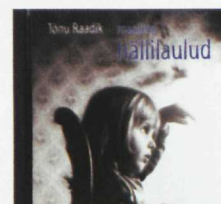
Kaks lasteklassikut ühel plaadil

Salme Reeki pole juba mõnda aega meie seas, kuid paljud lapsed tunnevad ta omapäraselt häält Eesti Raadio fonoteegis olevate õhtujuttude järgi. Väikest kasvu näitlejanna mängis veel vanuigi poisteosi ning kehastas lahedalt ka robotipoiss Ropsi. Eesti Rahvusringhääling andis nüüd välja Salme Reegi poolt sisse loetud **“Sipsiku”**, mille autoriks on meie **lasteklassik Eno Raud**. Tegelikult on oma osa ka kolmandal klassikul – kunstnik **Edgar Valteril**, kes mõtles välja ja pani paberile toreda triibulise kerega Sipsiku.

Mitme rahva magusad unenäod

Helilooja, laulja ja näitleja **Tõnu Raadik** nägi mõnda aega imelisi võõramaiseid unenägid ja pani seejärel plaadile kakskümmend lahedat hällilaulu, mis on seni aidanud uinuda pisikestel filipiinlastel, taanlastel, šotlastel, kreeklastel ja veel mitme rahva lastel. Laule esitavad lisaks autorile veel **Kelli Piksar**, **Heiti Kender** ja **Andero Ermel**, kitarri mängib **Are Jaama** ning kõiki muid pille Tõnu Raadik ise. Enne uinumist saab iga laps valida, missuguse maa unenägid ta näha soovib.

Tänavuse Muinas-Julle võistluse võitjad on selgunud!

Muinas-Julle tänavusele võistlusele „Mida näidata kaugele külalisele“ laekus hindamiseks 110 võistlustööd. Konkursist võttis osa üle 150 õpilase 18 koolist üle Eesti. Žüriid juhatas Ene Luka, kes esindas nii Eesti Muinsuskaitse Seltsi kui ka Eesti Kodu-uurimise Seltsi, ning otsustajate hulka kuulusid Margit Hein Balthasar Russowi Ühingust, Helle Solnask ja Priit Herodes Eesti Muinsuskaitse Seltsist ja Hea Lapse toimetaja Leelo Tungal.

Noorema vanusegrupi (1.– 4. klass) kunstnikest olid parimad HERMO LAIDMAA Orissaare Gümnaasiumist, GERLI SEIN Jõgeva Ühisgümnaasiumist ja HANNA MARIA ROOL Tallinna Arte Gümnaasiumist.

Vanema astme (5. – 9. klass) joonistajatest võitis esikoha MERY-LIIS KOLBAK Kiili Kunstide Koolist, teiseks ja kolmandaks tulid SASKIA SEPP ja KADRI REA Tihemetsa Põhikoolist.

Tunnustuskirjad pälvisid GRETE POOLEN Jõgeva Ühisgümnaasiumist ja ANNABEL TEEVET Orissaare Gümnaasiumist.

**Noorema astme parimaks jutu-
kirjutajaks** tunnistati KEILY MERILYN

VILGATS Pärnu Vanalinna Põhikoolist, teise auhinna sai GERLI SEIN Jõgeva Ühisgümnaasiumist ja kolmanda preemia pälvis ANDREAS ÕUN Jõgeva Ühisgümnaasiumist.

Vanemas astmes pälvis esimese preemia KAROLIINE LISETE KÕIV Tallinna

Vanalinna Hariduskolleeiumist, teise auhinna sai KÄRT TALLINN Palamuse Gümnaasiumist ja kolmanda koha saavutas OLANDRA KUUSEMAA Tuudli Algkoolist. Tunnustuskirjad said ALICE VEEDLA Väike-Maarja Gümnaasiumist, LAURA KIVISELG ja

ARIETT NOPPEL Pärnu Vanalinna Põhikoolist, TRIIN VALDMAA Jõgeva Ühisgümnaasiumist ja KELLY MARIE JAAMA Tallinna Vanalinna Hariduskolleeiumist.

Parimad luuletused olid nooremas astmes kirjutanud KATARIINA POPS Väike-Maarja Gümnaasiumist, ANGEELIKA KARDIN Tuudi Algkoolist ja MIA RULLI Kehra Gümnaasiumist.

Vanema astme parimateks poeetideks tunnistati PAULA FRITZE Vanalinna Hariduskolleeiumist, MARIA LIIVE samast koolist ja KATRE POHLAK Rakke Gümnaasiumist.

Tunnustuskirjad said oma luuletuste eest MICHELLE SUUR, SANDRA PÜTT ja SANDER SARAPUU Põlva Keskkoolist.

Meisterdajatest said ühistöö auhinnad TARTU HIIE KOOLI 4. KLASS ja TIHEMETSA PÕHIKOO.

Individuaaltöö auhinnad võitsid LIISA LAUR ja KARL GUSTAV GAILIT Tallinna Arte Gümnaasiumist ning ATS KALDNA ja HENDRIK RAID Tihemetsa Põhikoolist.

Eesti Muinsuskaitse Selts tänab tubli osavõtu eest järgmisi koole:

Tuudi Algkool, Tartu Hiie Kool, Pärnu Vanalinna Põhikool, Tihemetsa Põhikool, Hummuli Põhikool, Risti Põhikool, Põlva Keskkool, Arte Gümnaasium, Väike-Maarja Gümnaasium, Palamuse Gümnaasium, Orissaare Gümnaasium, Jõgeva Ühisgümnaasium, Tallinna Vanalinna Hariduskolleeium.

Tunnustuskirja pälvisid õpetajad-juhendajad Eha Rosin, Ester Meerja, Ilme Kraaner, Sirje Kiis, Elina Reimann, Heli Mänd, Krista Nõmmik, Liia Põhjakas, Galina-Maria Kauber, Sirje Jõe, Inga Rennit, Tiiu Valk, Leonore Meerja, Urve Udu, Maie Kukk, Evelin Veesaar, Mall Lepik, Tiina Põllu, Katrin Vaher, Kai Paaskivi, Ene Kõöts, Airi Metspalu ja Juta Rea.

Aleksander Tors, Tartu Hiie Kool

Janar Viilik, Tartu Hiie Kool

Põlvamaa

Põlva linn –
Õdus koht elamiseks.
Lasteaiad „Mesimumm“ ja „Lepatriinu“
Väga uhke kultuurikeskus
Aga veel ilusam raamatukogu

Palju kaubanduskeskusi
Avatud noortekeskus
Ringi siblivad noored
Intsikurmu lauluväljak
Mitmed mälestusmärgid ja ausambad

Põlva paisjärv
Atraktiivne ranna-ala
Ilusad laudteed ja
Korrastatud istepingid

Põlva Päevad –
Õhtud täis tantsu ja
Laulu
Veespordiüritused
Eriti oodatud kohtumised külalistega
Sest sel ajal
Tuleb Põlvasse väga palju rahvast.

Põlva linn –
Õnnelikud inimesed
Loodavad rõõmsalt siin
Veel kaua
Elada!

Põlva Keskkooli 5. b klassi ühistöö

Tartu Hiie kool 4kl

Eestimaa kuld

Nii roheline on mets
kui sinine on taevas.
Nii pikad on jõed
kui mastid on laevas.
Nii palju on tähti
kui linnulaulus noote.
Nii ilus on päikeseloojang
kui kuuvalgus keset ööd.
Nii valge on lumi
kui must on muld.
See kõik on Eestimaa kuld.

Paula Fritze Tallinna Vanalinna
Hariduskollegiumis 5. klassist

Minu kodu

Kus on mu juured, kus mu pere?
Kõrgustikul Pandiveres!
Mu koduks Väike-Maarja vald,
mu kodu kõrval mets ja põld.
Isa, ema, õde, vend
hästi tunnevad siin end.

Katriiina Pops
Väike-Maarja Gümnaasiumi 2. A klassist

Minu Kehra

Kehra linn küll tundub väike,
aga linn ta siiski on.
Elab siin nii suur kui väike,
lasteaedu kakski on.

Pargis väike koolimaja,
suurematel suurem maja.
Siin on õppinud mu ema,
õppis ka mu vanaema.

Pargi ääres vana maja,
seal sündis minu vanaema.
Kirikuks on uus hoone,
selle vastas kultuurihoone.

See on ümber ehitatud,
ilusamaks putitatud.
Selle maja katuse all
oli kunagi hobuste tall.

Pargis voolab ilus jõgi,
selle kõrval „müramägi“.
Talvel parim koht on see –
seal sõpradega möllame.

Mia Rulli
Kehra Gümnaasiumi 2. Klassist

Sinimustvalge eestlane

Laanepüü, lehma mustvalge rüü.
Sinine taevas, valged laevad.
Eestlase eluvaade kaugel Lihavõttesaarel.
Sinimustvalge lipp, eestlase ehitustipp

Maria Liive
Tallinna Vanalinna Hariduskollegiumi 7. klassist

Mida näidata kaugele külalisele

Elan Harjumaal Padise vallas, endises Risti kihelkonnas. Üks väärtuslikemaid arhitektuurimälestisi minu kodukandis on Risti kirik. Hoone pärineb 14. sajandi algusest. Ebatavalise kujuga on torn: alaosa neljatahuline, ülaosa poolümmarguse lõikega. Võib oletada, et torn oli kannatanud sõdade ajal ja seda ei ole taastatud täiesti esialgsel kujul. Rahvasuu räägib, et Risti kiriku ehitus ei meeldinud Vanapaganale. Nähes, et torn on valmis, hakkas ta kirikut Pakri saarelt kividega loopima. Esimene kivi tabas torni ning purustas selle. Järgmised kivid kukkusid Tuipalu metsa ning nendest tekkis Tonditrepp. Risti kirikukellad on vanmad Eestis. Vabadussõja ausammas on kiriku kõrval seisnud püstitamisest saati. Punavõimud seda ei märganud. Teine tähtis mälestis on mälestuskivi Aru mõisa (Risti pastoraadi) varemetel. Siit sai alguse Eesti talurahvaharidus. 1686. aastal sõitis Forselius kahe poisiga, Ignatsi Jaagu ja Pakri Jüriga, Stockholmi, et tõestada Rootsi kuningas Karl XI-le, et eesti soost maarahvas on õppimisvõimeline. Kuningas oli poiste lugemisoskusest üllatunud. Ta kinkis mõlemale poisile kuldtkati. Selle reisist tulemusel andis kuningas korralduse, kus nõuti koolide ehitamist igasse Eesti kihelkonda.

Richard Pöldver
Risti Põhikooli 6. klassist

Minu kodukoht

Minu kodukoht on prahist puhas,
kuigi kevadel on auto mudas.
Minu kodu ümber on puud.
Peale puude ei näe seal miskit muud.

Suvel on meil väga soe,
siis ükski laps raamatut ei loe.
Jõgi on minu kodukohas ka,
seal suvel kala püüda saab.

Minu kodukoht on üsna väike,
kuid siin on alati palju päikest.
Minu kodukohas on värske õhk
ja see ongi kõik.

Angeelika Kardin
Tuudi Algkooli 4. klassist

Kelly Pordel Türi Gümnaasiumist

Suvemõnud

Suvi on mõnus,
kui paistab päike.
Suvi on lõbus,
kui pole äikest.

Suvel võib möllata basseinis,
võib ujuda koguni meres.
Võib mõnuleda rannalgi kleidis,
võib mõnusalt nautida suve.

Suveks mul erilisi plaane ei ole, kuid kindlasti tahaksin ma ujumas käia, maal sõpradega mängida ja veel palju huvitavat teha – näiteks Vembu-Tembumaal käia. Ja siis tahaksin ma ka oma sünnipaigas Hiiumaal ära käia.

Ereth Karjama Saue Gümnaasiumist

Väike-Maarja Gümnaasiumi 2b klassi suveplaanidest

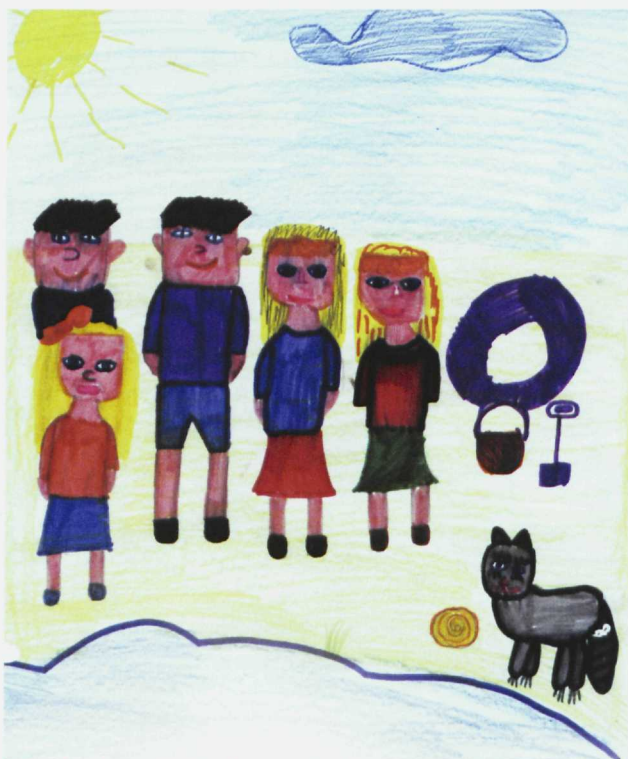
Sten: Minu plaan on BMW-ga Tallinnasse sõita ja siis Scania veokiga liivakarjääri sõitma minna.

Indrek: Ma tahaksin minna Ameerikasse James Rolfi juurde videomänge mängima.

Robert: Mina tahan ujuda ja jalgpalli mängida.

Margit: Ma tahaksin ilusat ilma, sest vihmase ilmaga ei saa ujuda, aga mulle meeldib ujuda.

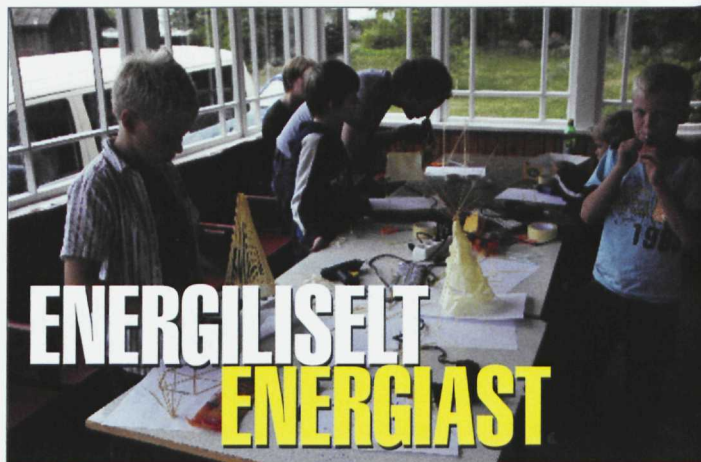
Keneli: Mina tahaksin minna Inglismaale ja sealt tagasi Eestisse tulla. Tahaksin minna ööbima sugulaste juurde ning Pärnusse mereranda.

Puhkame koos!

Mina olen siin pildil koos oma onu Hannese, tädi Liina, ema Annika, isa Talmari ja kass Mustuga rannas.

Kirke Kuiv Laeva Põhikoolist

ENERGILISELT ENERGIAST

Lõikuskuu viimasel nädalavahetusel, 27.–29. augustil, toimub **Käsmu Meremuseumis** tavapärase **teadus.ee suvekool**. Räägime energiast erinevate teaduste ja kunstide vaatepaigast, et nõnda looduse toimimisele lähemale jõuda. Räägime energiast eri teaduste mätta otsast, aga ka muusika ja kunsti läbi. Nüüdki tuleb **Tiit Hundi fotokool, lastekool meisterdamiseks ja viktoriin** auhindade jagamiseks neile, kes suvekooli maha ei maganud. Öösel vastu pühapäeva osaleme Läänemere muinastulede öös ja mõlgutame mõtteid Aarne Vaigu paadiga, Urmas Sisaski trummiga ja meie kõigiga ühiselt.

Toetajateks on **Eesti Energia, Haridus- ja Teadusministeerium** ja teaduse populariseerimise programm **TeaMe**. Vaata lähemalt registreerimisest www.teadus.ee

teadus.ee
suvekool
IGAÜKS ON TEADLANE

EES OOTAB SUUR PÕGENEMINE!

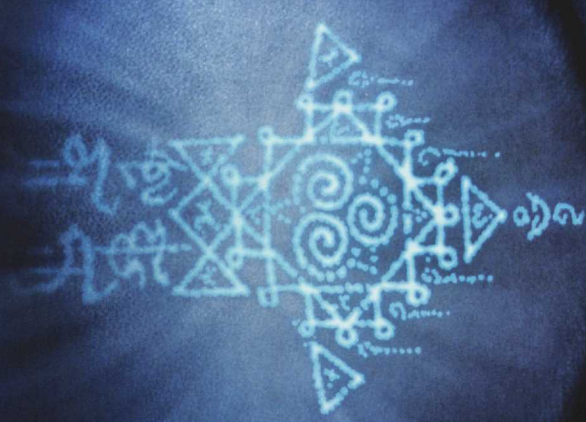
Disney · PIXAR

LELUUGU 3

EESTI
KEELES!

NELI RAHVUST, ÜKS SAATUS

M. NIGHT SHYAMALANI FILM

VIMANE

OHUATISUJIAA

3D

PARAMOUNT PICTURES AND NICKELODEON MOVIES PRESENT A BLINDING EDGE PICTURES KENNEDY/MARSHALL COMPANY PRODUCTION

AN M. NIGHT SHYAMALAN FILM "THE LAST AIRBENDER" NOAH RINGER DEV PATEL NICOLA PELTZ

JACKSON RATHBONE SHAUN TOUB AASIF MANDVI CLIFF CURTIS VISUAL EFFECTS INDUSTRIAL LIGHT & MAGIC MUSIC BY JAMES NEWTON HOWARD

CO-PRODUCER JOSE L. RODRIGUEZ COSTUME DESIGNER JUDIANNA MAKOVSKY EDITED BY CONRAD BUFF, A.C.E. PRODUCTION DESIGNER PHILIP MESSINA DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY ANDREW LESNIE, ACS, ASC

EXECUTIVE PRODUCERS KATHLEEN KENNEDY SCOTT AVERSANO MICHAEL DANTE DIMARTINO AND BRYAN KONIETZKO PRODUCED BY SAM MERCER FRANK MARSHALL

WRITTEN AND DIRECTED BY M. NIGHT SHYAMALAN

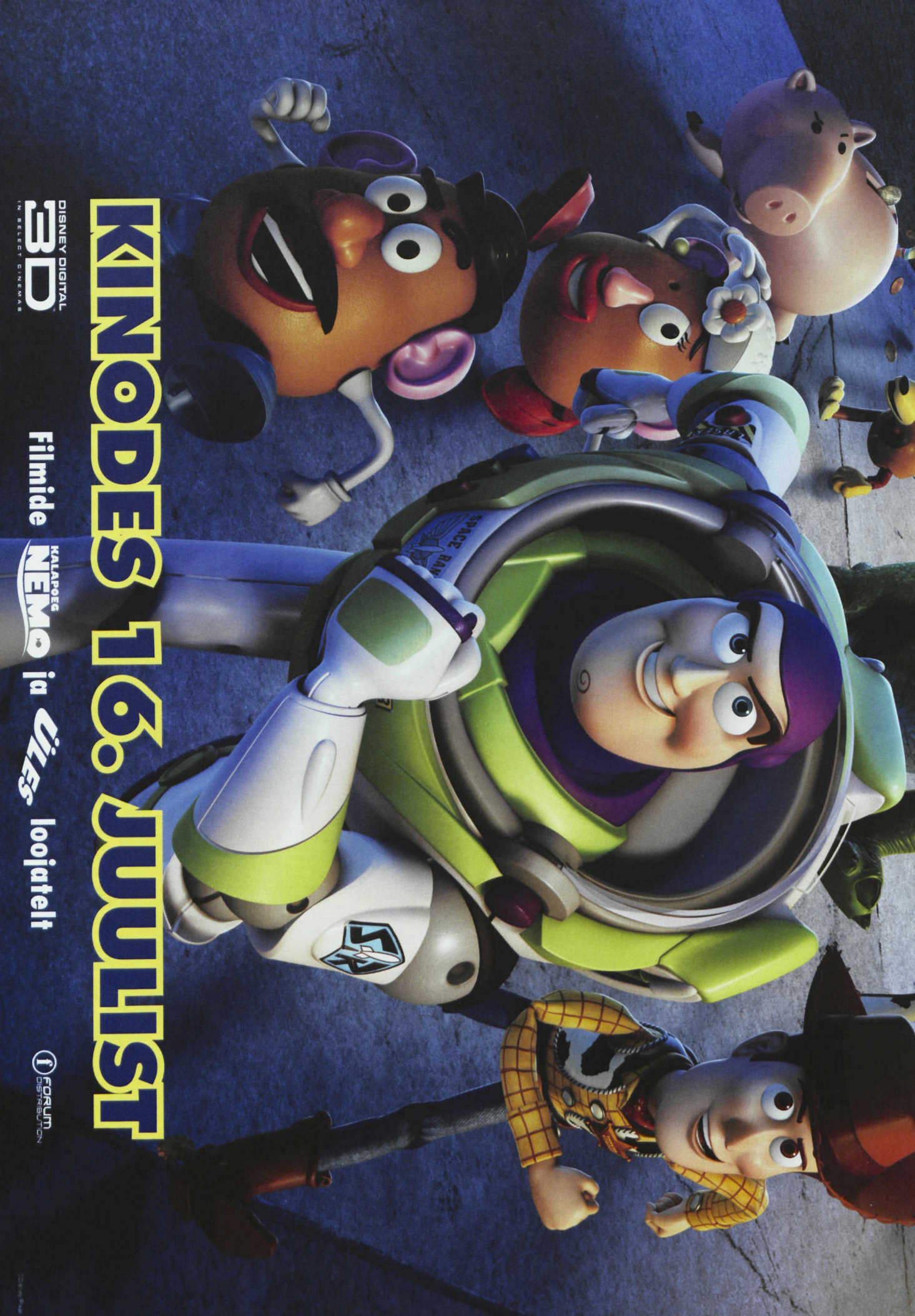

BASED ON THE SERIES "THE LAST AIRBENDER" CREATED BY MICHAEL DANTE DIMARTINO AND BRYAN KONIETZKO

KINODES 13. AUGUSTIST

TheLastAirbenderMovie.com

KINODES 16. JUULIST

DISNEY DIGITAL
3D
IN SELECT CINEMAS

Filmide

KALAPOET
NEMO ja

Vias

loojatelt

FORUM
DISTRIBUTION

Kokka ise!

Suvel tasub kindlasti looduse pakutavat ära kasutada ning oma tervist päikese käes küpsenud värsketes marjades ja aedviljades leiduvate vitamiinidega turgutada.

Kiire ja lihtne oapasteet

Oad on väga toitvad ja valgurikkad ning oapasteeti on mõnusalt lihtne valmistada. Kellel siis suvel aega toas vaaritada! Kui ujumisest kõht tühjaks läheb, siis on eriti hea üks toekas võileib valmistada.

Vaja läheb:

- 1 purk valgeid ube
- natuke soola ja pipart
- 1 supilusikatäis (oliivi)õli
- 1 pöidlaotsa suurune tükk sidrunit koos koorega

Purusta käsimekseriga sidrunitükike. Seejärel lisa sinnasamma kurnatud ja kergelt läbiloputatud oad. Purusta senikaua, kuni tekib ühtlane pasteet. Kraabi määre kausikesse, lisa natuke soola, pipart ja oliiviõli ning sega kõik hoolikalt läbi. Määri leivale ning soovi korral lisa veel ka näiteks värsket kurki ja tomatit. Pasteeti säilita külmkapis.

Külm supp

See supp on super siis, kui väljas on lämmatavalt palav suvepäev ning tomati- ja kurgisalatit on juba palju söödud ja tahaks midagi teistmoodi. Üks kosutav ja karastav supp, mis maitseb mahedalt!

Vaja läheb:

- 4 tomatit
- 2 keskmist värsket kurki
- 1 klaas tomatimahla
- natuke soola ja pipart
- värsket peterselli
- võimalusel värsket punet ehk oreganot
- 1 supilusikatäis (oliivi)õli

Võta üks suurem plastkauss, lisa sinna kooritud ja tükeldatud tomatid ja värsked kurgid, tomatimahl, natuke soola ja pipart, oliiviõli ja tükeldatud värsket peterselli ja pune ning purusta kõik käsimekseriga ühtlaseks supiks. Säilita suppi külmkapis.

Kunstnik, kes tunneb end muinasjuttudes koduselt

Tallinnas, Vabaduse väljaku

ääres asuvas majas elab kunstnik, kellel on muinasjutumaailmaga nii tihedad sidemed, et ta võib arvatavasti une pealt öelda, missugust kleiti kandis Lumivalgeke kuri võõrasema, missugused vaibad katsid "Tulipunase lillekese" Koletise põrandaid ja millised olid Pöial-Liisi sõprade – lillehaldjate – tiivad.

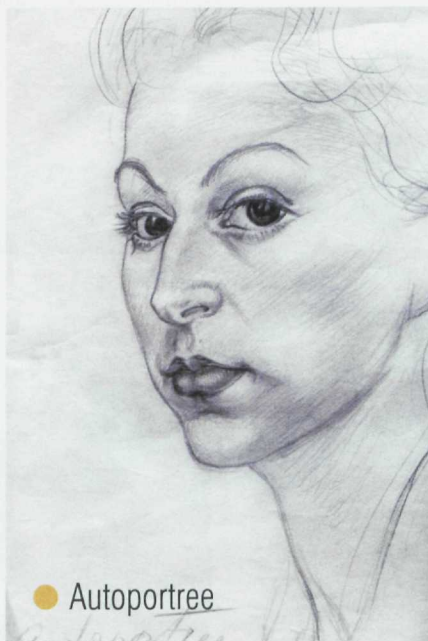
Kunstniku nimi on **Siima Škop** ja 18. juunil tähistas ta oma 90. sünnipäeva. Sel puhul koostas kirjastuse **Tänapäev** toimetaja **Mari Karlson** kauni juubelialbumi, milles on muinasjutud segatud argipäevadega – just nõnda, nagu ka kunstnike päriseludes ette tuleb.

Kindlasti on seda raamatut põnev uurida ka teie emadel ja vanaemadelgi, sest juba viiskümmend aastat tagasi olid kõik tüdrukud vaimustuses „Lumivalgeke“ ja „Pöial-Liisi“ piltidest.

Ag need lapsed, kes tahaksid tulevikus kunstnikeks saada, mõistavad Siima Škopi juubeliraamatut lugedes, et lapsepõlv on kunstniku jaoks salapäraselt rikas varasalv, kust veel mitukümmend aastat hiljem võib midagi erilist avastada. Tihti on imetletud Siima Škopi muinasjutupiltide kauneid kostüüme ja peeni kangaid – selgub, et kunstnik on pärit Tartu rätsepate suguvõsast, ning juba ta vana-vanaisa oli rätsep, kes käis talust talusse, pressraud taskus, vanaisast sai üle Tartu kuulus frakirätsep ning isa õmbles elegantseid kleite ja kasukaid tartlannadele! Küllap olid väikese Siima silme ees maast-madalast kaunid rõivad ja peened tikandid.

Ag Lumivalgekesega tegi ta tutvust juba enne kooli – see oli üks esimesi muinasjutte, mida vanem õde Rika Siimale pajatas.

Kunstnik meenutab veel: „Pritsimajas lavastati ka „Lumivalgekest“ ja mina olin seal päkapikk. Mulle tehti punane

● Autoportree

● Oleg ja Zoja sobisid modellideks

● Klassikaline Lumivalgeke

kostüüm, mütsi küljes oli kelluke, mis helises, ja luud anti kätte, et pühiksin. Ma pühiksin ikka kõvasti – põrand tuli ju puhtaks saada ja nii ma seal siis tolmutasin – kõik praht lendas saali ja pealtvaatajatel oli väga lõbus.“

Vendade Grimmide „Lumivalgeke“, millest nüüdseks on mitmeid kordustrükke tehtud, ilmus kolmkümmend aastat hiljem, aga küllap on ka sealsete põialpoiste seas keegi, kes luuatõega teisi lõbustab! Et joonistada ilusalt nimegelast, kes oli valge nagu lumi, punane nagu veri ja must nagu eebenipuu, oli kunstnikul aga vaja modeli.

Kunstnik pajatab: „Kuni – sõitsin ühel juulihommikul turule ja märkasin trammis imekaunist tütarlast oma vanaemaga. Läksin neile järele ja küsisin, kas see tüdrukuke ei võiks mulle poseerida. Nad ütlesid, et neil on vähe aega – nad on Tartust –, nii et mul tuli fotograaf kutsuda. Kuni fotograaf tuli, joonistasin portreevisandi ja pärast hiljem selle järgi ka portree.“

Koolilapsena käis Lumivalgeke meil külas. Lumivalgeke nimi oli Nieves Redi, hiljem sai temast Vanemuise operetinäitleja. See oli nii lõbus, kui Anna Klas meile külla tuli ja tutvustas: „Saage tuttavaks Lumivalgeke ja Eri Klasi tütre Dianaga.“

Kogu raamatut ei saa ümber jutustada: Siima Škopi elu- ja loominguteel on olnud palju nii õnnelikke kui ka kurbi hetki. Kunstniku ja ta abikaasa Viktor Mellovi (kirjanikunimega Andres Vanapa) peres sündinud Olegil ja Zojal on kahepeale kokku juba 8 last ja 9 lapselast, kuid Siima Škopi illustratsioonidel jäävad nad ikka vahvateks mudilasteks.

Nii see kunstnike elus kord juba on: argipäev ja muinasjutt on omavahel tihedasti läbi põimunud!

Vanaema aed

Foto: Indrek Sell

Vanaema juures on igal aastaajal tore olla, aga kõige ilusam aeg on suvi. Siis on vanamemme maja ümbrus täis värve ja lõhnu. Õitsvaid lilli külastavad liblikad ja mesilased, kuid kõige rohkem tunnevad õiteilust rõõmu lapselapsed. Siiski ei tea keegi, et õhtu-hämaruses algab aias hoopis teine elu...

Köögiakna all kasvava suure Murtudsüdame puhma poolt kostab härdaid nuukseid – mööda tema roosasid südameid voolavad pisarad. Murtudsüdame süda on murtud, sest ta igatseb taga Sõrmkübaralille. Nad kasvasid kõrvuti pikka aega, kuni vanaema Sõrmkübaralille oma tütrele kinkis.

Peenra kaugemas otsas nukrutsevad Lõvilõuad. Teised aialilled ei julge nendega sõbrutseda, sest nende nimi on nii hirmuäratav. Lõvilõuad panevad oma suud kõvasti kinni ja püüavad nägudele imeilusaid naeratusi manada. Paistab, et Härjasilmad pilgutavadki juba oma pikki valgeid ripsmeid nende poole!

Aia ääres kasvavad Kassikäpad, neist pisut eemal Hiirehersed. Viimased ei julge silmi kinni panna, sest pelgavad Kassikäppade teravaid küüsi. Tegelikult Kassikäpad kadestavad Hiirhersed, kes on roninud mööda aiavärku kõrgele ja näeb sealt kaugele.

Värava kõrval laiutab kollane Kukehari, tema külje alla on pugunud siniste õitega Seebilill. Need on puhtusehulludest sõbrad, kes tahavad, et kõikjal oleks puhtus ja kord. Kui vanaema läks lastele külla ja peenrad mitu päeva rohimata olid, siis said sõbrad nii kurjaks, et olid valmis oma aastatepikkusest elupaigast lahkuma.

Sellistest maapealsetest muredest ei tea Kosmosed midagi, sest nemad on oma mõtetega universumi avarustel. Nad sirutavad oma peeneid õielehti kõrgele-kõrgele ja ootavad, et keegi võtaks nendega ühendust.

Hoopis teises aianurgas elab

Üheksavägilane. Tema unistuseks on suhelda teiste taimedega. Ühel hetkel ta kannatus katkeb, ta hakkab rabelema, võtab oma jõu kokku ja kangutabki end mullast lahti. Üheksavägilane on isegi oma väest üllatunud. Et kindel olla oma vägilasejõus, tahab ta kellegagi jõudu katsuda. Pärast pikka mõtlemist otsustab ta Karukella kasuks, sest kellel võiks siin maja läheduses veel suuremat rammu olla kui sellenimelisel taimel. Üheksavägilane saab Karukella nõusse ja nad hakkavad lehti suruma. Aga Karukell on karvane, ta kõditab Üheksavägilast nii, et see muutub naerust jõuetuks. Pikaldane Üheksavägilane vajub mõttesse, et leida mõni muu võimalus oma jõu mõõtmiseks.

Kaval ja graatsiline Rebasesaba tahab endale ööjooki teha. Ta saab nõusse Kurekatla ja Linnupiima. Ta lisab sinna salaja ka ühed Kukepüksid. Rebasesaba pistab saba Kurekatlasse ja segab. „Tuleb päris maitsev jook,“ mõtleb ta.

Ja lõpuks jõuab kätte tippsündmus. Nimelt hakkavad kõik end ette valmistama Peulille ja Mõrsjalille pulmadeks. Kõige rohkem on tegemist Jumalatelillel, kelle ülesandeks on noored paari panna. Kui pidulik tseremoonia on läbi ja algab tants ning trall, ilmub kohale mürgine Käoking. Ta on pahane, et teda polnud peole kutsutud ja püüab mürki lustijate jookidesse panna. Aga seda näeb Koerahammas. Ta paljastab oma säravad valged hambad ja hirmutab Käokinga kuuri taha Kuutõverohu kõrvale. Koerahammas on oma tööga rahul, sest pulmalised ei ole seda vahejuhtumit märganudki. Lõbus pidu kestab esimese kukelauluni, siis peavad kõik oma endised kohad sisse võtma ja jääma ootama järgmist hilisõhtut.

„Oi, kui kaunid te täna hommikul olete!“ hüüab lapselaps ja paitab Murtudsüdame õhetavaid õiekobaraid.

Suvi

Suvi, see on rõõmu aeg,
käs ja koolivaheaeg.
Kõikjal lapsi ringi tormab,
keegi meilt ei näua korda.
Tahan, ujun, tahan, söön
või siis hoopis lulli lõõn.
Suvi, see on tore aeg,
mis alati nii kiirelt läeb.

Kärt Õunapuu
Orissaare Gümnaasiumi 3. klassist

Suvi

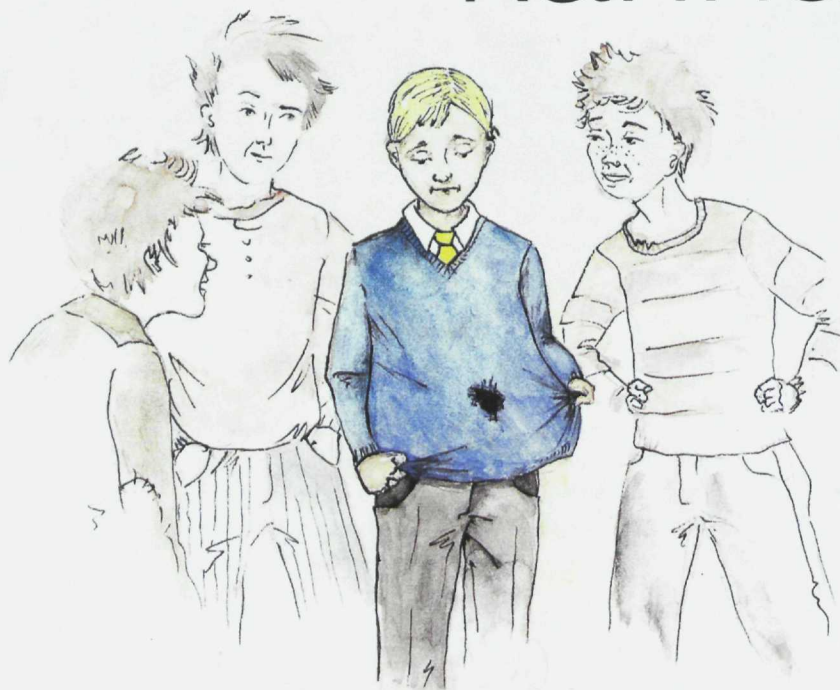
Suvel saab ujuma minna
ja pärast seda kinno.
Suvel saab reisida, rännata
ja palavusega jännata.
Suvel jookse ringi
ja korja aasalt lilli!

Sten-Olle Rei
Orissaare Gümnaasiumi 3. klassist

Natalia Krassilnikova
Tudulinna Põhikooli 6. klassist

Wimberg

Rikka poisi kannatused

Kristjani klassikaaslased tahtsid mängida omaette, oma vaeste mängu, teha neid asju, mida teevad vaesed lapsed. Mida nii erilit siis vaesed lapsed teevad? Oo, kui koolitunnid on läbi, siis nad vahel longivad kambakesi parki, vahivad puude otsas oravaid ja tiigi peal parte, teevad siis puukoorest laevukesi ja ujutavad neid väikeses basseinis kastanite all, või lähevad kellegi juurde ja vaatavad tema juures telekast mõnda head filmi, süües kõrvale rosinatega küpsiseid. Või teevad midagi muud laheda ja vahvat. Kuid Kristjan pidi alati pärast tunde koju vantsima, sest keegi ei kutsunud teda endaga kaasa.

„Mis viga?“ küsis ükskord ema, nähes Kristjanit tujutuna koju jõudmas.

„Keegi ei taha minuga mängida!“

„Miks ei taha?“

„Sest ma olen rikas, sellepärast!“

„Ah, ära sellepärast nüüd küll muretse! Rikas olla on auasi. Need su klassikaaslased on lollid, nad ei saa kunagi rikkaks. Kui nad suureks saavad, siis hakkavad nad kõik sinu isa rehvitelases liinitöolisteks. Ja sina oled nende ülemus – võid nende peale karjuda nii palju kui tahad!“ trööstis ema.

„Aga ikkagi!“ nuuskatas Kristjan.

„Lähme parem poodi ja ostame sulle kõige kallima legokomplekti!“

Kristjan oli rikas poiss. Õigupoolest ei olnud küll tema ise rikas, aga rikkad olid tema isa ja ema. Olles eriti täpne, tuleb öelda, et rikas oli just isa, kellele kuulus mitu suurt firmat ehk ettevõtet. Aga isa rikkusest jätkus küllaldaselt ka emale ja Kristjanile. Kristjan elas koos isa ja emaga kolmekorruselises uhkes majas, milles oli kaksteist tuba ja mille katust kaunistasid kuus torni. Kristjani päralt oli selles majas lausa kaks tuba. Ühes ta magas, vaatas telekat ja mängis arvutiga, teises olid tema mänguasjad.

Ja mänguasju oli tal palju: kõik, mida ühe 10-aastase poisi hing võib eales ihaldada! Seal oli kalleid puldiautosid ja hunnikute kaupa legosid ja mida kõike veel. Tal oli oma isiklik sülearvuti, kus ta mängis iga päev tundide kaupa põnevaid mängu. Ja tal oli oma suur telekas, mille ekraan täitis pool seinat. Rääkimata sellest, et tal olid seljas ainult väga kallist poest ehk butiigist ostetud riided ja tema mobla maksis sama palju kui tema klassikaaslaste moblad kokku.

Oh küll oli õnnelik poiss see Kristjan, arvate? Aga ei. Hoolimata sellest, et Kristjanil oli terve tuba täis mänguasju, oma telekas ja oma sülearvuti, ei tahtnud keegi ta klassis temaga sõber olla, temaga mängida, teda oma tegemistesse kaasa kutsuda. Kõik teised tema klassis olid nimelt vaesed – nad elasid kitsukestes kodudes, pead-jalad koos õdede-vendadega. Üle pooltel oli isa või ema töötü, mõnel ka mõlemad vanemad, ja nad pidid elama töötü abirahast, mis oli väga väike.

„Mul on juba nii palju neid legosid – ei taha!“ purtsas Kristjan ja kadus tuppa, kus olid ta telekas ja arvuti.

Ema kehtis õlgu, istus laua taha ja jätkas moeajakirja sirvimist.

Niisugune oli Kristjani elu. Nähes, kuidas vaesed lapsed pärast tunde lõbusasti lõkerdades ja kisades kambakesi oma asju ja asjatamisi tegema jooksevad, hakkas talle tema tootäis kalleid mänguasju järjest vastikum tunduma. Vastikum tundusid ka isiklik sülearvuti ja suure ekraaniga telekas. Vaadates vanu, kulunud ja välja veninud teksasid, mida kandis Artur, klassi popim poiss tüdrukute seas, tuli Kristjanile äkki idee.

Järgmisel päeval ilmus ta kooli, butiigist ostetud sviitris suur auk. Selle oli Kristjan ise sinna noaga urgitsenud. Ta trügis Arturi juurde ja tegi, et see tema augulist sviitrit kohe näeks. Artur nägigi seda.

„Mis see sul on?“ tegi Artur suured silmad.

„Auk,“ vastas Kristjan ja püüdis ohata.

„Pheh!“ turtsatas Artur. „Kust sa selle said?“

„Jäi... kinni,“ valetas Kristjan. „Pean nüüd selle sviitriga käima, kuni isa saab raha uus osta.“

„Kas teie juures teevad tööd orjad?“ uuris ligi tulnud Risto. „Minu isa ütles, et Kristjani kodus teevad kindlasti orjad kõik töö ära.“

„Ei tee orjad!“ hüüdis Kristjan. Ta sai aru, et sisseuuristatud auguga sviitrit ei piisa selleks, et klassikaaslastega sõbraks saada. Pisarad kurgus, vaatas ta, kuidas Artur, Risto ja kõik teised klassikaaslased mugisid kodust kaasa pandud võileibu süüa. Oli söögivahetund, aga kellelgi peale Kristjani ei olnud raha koolitoitu osta, nii et tavaliselt käis Kristjan nende klassis ainsana söögivahetunnil sööklas söömas. Aga mitte täna. Täna tõmbus ta sügavale aknaorva ja põrnitses mossis näoga aknast välja. Miks ei või tema isa normaalne olla, nagu kõigi teiste isad? Miks peab tema isa nii palju raha teenima, et kõik teda, Kristjanit, selle pärast vihkavad?

Kuid veidraid asju juhtub elus! Ja juhtus nii, et selles majas, kus Kristjan koos isa ja emaga elas, tekkis elutoa seina sisse järsku lai mõra, mis jooksis laest põrandani.

„See on ehituspraak! Halvasti ehitatud maja!“ teatas kohale kutsutud remondispetsialist. „See variseb kohe kokku, kõik kähku välja!“

Ehmunult jooksid kõik majast välja. Ja oli ka viimane aeg. Kolmekorruseline, kaheteistkümneme toa ja kuue katusetorniga villa, mis oli olnud linna uhkeim maja, varises mõni hetk hiljem rusudeks.

„Pole viga!“ ütles Kristjani ema ja toksas kingaga lähedale varisenud krohvikamakat. „Ehitame uue, seekord nelja korrusega! Kuus torni oligi vähe, paneme seekord seitse!“

„Paha lugu!“ ütles aga Kristjani isa. „Kaks mu firmat on pankrotis ja ülejäänud siplevad võlgades. Ma pean neisse kõik oma säästusid sisse panema, et nad kuidagi vee peal püsiks. Meil ei ole raha, et uut maja ehitada.“

„Appi!“ ahastas ema. „Kas me oleme siis vaesed?“

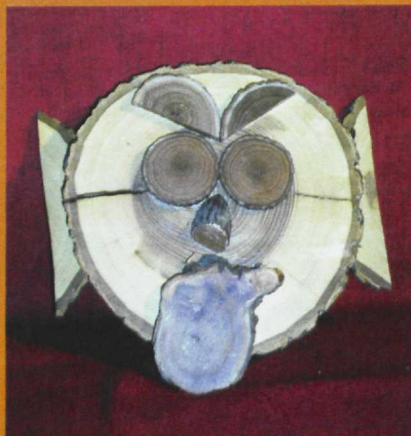
„Jah,“ ütles isa, „me oleme täitsa vaesed ja peame üürima kõige odavama korteri, kus me elame seni, kuni mulle jälle raha tuleb. Aga see võib juhtuda mitme aasta pärast. Seni peame sööma kõige odavamaid sööke ja kandma kõige odavamaid riideid. Selline on ärimehe elu.“

„Auu!“ nuuksus ema. Aga isa kaisutas teda ja ütles lohutavalt: „Pole midagi, küll me hakkama saame. Putru ju ikka oskad keeta?“

Kristjani poole ei vaadanud sel hetkel keegi. Ja oligi hea, sest Kristjani nägu säras õnnest! Ta oli nüüd vaene poiss! Kõik tema kallihinnalised mänguasjad, tema telekas ja sülearvuti, isegi tema uhke mobla olid majja jäänud, rusude vahel laiakis litsunud! Ta oli neist nüüd ilma! Kogu tema varandus oli praegu vaid need riided, mis tal seljas olid. Ta oli nüüd sama vaene, ei, isegi vaesem kui tema klassikaaslased!

Ja tõesti, järgmisel päeval koolis oli Kristjan kõigi sõber. Mariann, klassi kõige ilusam tüdruk, kinkis talle paar kommi. Ja Artur ütles: „Kuule, Kristjan, me lähme täna Kadariku võssa onni ehitama, tuled ka?“ Loomulikult oli Kristjan nõus.

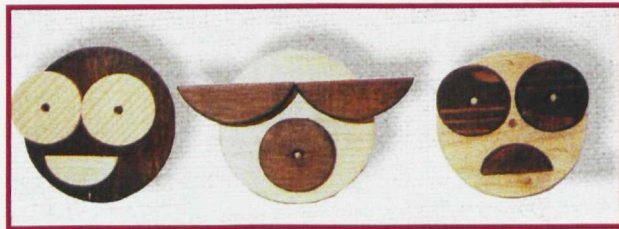

Vaata ja märka!

On suvi ja põnevust jätkub kõikjale. Looduses võid sinagi märgata midagi pokutaolist. Ootamatult metsateel sinu teele juhtunud puujuurikas meenutab sulle vanasarvikut. Eks sinugi kujutlusse on ilmunud midagi haldjataolist. Öhtuhämaruses on miski meenutanud sulle kolli või mingit muud hirmuäratavat olendit.

Paljudes parkides ja kodaedades oled näinud nii kauneid, naljakaid kui ka hirmukõdi tekitavaid puuskulptuure. Kunstnikud on need välja voolinud puupakkudest, puujuurikatest, maharaiutud puutüvedest, kändudest... Kunstniku silm on kohe märganud neis midagi erilist.

Vaatle sinagi hoolikalt mahavõetud puude laiu kooretükke, puupakkusid, õhukesi puulõikeid, laaste – ja sa näed, et nendest annab meisterdada midagi vahvat, midagi omanäolist mõnele aidauksele või väravale või saab nendest kujundada aeda mingeid toredaid olevusi. Võib-olla sobib nii mõnigi sinu puunukkudest 1000 nuku projekti näitusele, mis praegu on avatud Tallinna Lastemuuseumis. Kuid septembris reisivad nukud Jõhvi.

Vaatle minu pildistatud vahvaid nägusid ja ma loodan, et needki annavad sulle mõtteid selle suve meisterdusteks.

Soovin sulle seiklusrikast, põnevat, kaunist ja meeldejäädavat suve!

TÄDI KERSTI JA NÕIUTUD PRINTS

Markus Saksatamm

Tädi Kersti uskus muinasjutte. Tema usk oli nii vägev, et ta pidas linna võlumetsaks ja trammi koledaks lohemaoks. Lisaks käis ta igal nädalavahetusel nõiutud printsi otsimas. Ühel ilusal laupäeva hommikul istus tädi Kersti taas oma Ford Sierra rooli ning sõitis linnast välja.

“Täna leian, la-la-laa, oma printsi, ša-la-laa,” laulis ta rooli keerates.

“Piip-piip,” vastas auto. Siis jõudsid nad maale ning tädi Kersti peatus ühe kinnikasvanud tiigikese kaldal. Ta võttis pagasiruumist kalamehesaapad, tõmbas need jalga ja asus konni püüdma.

“Seisa, konn!” hüüdis ta. “Pea kinni! Sa oled tegelikult nõiutud prints. Ausõna, ma ei söö sind ära!”

Õnnetuseks olid tema pikad säärrikud punast värvi. Konnad pidasid teda kureks, ent seda tädi Kersti ei teadnud. Niipea kui tal õnnestus mõni konn kätte saada, hakkas ta seda otsemaid musitama. Aga paraku ei muutunud neist ükski kauniks kuningapojaks. Nad kõik olid täiesti tavalised konnad. Päev veeres tasapisi õhtusse ning tädi asus tagasiteele.

“Pole viga midagi,” lohutas ta end. “Kes püüab kõigest väest, saab... musu printsi käest.”

“Tuut-tuut,” hüüdis Ford Sierra. Teeveerel seisis liikluspolitseinik ning vehkis triibulise sauaga.

“See on ju tädi Kersti.” Politseinik ohkas tüdinult. Tädi Kersti ei peatunud politsei märguande peale kunagi, sest pidas neid sinisteks maanteekollideks.

Maris Rodendau Türi Gümnaasiumist

Siis jõudis ta koju ning ajas auto garaazi.

“Sina üksi mõistad mind, Sierrake,” ütles tädi Kersti heldinult. Ja auto vaatas teda targal ilmel. Tema laternad olid justkui silmad. “Sa mu südameke,” lisas tädi Kersti ja andis kapoti peale musi.

“PÕMM!” kostis hirmus kärgatus ja Kersti sulges ehmunult silmad. Kui ta need uuesti avas, märkas ta Ford Sierra asemel vibalikku noormeest.

“Mina olen prints Franz-Sverre,” ütles võõras krigiseva häälega. “Kuri võlur muutis mind autoks, piip-piip.”

“Su hääl on kuidagi imelik,” muretses tädi Kersti. “Järsku on sul kurk haige. Tee suu lahti, ma vaatan järele.”

“Mis?”

“Tee kapott lahti,” õpetas Tädi Kersti. Franz-Sverre avas kuulekalt suu.

“Nojah, ongi punane. Peame sulle soojad sokid jalga tõmbama.”

“Mida?”

“Paneme talvekummid alla,” seletas tädi Kersti. “Tule rutem... Ee... Pane teine käik.”

“Põrra-põrra!” naeris prints rõõmsalt.

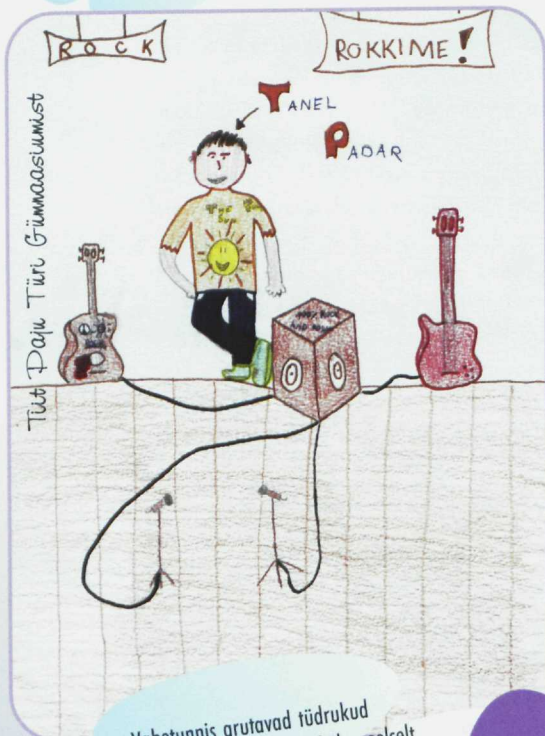
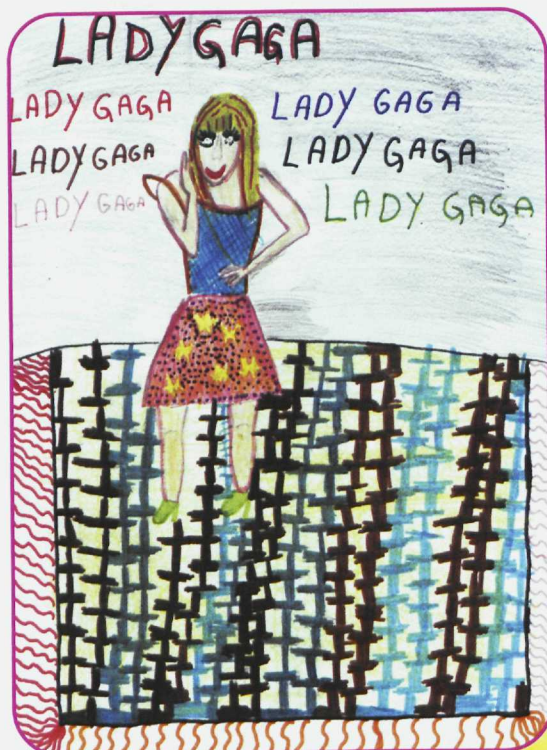
Nii jäigi Franz-Sverre tädi Kersti garaazi elama, sest seal meeldis talle rohkem kui elutoas. Oli nagu kuidagi kodusem või nii.

Niisiis, kui te kohtate tänaval onklit, kes kannab kaelas lõhnakuuse ja näitab igal tänavanurgal suunda, siis teadke – see ongi Franz-Sverre, nõiutud prints.

Anna Lauretta Eespere

Super-super-super!

Vahetunnis arutavad tüdrukud superstaari-saateid ja kiidavad üksmeelselt Ott Leplandi. Juku kuulab mõnda aega nende sädistamist pealt ning kuulutab siis: „Mina küll ei saa aru, mida te selles Otis leiате? Kui minul oleks tema hääl, siis laulaksin ma kümme korda paremini!”

„Kuidas eilne kontsert ka oli?” küsib pinginaaber Jukult.
„Ah, keskmine – mõned laulud läksid esinejatel nii aia taha, et publik nõudis nende kordamist!”

„Õpetaja võrdles mind täna laulmistunnis Ott Leplandiga!” teatab Juku kodus.
„Aga teil pole ju vähimatki sarnasust!” imestab ema.
„Jah, just nii ta ütleski!”

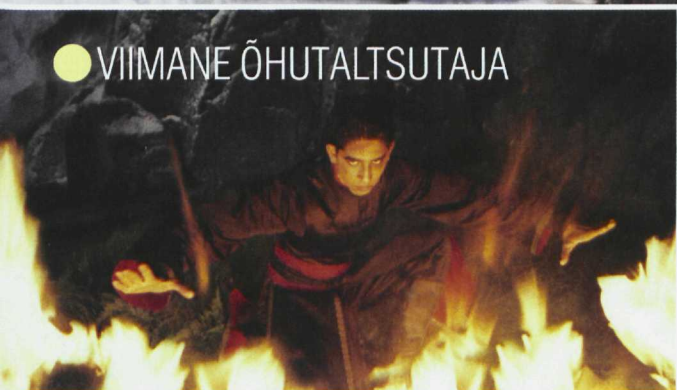
Väike Juku vaatab koos vanaemaga teleri superstaari-saadet. Vanaema tõuseb reklami pausi ajal tugitoolist ja tahab kööki minna, kuid Juku sunnib ta toolile tagasi: „Ära pabista vanaema: võid kindel olla, et superstaari tulevad kohe tagasi, kui nad on Saku õlu jooknud, Blendamediga hambaid harjanud ja Arieliga pesu puhtaks pesnud!”

„Iga, kas sa ei tahaks minuga rokk-kontserdile tulla?”
„Ei, Juku – kas sa siis ei mäleta, et eelmisel korral jäin ühest kõrvast peaaegu kurdiks!”
„No aga sa võid ju teise kõrva vatitropi panna...”

● VIIMANE ÕHUTALTSUTAJA

Seiklusrikas suvi läheneb edasi

● VIIMANE ÕHUTALTSUTAJA

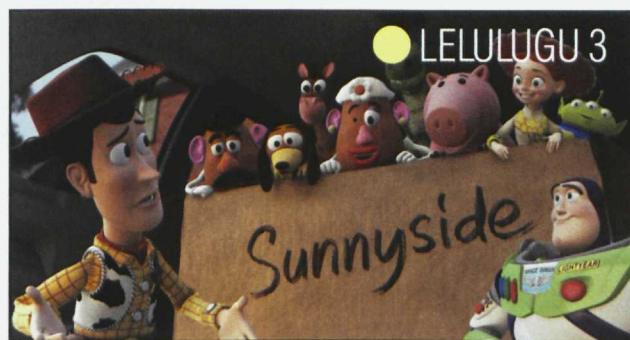
filmi aluseks olevale põnevale jooniserialile, kui üleloomulike võimetega poiss nimega Aang püüdis tuua rahu Õhu-, Maa- ja Veerahvale, keda püüdis alistada sõjakas Tulerahvas. Lavastaja **M. Night Shyamalan** avastas selle seriali enda jaoks juhuslikult, kui tema tütar soovis endale karnevaliks Aangi sõbra Katara kostüümi. Isa tahtis näha, millest jutt käib ja kui televiisori eest tõusis, oli juba peas mõte: sellest saaks väga laheda filmi! Tegelikult koguni kolm, sest kui esimene film fännide poolt hästi vastu võetakse, siis tulevad ka teine ja kolmas osa, nagu „Sõrmuste isandal“. Erinevalt seriaalist pole nüüd enam tegu multikaga ja lisaks kõigele muule saab kõike seda imelist vaatamängu näha ka läbi 3D-prillide. Aangi rolli valitud uustulnuk **Noah Ringer** ei usu enda sõnul ise ka ikka

uve sai kaua oodatud ja nüüd ei tohi ühtegi hetke niisama laiseldes mööda lasta, sest enne kui arugi saad, on jälle sügis käes. Aga kuna keegi ei jaksa lõpmatuseni õues päikest püüda ega poriloikudes tatsuda, siis tulebki vahepeal kinosalist varju otsida.

Sedakorda valisin juulist ja augustist välja filmid, mille puhul tasub kindlasti pimedasse saali pugeda, olgu väljas ilm milline tahes.

„Lelulugu 3“ on pärit sealtamast imede köögist, kust on tulnud „Kalapoeg Nemo“, „Autad“, „Ratatouille“, „Kollide kompanii“ ja paljud teised unustamatud lood. Kusjuures Pixar filmistuudio tegijate esimeseks täispikaks filmiks oli 15 aasta eest just esimene „Lelulugu“. See jutustas kauboi Woodyst ja kosmosesangar Buzz Valgusaastast, kes on jõudnud nüüdseks koos üle elada nii mõndagi. Sedakorda ootab neid aga väga suur elumuutus. Peremees Andy hakkab minema ülikooli ning loomulikult ei kavatse ta sinna kaasa võtta oma lapsepõlve lelusid. Buzz, Woody, Härra Kartulpea, Rex ja teised satuvad aga lastesõime, kust tekib soov kiirelt pääseda, sest sealsed lapsed kohtlevad mänguasju nii karmi käega, et seda poleks keegi neist osanud isegi õudusunenägudes näha. Ja muidugi võite arvata, et erinevalt kahest eelmisest osast räägivad nüüd kõik armastatud tegelased selges eesti keeles! Ja neid saab valitud kinodes vaadata läbi 3D-prillide.

Suurejooneline seiklusfilm „Viimane õhualtsutaja“ peaks tulema tuttav ette kõigile neile, kes hommikuti elasid kaasa

● LELULUGU 3

veel päris hästi, et tal niimoodi vedas ja et just temast sai „Viimane õhualtsutaja“

Lisaks neile kahele mahuvad juuli ja augusti sisse näiteks kolmas „Videviku“ lugu „Päikesevarjutus“, tänapäeva toodud muinasjutuseiklus „Võluri õpilane“ ning lustiline 3D-koguperekomöödia „Kassid ja koerad: Kiisu käitemaks“, milles esimest korda ajaloo on sunnitud kassid ja koerad maailma päästmiseks koostööd tegema. Aga nüüd kõik suve nautima.

Järgmise korran!

LUIKEDE LUMMUSES

Vaata, vaata – luik! Igaüks tunneb rõõmu, kui luike kuskil veekogul märkab. Jääb nagu võlutult silmitsema. Suursugune **lumivalge veelind** kütkestab oma rahulikkuse, väarikuse ja sulestiku puhtusega. Luik on **ilu võrdkuju**. Pea uhkelt kõrgel üleva ja pikk kaunilt kaarjas kael nõtkelt kuklasse suunatud. **Luigekael** – tavatsetakse öelda inimesegi kohta, kel sarnaselt nõtkete ja hästiliikiva lihaskonnaga sale kael. Veepinnal luik justkui libiseks edasi, silmaga nähtavalt ühtegi liigutust tegemata, sulestik purjena kohevil. Luike vees edasiviivad „aerud“ on peidus ta keha all – võimsate **ujulestadega** varustatud suhteliselt lühikesed **jalad**. Maad pidi nendega kõndides on ta samm paterdav ja lühike. Aegajalt kerkib tahapoole suunatud „aer“ veest välja. /Vt Foto/

Millist liiki luike näed? Enamasti **kühmnokk-luik**, kel laubal, punase noka kohal, on iseloomulik must kühm nagu üksik trepiaste. Ujudes kõverdab ta oma kaela S-tähe kujuliselt, nokk on veepinna poole **kaldu**, tiivad **kandiliselt** kohevil. Haruldasem on kohata **laululuik**, kes on ülimalt ettevaatlik ja peaaegu alati tegutseb kaldast eemal, avaral veteväljal. Laululuige ülanokk on 2/3 osas **kollane**, nokatipp **must**. Ujudes on laululuigel nii pea kui ka nokk **sirgelt** ettepoole suunatud, tiivad tihedalt vastu keha ja selg profiilis **ümara** piirjoonega. Tore on teada, et kühmnokk-luik on Taani, laululuik aga Soome **rahvuslind**.

Millist laulu luik laulab? Kühmnokk-luik on ilma lauluta tumm lind. Üksnes väga ärritunult **susiseb** – sssss! Lennates teevad ta tiivasuled kuuldavalt heli, erilist kriuksuvat **vuhiinat**. Laululuigel on laul – **kluu gutamine**. Lennul laululuik tuututab valjuhäälselt või laulab meloodiliselt: „Gluk-gluk.“ Laululuige tiivavuhin pole kuuldav.

Luik on rahu võrdkuju.

Teadagi, et väarika olemisega käib kaasas **rahulikkus**.

Luige ujumisliigutused on harilikult aeglased, lend harvade

tugevate tiivalöökidega. Pesitsemiseks eelistavad luiged vaikseid, inimese poolt harva külalastavaid veekogusid.

Luigelaps – kas tööpoolest inetu pardipoeg? Jah, loodusteadusliku süstemaatika järgi kuulub luik partlaste sugukonna hanilaste alamsugukonda. Kõigi nende sugulaslindude tibud – nii luige-, hane- kui ka pardipojad – on munast koorudes oma kaitsevärvides. Et oleks ohutum, et sulanduda ümbruse värvidega ja jääda märkamatuks! Luikede noorlinnud on oma esimeses sulgrüüs **suitshallid ja** tumeda peaga. Pea sulestiku suitsjas (veekarva) värvus vahetub puhasvalge vastu alles **kolmanda eluaasta** sügisel sulgimisel. Vahva on siia juurde lugeda **Hans Christian Andersen**i muinasjutu „Inetu pardipoeg“ ja mõtiskleda, miks „inetu pardipoeg“ on kasulik olla.

Nokk ja kael – tõhusad tööriistad. Laululuige kael on pikk, võrdne keha pikkusega. Pikk ja sirge nokk on aga peaga ühepikkune. Nokk ja kael koos moodustavad „**tööriistade**“ komplekti, millega luik teeb ära kõik oma elutarbeline tööd. Vast mõistatuslikum neist on perele pesa ehitamine. Pilliroost, hundinuiadest, kõrkjatest, tarnadest ja oksaraagudest kannab luigepaar kokku pesakuhila, mille läbimõõt ulatub isegi 3 meetrini. Nokk ja tiivad koos on kaitserelvad, millega vapper lind oma poegi vaenlase eest kaitseb. Nokaga ammutab luik ka toidu veekogu põhjast, end sealjuures tiriseisu ajades ja kaela sügavale küünitades. Luige kaelalihased on tublid töölihased.

LUIGE ILU ON INSPIREERIV! Maailma üks kauneimaid ballette on Pjotr Tšaikovski loodud „**Luikede järv**“. Pildid luikedest on väga maalilised.

Maire Sirel,
Eesti Südameliit

Kui Sina oma suvistel loodusretkedel juhtud kohtuma luigega, jäädvusta see sündmus, kas pildi, jutustuse või luuletusena ja **palun saada** ajakirja Hea Laps aadressil **hiljemalt 15. augustiks 2010**. Tänupreemiad litalalt – lumivate luigeleidude eest!

Allikad: Loomade elu. 6. osa. Valgus, 1980; Punane raamat. Valgus, 1982. H.C.Andersen'i muinasjutukogumik „Väike merineitsi“. Eesti Raamat, 1987.

Heaolu
südamele
liikumise
ga

LIIKUMISRÕHM EESTIS — TÜRI

Tähelepanekuid tänuretkelt Türi Gümnaasiumi

● 3. a klassi õpilased ja õpetaja Maarika Roosileht.

● Jalgrattad Türi Gümnaasiumi ees.

Auhindadega kõige aktiivsemate juurde. Hea Lapse järjekindel lugeja küllap teab, et „Loomulik liikumine“ on lugude seeria, kus iga kord on peategelaseks erinev loom või lind, kelle liikuvus on imetlusväärne. Loomariigis on liikumisvõime eluspüsimiseks tõepoolest vältimatu, et leida toitu, kaaslast ja hoiduda ohtudest. Loomade käitumisest leiab aga rohkesti liikumistarkust, mis on kasuks ka inimesele. Sedasorti kaastööd olid lugejatelt oodatud ja auhinnasaajadki teatavaks tehtud (Vt HL nr 4/2010).

Türi Gümnaasiumi lapsed osutasid kõige edukamateks. Just seetõttu, tänupreemiate (littaltalt) üleandmiseks, saigi teoks üks kevadine retk Türi.

Avastamisrõõmu igal sammul.

Esmalt sellest, et Türi saab hõlpsasti rongiga. Täiesti tasuta võib rongi kaasa võtta **jalgratta**. Väikeses parkiderohkes linnas (pindala 9,79 km²) on jalgrattal eriti mugav ringi liikuda. Jalgratas ongi Türi väga **loomulik liikumisvahend** ja koolimaja ees ootas neid lopsakas rivi. Sellist pilti kohtab pigem küll Soomes ja Rootsis! Igapäevane iseväntamine on hea ja kasulik liikumismoodus ja võiks meil mujalgi laiemalt levida. Türi lastest on põhjust eeskuju võtta!

Teiseks sellest, et **Türi linn on otsekui suur botaanikaaed** – roheline, liikiderohke ja lilleline. Silmatorkavalt ilus hoone keset seda rohelist on **Türi Gümnaasium**, ehitatud 1924. Kooli park on aastatel 1936 – 37 õpetaja Artur Viksi juhendamisel õpilaste eneste poolt istutatud. Pargi põhjapoolsesse ossa istutati toona okaspuud, lõuna poole lehtpuud. Nüüd seisavad nad kauni ajaloolise koolihoone ümber valves nagu suured tumerohelised monumendid. Tollasest kooliaast võtsid aga suurema osa enda alla marjapõõsad ja viljapuud. Arusaadav, et **Türi vappi ehib õun**. Suuremal jaol türi lastest sai **aiatööarmastus ja loodushoid** sisse kasvada kooliajal. Türi on aastast 2000 – **Eesti kevadpealinn**. Mururoheline ja lilleline Murumoor on kevadpealinna maskott.

● Pooppuu õitseb

Kolmas avastamisrõõm tuli sellest, et Türi pakub huvilisele oma **ajaloo avatud lehekülgi teabetahvlitena** linnatänavatel. Pruugib vaid peatuda ja lugeda. Vahva oli teada saada, kuidas Türi endale nime sai!? Ühe halli linna laulust olla umbes 700 aastat tagasi kõlanud – Türi-Türi. Esimest korda on Türi linna mainitud ajaloolistes ürikutes **1347. aastal**.

Pomperipossa

Rootsi muinasjutu põhjal Liia Arulaane

TEGELASED:

Pomperipossa

Lapsed

Ema

Isa

Päike

Vihmapiisad, loomad, linnud, lilled

Vasak lavapool on mets. Metsas asub Pomperipossa maja ning elavad linnud ja loomad. Läbi metsa voolab oja. Parem lavapool on laste ja nende vanemate kodu. Tegelased on laval. Muusika mängib. Pomperipossa seisab lava keskel, hoides ühes käes valget, teises musta kübarat. Kui muusika vaikib, hakkab Pomperipossa rääkima.

POMPERIPOSSA: Mina olen nõid Pomperipossa. Mul on kaks kübarat – valge ja must. Kui ma panen valge kübara pähe, hakkab päike paistma. (Paneb valge kübara pähe.)

Päike tantsib muusika saatel üle lava.

POMPERIPOSSA: Kui ma panen musta kübara pähe, hakkab vihma sadama. (Paneb musta kübara pähe.)

Vihmapiisad tantsivad muusika saatel üle lava.

POMPERIPOSSA: Ja kui mul polegi kübarat peas, siis on pilves ilm, aga ei saja. Täna on mul paha tuju. Paneb musta kübara pähe ja läheb oma majja.

Vihmapiisad tulevad lavale ja tantsivad. Siis jäävad lava keskele tahaplaanile, kuid liigutavad aeglaselt käsi. Muusika vaikib. Ema ja Isa räägivad.

ISA: Meie läheme nüüd tööle.

EMA: Olge head lapsed ja ärge õue minge, vihma sajab.

T.LAPS: Toas on igav, me tahame õue!

EMA: Ei, ei, õue ei saa. Vaadake televiisorit ja sööge ise kõõgis.

ISA: Kui te head lapsed olete, siis viin teid õhtul autoga külla.

EMA ja ISA: Head aega!

LAPSED (tujutult): Head aega!

EMA ja **ISA** lahkuvad.

2. LAPS: Me pole nii ammu õue saanud.

3. LAPS: Jah, iga päev sajab ja sajab.

4. LAPS: Kas me ei saagi enam kunagi õue?

1. LAPS: Kuulge, mul tuli mõte! Varastame Pomperipossa musta kübara ära, siis jääb vihm üle.

2. LAPS: Oi!

3. LAPS: Seda ei tohi teha!

4. LAPS: Me ei saagi seda teha, meid ei lubata õue.

1. LAPS: Me läheme ilma loata, mis nad ikka teevad.

2. LAPS: Võtame keebid

Lapsed panevad keebid selga ja lähevad metsa.

3. LAPS: Kui ilus on mets!

4. LAPS: Ja kuidas siin lõhnab!

Muusika. Linnud lendavad ümber laste. Loomad söövad oja ääres rohtu. Lapsed kõnnivad aeglaselt ringi vaadates läbi metsa ja lähenevad Pomperipossa majale. Publik näeb, et Pomperipossa lamab voodis, must kübar peas. Muusika vaikib.

1. LAPS: Piilume aknast sisse. (Piiluvad.)

2. LAPS: Ta magab!

3. LAPS: Ja must kübar on peas.

4. LAPS: Ma kardan!

1. LAPS: Olge tasa ja oodake siin! (Hiilib majja, napsab ettevaatlikult musta kübara ja ruttab teiste juurde tagasi.)

1. LAPS: Jookseme!

Jooksevad tulistjalu koju ning peidavad ruttu kübara oma mänguasjade kasti.

Muusika hakkab mängima. Vihmapiisad taanduvad. Muusika jääb vaiksemaks.

POMPERIPOSSA (ärkab, ringutab ja astub peegli juurde. Vaatab ennast, siis haarab kokkunut peast kinni): Kus mu kübar on? (Otsib igalt poolt, siis jääb seisma, vaatab publiku poole ja irvitab.)

POMPERIPOSSA: Ahaal! Keegi on musta kübara ära varastanud! Inimestele ei meeldi vihm. Olgu, nüüd saavad nad päikest, nii et kõrbeeb! (Naerab kurjalt ja paneb valge kübara pähe.)

Muusika. Päike astub esiplaanile ja tantsib. Kui tants lõpeb, jääb Päike lava keskele tahaplaanile, kuid Vihma ette, seisma. Lapsed tulevad keskele ja tantsivad, naeravad, hullavad.

Muusika vaikib.

2. LAPS: Kui tore on suvi ja päike!

3. LAPS: Kogu aeg oleme õues ja käime ujumas!

4. LAPS: See tore ilm on juba kolm kuud kestnud.

Lapsed tantsivad veel ühe ringi ja lähevad koju.

ISA: Vihma oleks vaja. Kõik kuivab. Ei jõua nii palju kasta.

EMA: Oma aeda veel kastad, aga kes kastab põldu ja kes kastab metsa?

ISA: Ega me oma aedagi enam kasta ei saa, kaev saab kohe tühjaks.

EMA: Kaev saab tühjaks! Siis ei ole ju inimestelgi enam midagi juua.

ISA: Tuleb minna Pomperipossa juurde vihma paluma.

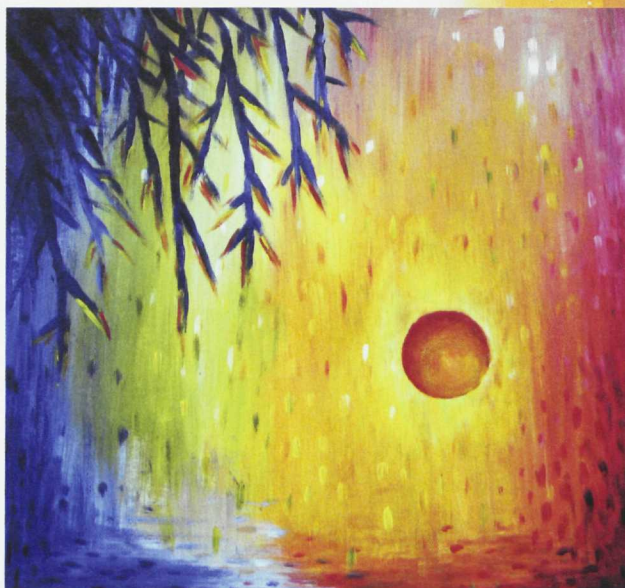
Isa ja Ema lähevad metsa ja koputavad Pomperipossa uksele.

POMPERIPOSSA (avab ukse): No mis teil vaja on?

ISA: Me paluksime nüüd vihma. Kõik kuivab, vett ei ole enam sugugi.

POMPERIPOSSA: Seda te ju ise tahtsite, kui mu musta kübara ära varastasite. Ilma musta kübarata ma teile vihma teha ei saa.

Bibi-Ann Kahk (Kullo Suurnäitusel 2009)

EMA: Kes teie kübara ära varastas?

POMPERIPOSSA: Inimesed varastasid! Kes just, seda ma ei tea. Minge ära!

EMA ja Isa tulevad aeglaselt kodu juurde. Lapsed kuulavad nende juttu.

ISA: Kui Pomperipossa musta kübarat tagasi ei saa, siis sureme kõik janusse, inimesed ja loomad.

EMA: Lilled juba ongi surnud. (Näitab longuvajunud lilledele.) Ja metsades on tulekahjud. Ilma vihmata ei ole vett. Ilma veeta ei saa keegi elada – ei taimed, loomad ega inimesed.

Muusika. Lapsed tulevad lava etteotsa.

1. LAPS: Me peame kübara tagasi viima.

2. LAPS: Ee-eii!

3. ja 4. LAPS: Meie ei julge!

1. LAPS: Aga mina julgen! Kas janusse surra on siis parem? Kurb muusika. Läheb võtab mängukastist musta kübara ja suundub metsa. Teised Lapsed longivad järele. Metsas on kõik longus. Loomad ja Linnud konutavad oja ääres maas, aga oja on kuivanud.

2. LAPS: Nii vaikne, linnud üldse ei laula.

3. LAPS: Vaadake neid! Näitab loomadele.

4. LAPS: Kas nad on surnud?

1. LAPS: Ei tea, ehk jõudsime veel õigel ajal.

Lapsed lähevad Pomperipossa maja juurde ja koputavad. Pomperipossa tuleb uksele.

LAPSED (hirmunult): Me tõime su kübara tagasi! (Sirutavad kübara Pomperipossa poole.)

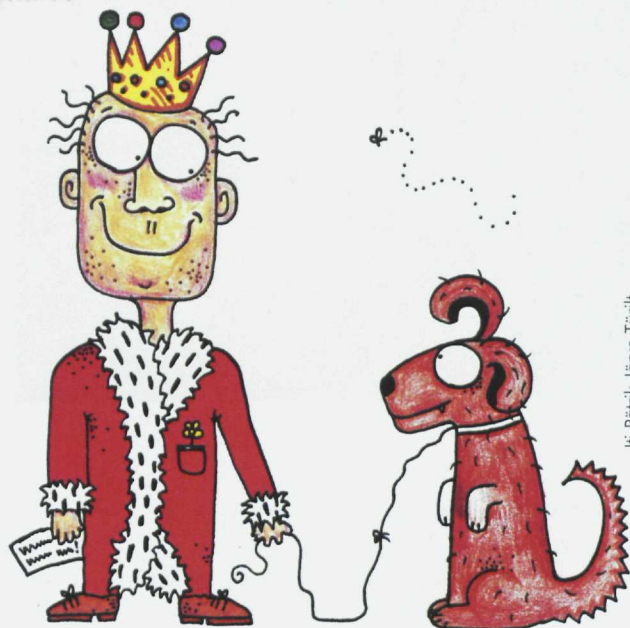
POMPERIPOSSA (kurjalt): Ah teie varastasite mu kübara!

LAPSED (nuttes): Palun andeks! Me kunagi enam nii ei tee!

POMPERIPOSSA: Olgu. Jookske ruttu koju, kohe tuleb vihm.

Lapsed jooksevad koju. Muusika hakkab mängima. Pomperipossa võtab valge kübara peast, Päike taandub. Siis paneb Pomperipossa musta kübara pähe. Vihmapiisad tulevad keskele ja tantsivad hoogsalt. Loomad metsas ajavad ennast püsti ja hakkavad jooma, sest ojas on jälle vesi. Lilled tõusevad sirgu. Tantsuga ühinevad kõik – lapsed, Ema ja Isa, loomad, linnud, lilled. Pomperipossa ja Päike. Kui tants lõpeb, siis kõik kummardavad.

Eesriie.

Iiti-Pätrik Järve Türit

Aga millal me jahile lähme?

Ükskord sokutas keegi kuningas Filipile sedeli: „Filipp, ma armastan sind!“ „Kes see küll on?“ jäi Filipp mõttesse. „Kui kole käekiri! Vahest Elisabeth? Vahest Julia? Vahest Maša?“ Filipp kirjutas viisteist sedelit „Mina sind ka“, ja hakkas neid kordamööda kõigile õuedaamidele sokutama. Kui mõni daam luges „Mina sind ka“, seisis Filipp kõrval ja vaatas talle hellalt silma. Kuid daamid ei saanud millestki aru. Nad kehtitasid õlgu ja heitsid sedelid prügiämbri.

„Kes see siis mulle kirjutas?“ küsis eneselt Filipp. „Ega ometi oma naine?!“

Kuid kirja kirjutas koer. Ta armastas niivõrd oma peremeest, et õppis ära isegi kirjutamise. Kaks päeva hiljem leidis Filipp oma saapa seest veel ühe sedeli: „Aga millal me jahile lähme?“

Artur Givargizov

Ta ei lase mind!

Üks kuningas unistas, et talle kasvaksid pikad vuntsid. Ta tahtis sarnaneda oma vanaisa Arthuri portreega. Ent vuntsid ei kasvanud. Siis tuli lossi võlur ja ütles:

„Teie kõrgus, et vuntsid kasvama hakkaks, tuleb ära süüa võluauster. Näete, ma tõin teile mitu tükki. Sööte ära – ja olete kolme minutiga nagu Arthur.“

„Hurra!“ rõõmustas kuningas.

Sõi austri ära, aga vuntsid ei kasvanud.

„Mitte võlur, vaid valevorst!“ kuulutas kuninganna.

Ja sõi samuti austri ära.

Ja muutus selliseks nagu Arthur.

„Näete,“ sõnas võlur. „Ma pole valevorst.“

„Miks siis minul ei kasvanud?“ küsis kuningas.

„Ei tea,“ kehtitas võlur õlgu.

Aga kuninganna sikutas vuntse ja päris:

„Aga kuidas neist nüüd lahti saab?“

„Huvitav küll, miks minul ei kasvanud?“

„Kuid te ju nägite, Teie Majesteet, et ma pole valevorst!“

„Aga kuidas neist vuntsidest nüüd lahti saab?“

Ja kuningas läks kurval meelel magama.

„Ka mul on aeg,“ sõnas võlur.

Ent kuninganna klammerdus tema varrukasse ja sõnas:

„Ma ei lase sind lahti, kuni sa ei ütle, kuidas neist vuntsidest lahti saab!“

„Ta ei lase mind lahti,“ muigas võlur.

Ja haihtus õhku.

Palju karuliha on kahjulik süüa

Ükskord saatis kuningas Habekakk kuningas Filipile kirja: „Anna mulle tagasi kaks tiiki ja tammik, mis on Põlvepiku mäe juures. Kui ei anna, vallutan need ise ära.“

Sinu vanavanaisa vallutas need minu vanavanaisalt sada aastat tagasi. Aga nüüd on minu sõjavägi suurem kui sinu oma. Ja ma vallutan need tagasi.“

„Kaks minu karpkaladega lemmiktiiki ja puravikega tammik!“ vihastas Filipp.

Ja kiskus kirja tükkideks.

„Aga äkki annaks tagasi?“ pakkus kaitseminister. „Sest kui ta ära vallutab, on veelgi vastikum.“

„Vallutab ta jah,“ muigas Filipp. „Enne kasvab minu naisele habe, kui tema need ära vallutab.“

Ja kuningannale kasvas jalamaid habe.

Alguses hakkasid kõik õukondlased naeratama, kuna neile meeldis, et kuningas sedasi ütles. Kuid siis nägid nad kuninganna habet ja lõpetasid naeratamise.

„Ei, parem on heaga tagasi anda,“ ütles kaitseminister.

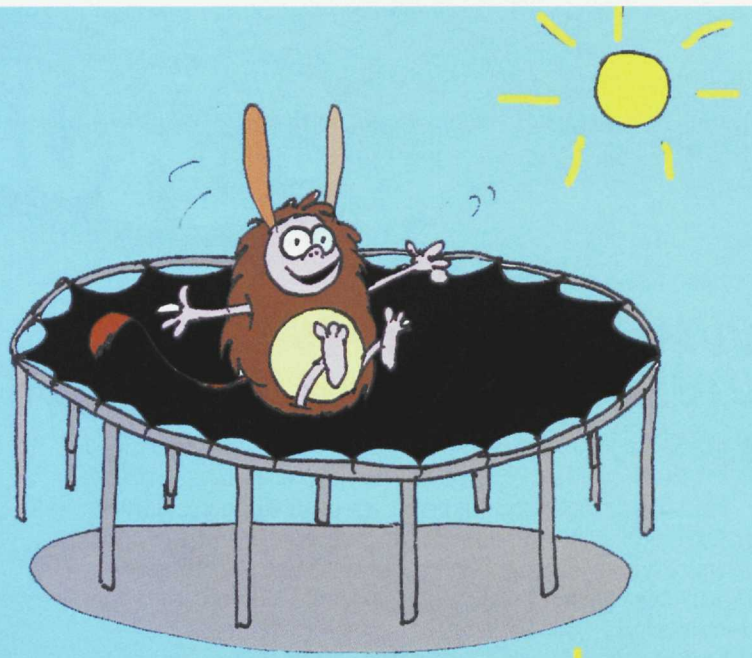
„Näete,“ ta noogutas peaga kuninganna suunas. „Järelikult vallutab.“

Kuid Filipp ei andnud ikkagi tagasi. Ja õieti tegi. Sest et Habekakul polnud mingit sõjaväge. Habekakk arvas, et Filipp ehmatab ära, aga Filipp ei ehmatanud.

„Aga miks mulle siis habe kasvas?“ päris kuninganna.

„See on sellest, et sa palju karuliha sööd,“ vastas kuningas.

Vene keelest tõlkinud Ilona Martson

r
a
h
n
ur
e
e
t
m
ä
n
g
e
r
-
j
u
s
s
e

Hot Wheels

KUUMADE KUMMIDEGA AUTOELUKAD TEEVAD ILMA!

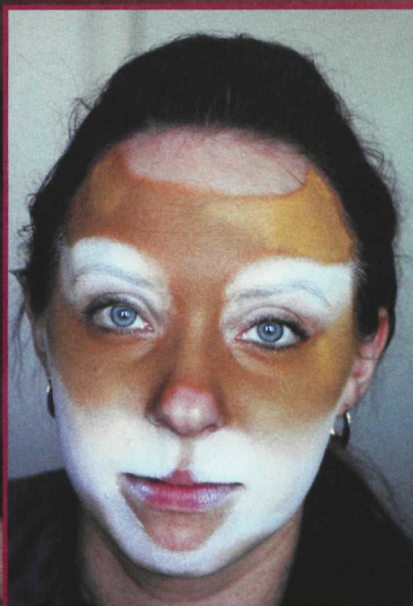
Võib-olla leidub kuskil selliseid autofänne, kes hangivad endale masinaid kübara- või särgivärvi järgi? Igaühele see jõukohane ei ole, sest limusiinid on kallid ja ega auto värvimine ole lihtsam töö kui elevandi pesemine! Kuid mänguasjameistrite jaoks pole miski võimatu: nüüd on leiutatud koguni sellised masinad, mis muudavad värvi, kui neid vette kasta! **Hot Wheelsi** uues sarjas **Color Shifters Creatures** on igal autoelukal oma iseloom, ning kõik need masinad sobivad suveaega eriti hästi, kuna neile meeldib vees sulistada! Külmas vees on autoelukad ühte värvi, leigesse vette sulpsatades muudavad nad karva ja kuumas vees teevad läbi veel ühe mõnusavärvimuudatuse. Iga autoelukas oskab 4 korda värvi muuta – kas pole fantastiline?! Aga missuguse fantastilise Hot Wheelsi auto leiutaksid Sina, hea lugeja? Pane oma ideed sõnas ja pildis paberile ja saada toimetusse enne 15. VIII 2010! Parimate autoleiutajate vahel loosime välja **Hot Wheelsi** värvimuutvad autod ning peaa hinnaks on **Hot Wheels Stunt 'N Dunk** autorada Rimonnelt! Fantaasia tööle, noored leiutajad!

Näomaalingud

Võta niiske švamm ja valge värv ning tupsuta näole kulmude ja põskede osa.

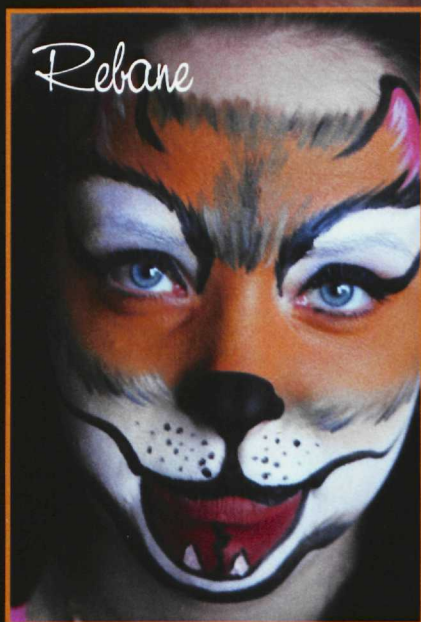
Võta oranž värv ja niiske švamm ning värvi ära näo ülejäänud osa. Arvesta ka kõrvade kujuga.

Võta must värv ja pintsel ning joonista nina, suu ja karvad ning kõrvade ja suu piirjooned.

Üks tequ, kaks nägu

Kuna seekord peab ühe Hea Lapse numbriga tervelt kaks kuud läbi ajama, mõtlesin, et leevendan maalingutega natuke uue numbri ootusärevust. Nimelt saab teha ühe pildiskeemiga lausa kaks imelist eesti looma. Mõlemad, nii rebane kui ka hunt, kuuluvad koerlaste sugukonda ja on seetõttu välimuselt üsna sarnased kiskjad. Seepärast ongi nende maalingute tegemiseks üks õpetus ning sinu valida jääb, kas valid põhivärvi punaste sugukonnast või hallidest toonidest. Mis siis ikka, maalige endast hundid ja rebased ning minge maale vanaema juurde kambajõmme otsima! Kui teil neid aga leida ei õnnestu, vahetage hundi ja rebase värv pruuni vastu ja sõbrunege vanaema koeraga, sest kõik on ju ühtemoodi koerlased.

Kõige kuulsam SuDoku maja

Joonas Väliataga Kiili Kunstide Koolist

Pealtnäha on SuDoku majad alati ühesugused. Nad koosnevad kolmest korrusest ja igal korrusel on kolm korterit, kus maksimaalselt elab üheksa elanikku. SuDoku elanikud püüavad teha absoluutselt kõik, et neil oleks majas 81 elanikku.

See maja, millest meie räägime, oli üks äsja ehitatud maja. Selles majas proovisid elanikud terved päevad ja ööd leida endale kaaselanikke.

„Probleem seisneb ainult selles,“ seletas SuDoku maja neljanda korteri elanik (SuDoku majas hakati nummerdama korterid ülevalt poolt, ehk siis ülalt vasakpoolne korter oli korter number 1, ülalt keskmine number 2, ülalt parempoolne number 3, keskelt vasakpoolne number 4, keskelt keskmine number 5, keskelt parempoolne number 6, alt vasakpoolne number 7, alt keskmine number 8 ja alt parempoolne number 9), „et meie elame SuDoku majas, mis on raskusastmelt raske.“

„Jah,“ nõustus tema kaaselanik. „Meie võiksime olla ka raskusastmelt kerge. See oleks hulga parem variant sellepärast, et nii saaksime me hulga kiiremini kokku kõik 81 elanikku.“

„Kuidas te aru ei saa?“ pahandas esimese korteri elanik. „Mida raskem on meie raskusaste, seda kuulsamaks me saame, kui meil on kokku 81 elanikku.“

„Miks meil seda kuulsust nii väga vaja on?“ lõi teise korteri elanik käega.

„Kuulus on ju tore olla!“ seletas esimese korteri elanik. „Ja saate aru, et SuDoku elanikel on ainult üks võimalus elus kuulsaks saada. Mõelge inimeste peale! Neil on ikka miljoneid võimalusi kuulsaks saada!“

„Minu arust on see tobe,“ ütles neljanda korteri elanik, „et alati on igas SuDoku's kõige rohkem numbreid ülal ja kõige vähem all.“

„Muidugi on see tobe,“ oli esimese korteri elanik nõus. „Alati on see niimoodi ja mitte kunagi teistmoodi!“

„Ma olen näinud SuDokut,“ uhkustas viienda korteri elanik, „kus on vastupidi.“

„Küll neil alles veab!“ oli esimese korteri elanik kade.

„Kuulge,“ küsis esimese korteri viis, „kas keegi teab, kus peaks meie korterisse käima üheksa?“

„Sellesse kasti seda igatahes panna ei saa,“ ütles neljanda korteri üheksa.

„Ja siia ka mitte!“ hüüdis üks teine üheksa.

„Aga ikkagi saab panna teda siia ja siia,“ hüüatas esimese korteri viis.

„No, ma ju räägin,“ ütles neljanda korruse korteri elanik, „et oleks hulga parem, kui meie raskusaste oleks kerge.“ „Mina pole sinuga nõus, neljanda korteri elanik,“ vaidles esimese korteri elanik vastu.

„Ma pole mingi neljanda korteri elanik,“ pahandas neljanda korteri elanik, „vaid Pille Kuus.“

„Mis see veel tähendama peaks?“ oli esimese korteri elanik täielikus segaduses.

„Kas sa siis ei tea, et nüüd on igal korterielanikul oma nimi?“ imestas teise korteri elanik.

„Ei tea,“ tunnistas esimese korteri elanik.

„Noh, siis me peaksime kõik ennast tutvustama,“ pani teise korteri elanik ette.

„Tutvusta sina kõiki meie eest!“ palusid teised.

„No olgu,“ sõnas teise korteri elanik ja alustas: „Esimeses korteris elavad Katrin Viis, Janno Kaks ja, kuidas sinu nimi on, esimese korteri elanik?“

„Mina olen Mirjam Kaheksa,“ teatas esimese korteri elanik.

„Teeme nii!“ jätkas teise korteri elanik. „Teises korteris elan ainult mina ja ma olen Juta Üheksa. Kolmandas korteris elavad Hannes Neli, Annabell Kuus, Kätriin Seitse ja Sandra Üks. Neljandas korteris elavad Anna Viis, Pille Kuus ja Helena Üheksa. Viienda korteri elanik on Birgit Kolm. Kuuenda korteri elanikud on Anni Kaheksa, Hanna Kolm, Mart Viis ja Rasmus Üheksa. Seitsmes korter on kahjuks siiani veel tühi. Kaheksanda korteri elanikud on proua Viis ja...“

„Mis tema eesnimi on?“ tahtsid teised teada.

„Ta ei soovinud endale eesnime, vaid soovis ennast nimetada prouaks,“ vastas teise korteri elanik. „Niisiis“

kaheksanda korteri elanikud on proua Viis ja härra Kaks. Ja üheksandas korteris elavad Prita Kuus ja Liina Viis. Ma loodan, et teil jäid kõik nimed meelde.”

„Looda sa!” ütles Mirjam Kaheksa.

„Noh, vähemalt mõned ikka jäid,” lausus Juta Üheksa sõbralikult. „Noh, tema nimi ikka jäi, kellega sa vaidlesid ennist – Pille Kuus.”

„Tema nimi jääb kõigile meelde,” teatas Mirjam Kaheksa, „sest tal on nii kole nimi.”

Ta peatus korraks ja lisas siis: „Ja minu nimi jääb ka kõigile meelde, sest ...”

„Sest see on nii kole?” naljatas Hanna Kolm.

„On alles tänapäeval naljad!” hüüatas Mirjam Kaheksa ja jätkas enne poolelijäänud kohast: „Ja minu nimi jääb ka kõigile meelde, sest see on nii ilus. See oli mul ikka hiilgav mõte endale nimeks panna Mirjam.”

Teised muigasid tema jutu peale.

Nüüd oli juba möödunud nädal sellest jutuajamisest, kuid midagi polnud muutunud ja SuDoku elanikud olid tõeliselt tusased.

„Me peame ikka korralikult tööle asuma!” arvas Mirjam Kaheksa ja hakkas kohe korraldama: „Millised numbrid on esimesest korterist puudus?”

„Meie korteris elavad ju ainult viis, kaks ja kaheksa,” ütles Katrin Viis.

„No, järelikult on puudus üks, kaks, kolm, neli, kuus, seitse ja üheksa,” lausus Mirjam Kaheksa.

„Mis ei vii meid üldse edasi,” lõpetas Janno Kaks.

„Vist ei vii küll,” nõustus Mirjam Kaheksa.

Majas valitses haudvaikus.

Äkki läks Mirjam Kaheksa suu naerule ja ta hüüdis: „Mul tuli idee!”

„Noh, milline?” Kõik olid pööranud oma näod Mirjam Kaheksa poole.

„Siia kasti peaks käima kuus,” teatas ta ja osutas tühjale kastile esimese korteris.

„Peaks küll,” nõustusid ka teised. „Aga kuidas me seda siia panna saame?”

„Mulle on räägitud,” teatas Mirjam Kaheksa, „et selleks on vaja pastakat või tintpliatsit. Neid pidi olema müügil igas suures poes.”

„Kuid, kuidas me poodi saame?” küsis Rasmus Üheksa. „Ja mis see pood üldse on?”

„Pood pidi olema selline koht,” seletas Mirjam Kaheksa, „kuhu inimesed lähevad siis, kui neil midagi vaja on. Üsna tihti käivad nad toitu ostmas. Vaata me kõik ju teame, et inimesed on sellised, kes söövad toitu iga päev. Nojah, ja siis, kui neil toitu otsa saab, lähevad nad poodi. Aga poes müüakse veel palju muudki.”

„Aga kuidas me ei e sinna poodi saame?” kordas Juta Üheksa Rasmus Üheksa poolt juba esitatud küsimust.

„Mulle on räägitud, et siit umbes kilomeetri kaugusel elavad inimesed,” rääkis Mirjam Kaheksa. „Me peaksime ainult saatma järgmisse majja teate, et me soovime ühte inimest, kes kirjutaks meile numbri ja ütleme, et nad saadaksid teate edasi.”

„Hea plaan!” kiitsid teised.

Nüüd oli möödunud juba paar nädalat, kuid ühtegi inimest polnud veel tulnud.

„Mida me nüüd teeme?” küsis Pille Kuus.

„Kirume inimesi,” vastas Janno Kaks.

„Hoopis SuDoku elanikke tuleks kiruda,” lausus Mirjam Kaheksa. „Ma võin kihla vedada, et üks nendest ei saanud teadet edasi.”

„Ja mis me nüüd teeme?” küsis Birgit Kolm.

„Mõelge ise!” oli Mirjam pahane. „Kogu aeg pean mina teie eest mõtlema! Mul saab sellest ka ükskord villand! Isegi mu kaks toakaaslast – Katrin Viis ja Janno Kaks – on sellised, kes ei aita meie tühja korterisse kohe kuidagi elanikke juurde muretseda. Kui te kohe kõik ei hakka mõtlema, siis meil ei ole saja aasta pärast ka kaheksakümmend ühte elanikku majas! Ja ilma minuta laiskleksite te siin niisama ja ei teeks mitte midagi. Hakake ometi ükskord tööle!”

Teised vaikisid, sest neile tundus õigem olla vait. Mida nad ikka teha said või oskasid? Tegelikult teadsid nad kõik väga hästi, et Mirjam Kaheksal oli anne mõelda kõike väga kiiresti välja, ja et tema plaanid olid alati kõige paremad. Kuid ometi teadsid nad ka seda, et nad ei saa seda Mirjamile öelda, sest vastuseks saaksid nad kindalasti umbes midagi sellist: „Kui te korralikult mõtlete, siis saate ka teie hakkama! Teie viga ongi see, et te ei mõtle.” Nüüd, kui nad sellele mõtlesid, tundus see väide isegi õige. Võib-olla nad tõesti ei mõtle. Kuid kuidas mõelda? Alati, kui nad hakkasid mõtlema, siis häiris neid mingi muu mõte ja nad hakkasid hoopis sellele mõtlema ning unustasid selle asja, millele nad tegelikult pidid mõtlema, sootuks ära. Nii see oli. Ja neil ei olnud ka midagi teha, sest nii lihtsalt juhtus ja kuigi nad proovisid ära hoida seda, et neil nii ei juhtuks, siis see neil lihtsalt ei õnnestunud.

„Kas te pole ikka veel midagi välja mõelnud?” küsis Mirjam Kaheksa äkki.

„Ei,” tunnistasid teised.

„Kuid mina mõtlesin!” teatas Mirjam Kaheksa.

„Noh?” ergutasid teised teda rääkima.

„Me teeme nii, et saadame meie hulgast kaks inimest juurde,” rääkis Mirjam Kaheksa selgelt, kuid kiiresti. „Nende kahe hulgas ei ole kindlasti mina. Nemad lähevad inimeste juurde ja paluvad neil siia tulla. Terve selle aja ragistame meie ajusid, et leida ka ülejäänud numbrid. Tegelikult oleme me selleks täiesti võimelised, kui me pingutame ja niisama aega ei raiska.”

„Meie läheme!” hüüdsid kohe Katrin Viis ja Janno Kaks.

„Minge siis!” lausus Mirjam Kaheksa ja õpetas: „Minge kõrvalmajja! Sealte saate juhendi, kuhu täpselt minna.”

„Asume nüüd kõvasti tööle!” andis Mirjam Kaheksa käsu kätte peale Janno Kahe ja Katrin Viie lahkumist.

Nad alustasid hoolega tööd.

Järgmise päeva pärastlõunaks saabusid tagasi Janno Kaks ja Katrin Viis koos ühe inimesega.

„Me leidsime kõik numbrid!” uhkustas Mirjam Kaheksa.

„Tore!” rõõmustasid tulijad.

„Nii siis, kuhu ma midagi kirjutatan?” küsis inimene.

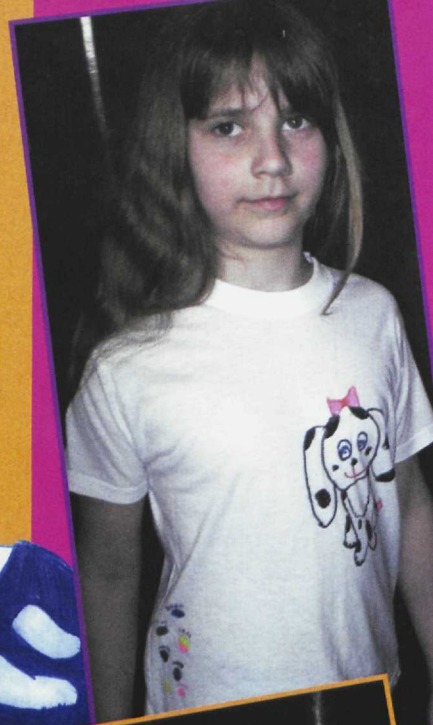
Mirjam Kaheksa andis vastavad juhtnõõrid.

Juba viie minuti pärast oli selles SuDoku majas 81 elanikku ja juba samast hetkest said see SuDoku maja ja selle elanikud kõige kuulsamateks SuDoku elanikeks ja maja kõige kuulsamaks SuDoku majaks.

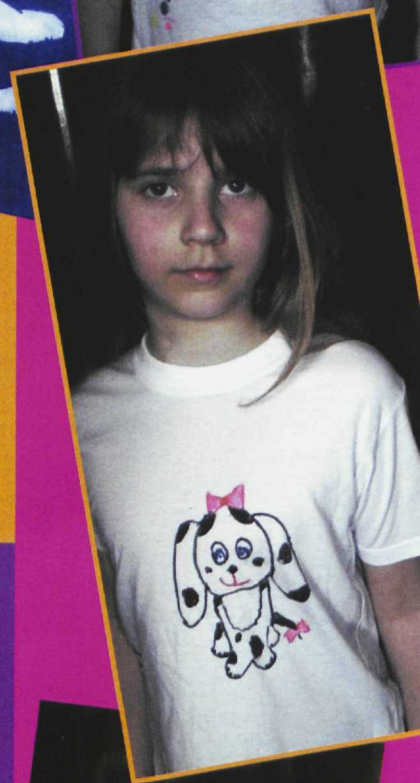
Meie moejoonistuste võistluse võidutöid

Kärlin Luht
Türit

Margit Basmanova Väike-
Maarja Gümnaasiumist

Lottega koos koera ujuma!

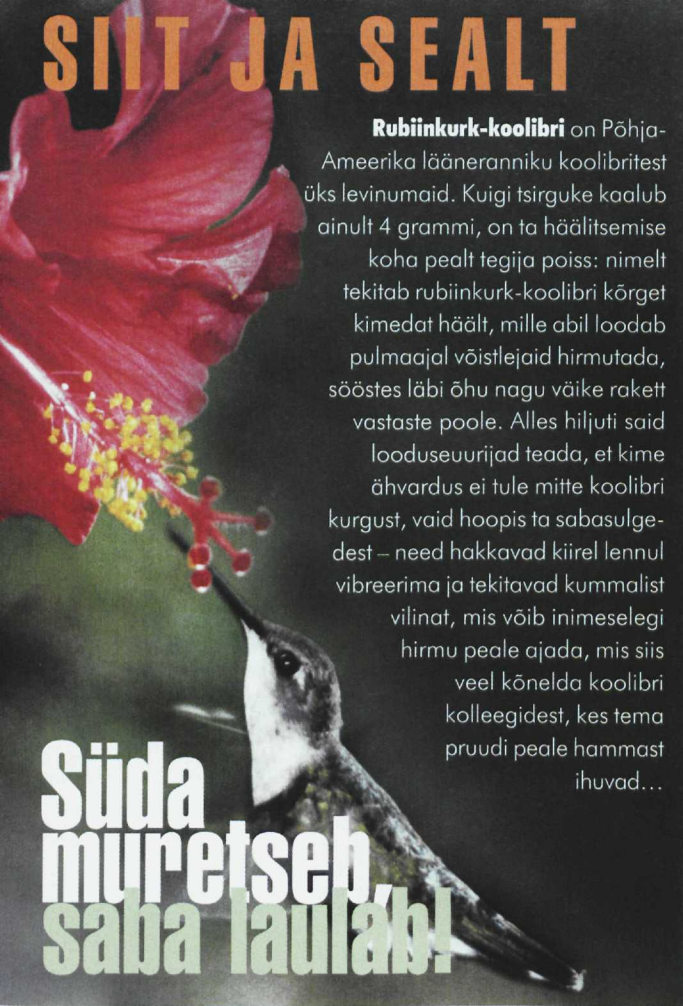
Suur suvi on käes ja tänu Mosaici moekunstnikele saavad nüüd kõik Lotte sõbrad ka oma lemmiku randa kaasa võtta. Lotte-nukk võib seekord tekile peesitama jääda, sest juba on olemas nii Lotte pildiga ujumistrikoo kui ka ujumispüksid. Soojadeks suve-öödeks on Lottel ka oma lühikeste varrukatega pidžaama nii tüdrukutele kui poistele.

Mann Rask Luunjasi

Rubiinkurk-koolibri on Põhja-Ameerika lääneranniku koolibritest üks levinumaid. Kuigi tsirguke kaalub ainult 4 grammi, on ta häälitsemise koha pealt tegija poiss: nimelt tekitab rubiinkurk-koolibri kõrget kimedat häält, mille abil loodab pulmaajal võistlejaid hirmutada, sööstes läbi õhu nagu väike rakett vastaste poole. Alles hiljuti said looduseuurijad teada, et kime ähvardus ei tule mitte koolibri kurgust, vaid hoopis ta sabasulgudest – need hakkavad kiirel lennul vibreerima ja tekitavad kummalist vilinat, mis võib inimeselegi hirmu peale ajada, mis siis veel kõnelda koolibri kolleegidest, kes tema pruudi peale hammast ihuvad...

Süda muretseb, saba laulab!

Kõrgusererekord on hanede käes!

Kõige kõrgemal lendavad Himaalajas elutsevad tiibeti haned, kelle lennukõrgus on üle üheksa kilomeetri. Tõsi küll, ükskord on täheldatud stepikotkast seda rekordit purustamas: kõvernoka lend olevat kulgenud 11,3 km kõrgusel, aga see kuulub ennemini erandite kui rekordipurustamiste valdkonda.

Kõige sügavamale sukelduvad lõunapooluse **keiserpingviinid**, kes suudavad ujuda enam kui poole kilomeetri sügavusel. Inimesed on, tõsi küll, neid suutnud jälgida vaid 265 meetri sügavusele.

Foto: AP / Scampix

Tiivulised tuukrid

Pilv nagu elevandikari!

Kui palju vett sisaldab endas pilv? Pilvelaevad koosnevad lugematust hulgast veepiiskadest, mille läbimõõt on umbes 0,01 millimeetrit. Pilvede veesisaldus sõltub paljudest teguritest – näiteks temperatuurist ja õhurõhust. Näiteks 20-kraadine õhk võib sisaldada kuupmeetri kohta 15 grammi auru. Kui väikese kerge püvapilve suurus on 30 miljonit kuupmeetrit, siis kaalub selles peituv vesi 450 tonni – ehk niisama palju kui 90 elevanti. Säh sulle kerget pilvekest!

Mesilasperes on elanikke nagu vaikeses linnas!

Mitu mesilast kuulub ühte perre? Mesilasperede suurus on üsna erinev: see võib koosneda mõnest tuhandest mesilinnust, kuid suuremal perel on liikmeid üle kaheksakümne tuhande. Et koguda kilo mett, selleks tuleb mesilastel külastada üle kuue miljoni õie ja teha päevas umbes 25 lendu, mille pikkus on kokku 200 000 kilomeetrit. Talve üleelamiseks vajab mesilaspere umbes 15 kilo mett. Aga lisaks oma perele tuleb neil ju veel ka inimesi üleval pidada... Tuult tiibadesse, mesilased!

Õelge: biskviit! Tuvi pildistab!

Et tuvid on tublid kirjakandjad, see on kõigile teada fakt. Esimeses – ja isegi Teises maailmasõjas kasutati tuvisid luureteadete läkitamiseks. Kuid 1909. aastal tuli apteeker Julius Neubronner mõttele kasutada tuvisid ka fotograafidena. Ta treenis kudrutajaid väikesi fotoaparate kaasas kandma, ning Esimese maailmasõja ajal kasutasid sakslased tuvide eskadrilli selleks, et saada andmeid Prantsuse vägede liikumisest. Pisikese fotokaamera nimi oli Doppel Sport, ning see oli säilitatud teatavate ajavahe-mike järel pildistama, nii et tuvid nupule siiski vajutama ei pidanud. Kuid saksa väejuhtide pahameeleks olid pildid siiski viletsa kvaliteediga ja neist polnud kuigi suurt tulu. Aga üks tuvid said väheke ikka oma kaela- ja rinnalihaseid arendada!

Lähme lossi sünnipäevale!

22. juulil ootab Kadrioru kunstimuuseum kõiki peresid „Lossiaiamängudele“, mis algavad kell 11.00!

Kadrioru lossi sünnipäevapidu „Lossiaiamängud“ on sekluslik ja hariv elamuspäev nii lastele kui ka täiskasvanutele. Sel aastal on teemaks **muinasjutud**. Kohtutakse põnevate tegelastega tuntud muinaslugudest, otsitakse vanast printsessi, rännatakse läbi muinasjutumetsa, pannakse proovile oma osavus ja nutikus ning tehakse ka ise kunsti. Toimuvad nukuteatri etendused. Tegevuspunktid on avatud 11.00 – 14.00. Kõik vabaõhutegevused on tasuta, Kadrioru kunstimuuseumisse sissepääs soodushinnaga.

Lisainfo: kadriorg@ekm.ee

Sissi
Nylia
Benita

Foto: Annika Metsla (Eesti Foto)

Meero noorte muusikute rännulaulud ja -tantsud

Maikuu lõpus korraldas laulustuudio **Meero Muusik** Nokia Kontserdimajas särava kontserdi, kus võis näha rännuteemalisi tantsu- ja kostüüme kogu maailmast ning kuulata erinevaid pille. Eriti vahva oli džungliteemaline etteaste, millest võtsid koos aastaste pisipõnnidega osa ka nende vanemad. Põnev oli ka **Dave Bentoni** esinemine koos oma 10aastase tütre **Sissi Nyliaga**.

Kevadkontserdil rändavad lauludes ja tantsudes üle terve ilma ka mitmed külalis-esinejad: lisaks Dave Bentonile Mirjam Dede, Tantsuteater TEE Kuubis, Tantsustuudiod Carolina ja Jete, Raimond Virsa kitarriil, Riho Ridbeck rütmipillidel, Helina Ardel torupillil ja dzässantsija Carita Grönholm Soomest. Kontserdi ajal võis uudistada ka kooli kunstiõpilaste töödest koostatud putukateemalist näitust.

Tartus kodustati teater!

Pühapäeval, 30. mail 2010 avati Tartu Mänguasjamuuseumi teatrimaja ehk **TEATRI KODU**. Uue teatrimaja avamisega tähistas mänguasjamuuseum oma **16. sünnipäeva**.

Kõik lapsed reisikirju kirjutama!

E. Vilde Muuseum algatas lastele suunatud reisijuttude kirjutamise konkursi **“MINU REISUELAMUSED”**. Tänavu tähistab Eduard Vilde Muuseum kirjaniku 145. sünniaastapäeva. Vilde oli 20. sajandi alguse enim rännanud kirjanik, tema sulest on ilmunud palju reisikirju. Võib-olla sirgub just konkursist osavõtjast mõni tulevane eesti reisikirjanik? Reisijutus võib kirjeldada praktilist teekonda, mõnda huvitavat kultuurinähtust, seiklust jne.

Konkurss lõpeb 31. oktoobril 2010, arvesse lähevad võistlustööd, mis kannavad hiljemalt 31. oktoobri kuupäeva või postitemplit. Igale tööle tuleb lisada **autori nimi, vanus, aadress, meiliaadress ja telefoninumber**. Osalejate vanus on **7 – 19 aastat**, tulemusi hinnatakse kahes vanusegrupis. Vääriskad auhinnad on välja pannud **Meriton Hotels Group OÜ** ja **Viimsi Tervis/Grand Rose SPA, MATKaSPORT OÜ, Regio AS, Tallinna**

Linnamuuseum ja Looduse Omnibuss.

Võistlustööd võib saata **postiga Eduard Vilde muuseumisse (Roheline aas 3, Tallinn)** või **elektronselt vilde@linnamuuseum.ee**.

Vaata ka muuseumi kodulehekülge:

www.linnamuuseum.ee/vilde

Avamispeol sai näha spetsiaalselt Teatri Kodu jaoks lavastatud etendust „Sipsik“, meisterdada, vaadata majas ringi ning maiustada tordi ja limonaadiga.

Teatri Kodu asub aadressil **Lutsu 2**, kaunilt renoveeritud 18. sajandi puumajas ning kujutab endast maailmas ainulaadset muuseumist inspireeritud teatrimaja. Teatri Kodu kuulub Tartu mänguasjamuuseumi juurde ning uues majas saab pere ja sõpradega vaadata etendusi, teha ise teatrit ning mängida ja meisterdada. Teatrimaja teisel korrusel asub lastestudio, kuhu oodatakse lastegruppe osalema teatriteemalistes õpitubades. Keldriruumidest leiavad külastajad teatrinukkude muuseumi ning arheoloogilistel väljakaevamistel avastatud keskaegse elamu. Erinevaid ruume saab rentida pere- ja lastepidude, kontsertide ja seminaride ning muude ürituste läbiviimiseks. Teatri Kodu esimene **hooaeg** koos etenduste ja õpitubadega algab **septembris**, kuid majaga saab tutvust teha juba suvel, mil Teatri Kodu avatud **kolmapäeviti** ja **laupäeviti** kl 11 – 18. Lähem teave tel 7461061 või teatrikodu@teatrikodu.ee või www.teatrikodu.ee.

Hea laps ja mesilane

Kui Kuigerite pere kõige noorem, viie-aastane Anneli koos emaga pikalt reisult Tallinnast tagasi jõudis, küsis ta vallatult: „Emm, kas ma olin hea laps?“ Ema haaras tütre sülle ja rõõmustas:

„Olid, jah, hea laps ja oled ka praegu. Sa ei virise kunagi!“

„Aga mulle pole seda keegi õpetanud!“ kuraasitas Anneli.

„Seda küll. Head lapsed oskavad ainult head olla!“ ütles ema.

Vahel suviti käis Anneliga naabripere tüdruk Liisa mängimas. Ja siis see juhtus.

Suvekõogi taga laial kivil oli mäng lõppenud. Minki suvekõöki, kus Annelil oli ka mängunurk. Seekord otsustas ta, et kutsub Liisa sinna mängima. Aga oh häda! Just sealsamas aknaklaasil põrises suur mesilane. Tiirutas kord siin, kord seal, siis jälle aknal.

Sel hetkel haaras naabritüdruk pliidi eest väikese puuhalu ja tahtis mesilast laiaks litsuda, ise kisades ja pahandades: „Ah sina tahad meid nõelata? Ma sulle näitan!“

Kuid Anneli haaras Liisa käest halu ning purskas: „See on minu mesilane. Sa ei tapa teda. Ta pole meile midagi kurja teinud.“

„Tapan, tapan!“ karjus Liisi ja haaras uue halu.
„Ei tapa! Mine koju, mina sinuga rohkem ei mängi,“ nuuksus Anneli.

Õnnelind

Kord kevadel nägin
ma pääsukest –
nii õrna ja nääpsukest.
Nägin suvel seda õnnelindu,
siis, kui oma poegi toitis ta.
Sügisel, kui puude
lehed kaunid,
nägin teda läbi vaikse
tuule lendlemas.
Terve talve ootasin ma,
et oma linnukest jälle näha...

Kristiina Akulits
Lohusuu Põhikoolist

Liisa aga ei jätnud jonni ja virutas halu aknasse mesilase suunas.

Klaasi klirin-klörin... Anneli nutt. Tuli Anneli ema ja päris, mis juhtus. Liisa volksas tema poole altkulmu.

„Liisa tahtis meie mesilast tappa,“ nuuksus ikka veel Anneli.

„Või nõnda on lood!“ imestas ema. Anneli nuttis nüüd südantlõhestavalt ja peitis lõpuks näo ema põlle sisse. Liisa pistis kodu poole jooksu.

„Mesilane on ju nii armas. Tal siin lähedal kodu,“ suutis Anneli vaevu rääkida.

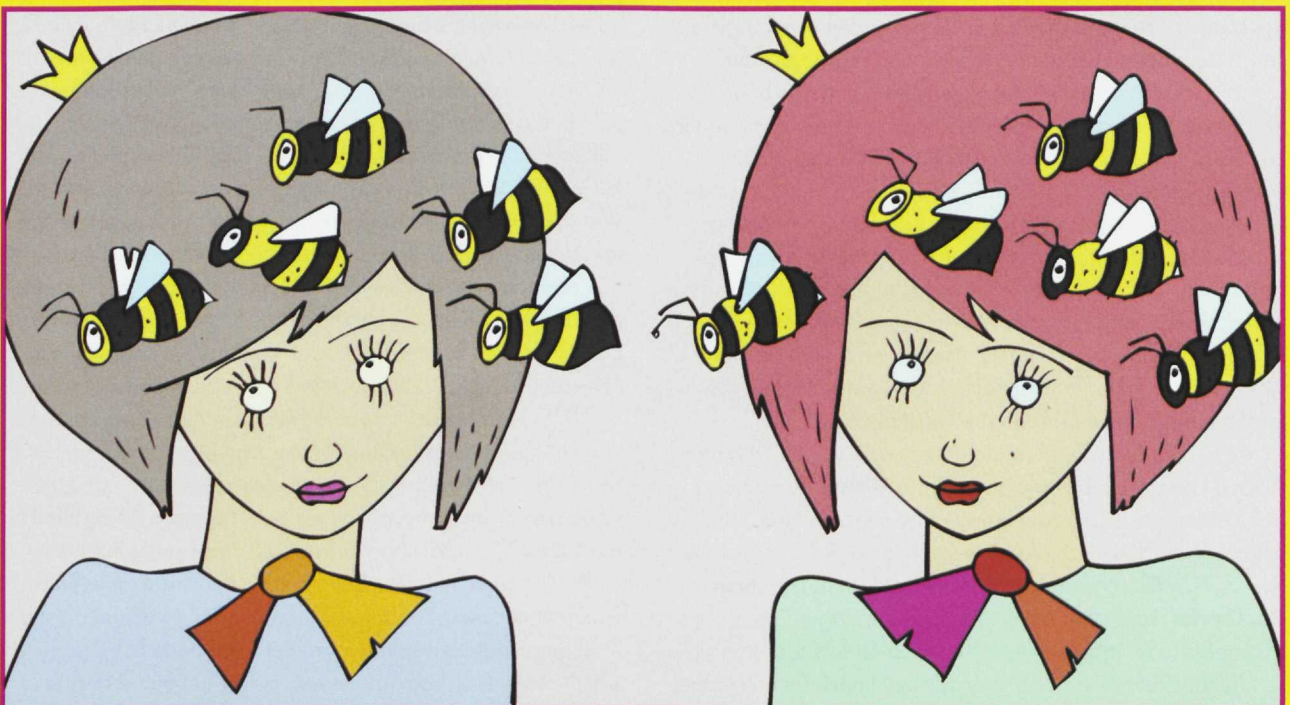
„Jah. Tal on siin oma kodu ja kõik ootavad teda koju...“ seletas ema.

Anneli pühkis lõpuks pisarad ja juba naeratas: „Vaata, vaata, ema, ta lendabki kodu poole. Ja ta pole midagi halba teinud. Lendas õielt õiele ja korraga eksis meie kõöki. Kas siis seda saab pahaks panna?“

„Sa päätsid mesilase. Tõesti-tõesti oled meil hea laps!“ embas ema Annelit ja nad hakkasid klaasikilde kokku korjama.

Enda Naaber

Leia kaks täpselt ühesugust mesilast!

Vello Salminen

Ray Charles

Ray Charles Robinson sündis USA-s,

Albany elanud vaeses peres 23. septembril 1930.

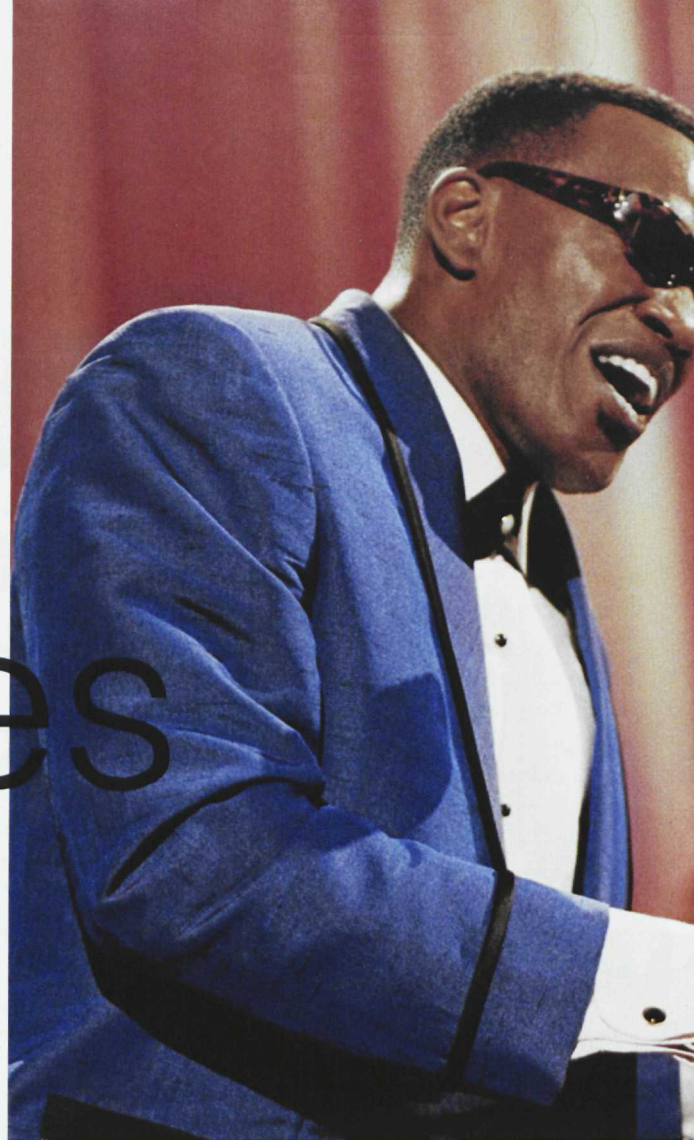
Selle mustanahalise poisi lapsepõlv ei olnud just õnnelik. Tema isa oli juhutööline ja ema pesunaine.

Kui Ray sai 4 aastaseks, uppus ta noorem vend George aias olnud suurde pesupalisse. 5aastaselt hakkas Rayl

tekkima nägemishäire glaukoom (roheline kae) ja kahe aasta pärast oli poiss pime. Kui Ray sai kümneks, suri ta isa, ja viieteistkümneks saamisel, kui ta õppis juba St. Augustini pimedate ja kurtide koolis, teatati talle ka ema surmast.

Muusikaõpetaja oli märganud oma pimedat õpilast ilmselget muusikalist andekust ja just tema juhendamisel õppis Ray mängima klaveril klassikalist repertuaari. Kuid üha rohkem hakkas noor pillimees huvituma bluusist ja *boogie-woogie*'st. Perest ilma jäänud Ray suundus peagi oma ema tuttavate juurde Jacksonville'i ja liitus Honeydippers-nimelise bändiga. Kolm aastat hiljem kolis ta Seattle'isse ja lõi oma esimese trio, kus peale tema, (siis esines ta veel R.C. Robinsoni nime all) olid veel üks kitarrist ja bassimängija. Esialgu imiteeris poiss kohaliku klubi laval oma klaverimängu ja lauluga Nat King Cole'i, kuid peagi tündines ja otsustas hakata esinema endale omasel viisil. Ja see julge samm sai ka väärilise palga! Ta sai plaadistuslepingu ühes väikefirmas ja valmis esimene singelgi, kuid see ei toonud veel kiiret kuulsust ja suurt raha. Vastupidi, tal tuli kinni maksta trahvigi, sest oli läinud salvestama, kui ülejäänud sealsed muusikud streikisid! Elu oli karm!

1952. aastal lõi Türgi päritoluga muusikahuvilisest ärimees Ahmed Ertegun USA-s oma plaadifirma **Atlantic** eesmärgiga hakata tutvustama mustanahaliste artistide loomingut. Ta sõlmis 2500-dollarilise plaadistuslepingu ka R.C. Robinsoniga ja peagi kuulis juba suur publik esmakordselt uut artistinime **Ray Charles**. Laulja salvestas oma esimese singli "The Midnight Hour" ja oli selge, et ta on lõpuks leidnud oma stiili. Ta ühendas rütmibluusi, džassi ja gospeli ennekuulmatul moel ning muutus üheks alusepanijaks uuele muusikastiilile **SOUL**.

Just Atlanticus sündisidki Ray Charlesi esimesed menuplaadid, milledest on tänapäevaks saanud poplaarmuusika klassika.

Olgu näitena või "**I Got A Woman**", "**Mess Around**", "**Hallelujah I Love You So**", "**Swanee River Rock**" ja 1959. a. esimesena üle miljonilise läbimüügiga singel "**What'd I Say**".

Neil paladel oli tohutu mõju kogu popmuusika kujunemisele ja mõnikord on öeldud, et ükski hilisem laulja ei ole suutnud vältida Ray Charlesi mõjutusi. Otseselt mõjutas ta peale mitmete mustanahaliste lauljate ka niisugused valgeid staare kui Joe Cocker, Eric Burdon, David-Clayton Thomas, Stevie Winwood ja Van Morrison. Tänu suurepärasele plaadidele ja lavaesinemistele sai Ray Charles hüüdnimeks The Genius. Ray'le endale see määratlus ei meeldinud: "Art Tatum oli geenius, Einstein oli geenius, mitte mina! Arvan, et geeniusel all peetakse silmas kedagi, kes kuulub kõrgemasse kategooriasse ja ma ei usu, et Ray Charles sellele piirile isegi lähedale saaks."

1959 kolis laulja uude plaadifirmasse ABC-Paramount ja tema esitluslaad hakkas muutuma estraadilikumaks. Esimesed seal valminud singlid eriti suurt tähelepanu ei pälvinud, kuid aasta pärast ilmus müügilettidele pala "**Georgia On My Mind**", mis tõusis Billboardi tippu ja saavutas Euroopaski märkimisväärtust vastukaja. Kaunis ballad oli ameeriklaste jaoks juba varem tuntud, sest 30ndatel olid seda esitanud paljud artistid. Kuid maailmakuulsuse saavutas laul ikkagi tänu Ray Charlesile. Irooniline on asja juures see, et Ray'l ei olnud algselt üldse plaanis seda salvestada, kuigi lugu talle meeldis ja

hiti valmis treinud. Pärast singli valmimist tõusis see kiiresti kaheks nädalaks Billboardi tippu, plaati müüdi nii USA-s kui ka Euroopas üle miljoni ja Ray Charlesi koduseina ehtis järjekordne kuldplaat.

Kui 1962. aastal ilmus poodidesse Ray Charlesi uus album "Modern Sounds In Country And Western Music", olid kõik müüjad hämmingus – mustanahaline rütmibluusi ja souli staar Ray Charles laulab kantrit! Kas see on mingi nali? Imestus aga kadus otsekohe, sest plaat läks müügiks kui kuumale kerisele ja peagi oli miljonipiir purustatud. Rahul oli ka plaadifirma, sest see oli ABC-Paramounti esimene miljonipiiri ületanud LP. Kuid on tõsi, et kui firma oleks saanud ise öelda oma arvamuse plaadi avaldamise kohta, siis ei oleks see iial ilmunud.

Asi sai alguse sellest, et Ray Charles palus oma produtsenti Sid Kellerit, et see otsiks talle välja viimase 20 aasta parimad kantrilood. See pakkus Ray'le valikuks välja üle 150 laulu. Plaadifirma oli seda kuules hirmul, sest see tähendaks nende meelest miljonite Ray fännide kaotust. Kuid laulja teadis, mida tegi. Ta selgitas firmajuhtidele, et ei kavatsegi hakata kantrilauljaks, vaid soovib neid lugusid ainult plaadistada. Ta oli kindel selles, et lõpptulemuseks ei kõla vältimatult kantri, vaid nagu ta mainis: "See kõlab nagu Ray Charles."

Album ilmus müügile ja tulemuseks oli see, et plaadifirma palus Charlesil salvestada veel teinegi kantrimuusikaga klassikaga LP. Esimeselt albumilt paigutati singlile Don Gibsoni pala "I Can't Stop Loving You". Räägitakse, et kui Sid Keller seda Ray'le alguses variandis ette mängis, teatas Charles pärast paari fraasi kuulamist, et pole vaja lugu edasi tutvustada, et kõik on selge. On see tõsi või ei, kuid "I Can't Stop Loving You" tõusis 1962. aastal viieks nädalaks Billboardi tippu.

Ta ühendas rütmibluusi, džässi ja gospeli ennekuulmatul moel ning muutus üheks alusepanijaks uuele muusikastiilile SOUL.

ringreisidel oli ta nii mõnigi kord seda laval esitanud. Ettepaneku "Georgia In My Mind" salvestada tegi lauljale Ray autojuht Tommy Brown. Veidi asja arutledes otsustas Ray Charles minna stuudiosse. Kui tavaliselt kulus ülimat korrektust taga ajaval Ray'l mõne laulu salvestamiseks mitukümmend ülesvõtet, siis "Georgia On My Mind" oli salves juba pärast neljandat!

ABC-Paramountis üsna vabad käed saanud Ray Charles salvestas laulude kõrval ka instrumentaalset džässi, mida avaldati singlitel ja nt. "One Mint Julep" jõudis üllatuslikult Billboardis isegi 8. kohale ning seda müüdi üle miljoni eksemplari. Ray Charlesi tuttav helilooja Percy Mayfield otsustas seejärel kirjutada lauljale humoorika ja tempoka pala "Hit The Road Jack". See laul oli nii taibukalt ja nakatavalt üles ehitatud, et ka mõnigi Charlesist andetum laulja oleks loost

Järgmisel kuul jõudis singel Briti tabeli tippu. Kokku müüdi Ray Charlesi ehk ühte kuulsaimat hitti üle 2 miljoni eksemplari ja selle esituse eest sai Ray Charles Grammy-auhinna.

Järgnevad aastad ja aastakümneid töid Ray Charlesile veel hulgaliselt kulla ja karraga premeeritud laule ja Grammysid. Nii kestis selle laulja tähelend kuni kevadeni 2004, mil Geenius otsustas tervislikel põhjustel kontsertidest loobuda. Muuseas, paar aastat enne seda võisid ka eestlased nautida tema kunsti Tallinna Saku Suurhallis. See oli võimas ja igaveseks meeldejääv! Maailmakuulus muusikaajakiri "Rolling Stone" on 2008. aastal paigutanud Ray Charlesi oma 100 kõigi aegade parima laulja nimekirjas 2. kohale

10. juunil 2004 tegi aga tõsine maksavähk lõplikult oma töö ja 73aastane Ray Charles kutsuti laulma ja klaverit mängima hoopis teise orkestrisse.

écoiffier

Mutt las mõelda urule –
lapsed suvel murule!

Kindlasti on su koolivaheaeg tulvil tegemisi – nii meelelahutust kui ka töid. Kui su noorem õde või vend tahab kõiges kaasa lüüa, kuid on selleks veel liiga väike, siis oleks hea talle hankida ECOIFFIERI mõnusad ja vastupidavad mänguasjad: muruniiduk, kastekann, kalapüügiriistad ja liivaveskiga ämber. Prantsuse firma ECOIFFIER valmistab lastele ka mängulaudu, viskemänge, golfi- ja kriketikomplekte – asju, mis aitavad murumänge mõnusaks teha ja suvepäikesest osa saada.

Lähemat teavet saab kõige selle kohta mängude maaletooja AS REKATO kodulehelt, kus asub ka interneti-mänguasjapood: www.rekato.ee

Missugune on üks täiuslik suvepäev? Selle kohta ootame enne 20. augusti teie joonistusi, kirjatükke ja ka fotosid postiaadressil: Hea Laps, Harju 1, Tallinn 10146 või internetiaadressil: triibu-liine@healaps.ee
Parimate vahel loosime välja auhinnad REKATOLT!

REKATO